

## «Ασιατική Τράπεζα Υποδομών και Επενδύσεων

### Άρθρα Συμφωνίας

Οι χώρες για λογαριασμό των οποίων υπογράφεται η παρούσα Συμφωνία συμφωνούν ως εξής :

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη σημασία της περιφερειακής συνεργασίας για τη στήριξη της ανάπτυξης και την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των οικονομιών της Ασίας, συμβάλλοντας έτσι στην περιφερειακή ανθεκτικότητα έναντι πιθανών χρηματοπιστωτικών κρίσεων και άλλων εξωτερικών διαταραχών στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία της ανάπτυξης των υποδομών για την επέκταση της περιφερειακής σύνδεσης και τη βελτίωση της περιφερειακής ολοκλήρωσης, προωθώντας έτσι την οικονομική ανάπτυξη και διατηρώντας την κοινωνική ανάπτυξη για τους λαούς της Ασίας και συμβάλλοντας στον παγκόσμιο οικονομικό δυναμισμό,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η σημαντική μακροπρόθεσμη ανάγκη χρηματοδότησης της ανάπτυξης των υποδομών στην Ασία θα επιτευχθεί καλύτερα με μια εταιρική σχέση μεταξύ των υφιστάμενων πολυμερών αναπτυξιακών τραπεζών και της Ασιατικής Τράπεζας Υποδομών και Επενδύσεων (εφεξής "Τράπεζα").

ΠΕΠΕΙΣΜΕΝΑ ότι η ίδρυση της Τράπεζας ως πολυμερούς χρηματοπιστωτικού ιδρύματος επικεντρωμένου στην ανάπτυξη των υποδομών θα συμβάλει στην κινητοποίηση των πολύ αναγκαίων πρόσθετων πόρων από το εσωτερικό και στο εξωτερικό της Ασίας και στην εξάλειψη των δυσχερειών εξεύρεσης χρηματοδότησης που αντιμετωπίζουν οι μεμονωμένες οικονομίες της Ασίας και θα συμπληρώσει τις υφιστάμενες πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες, να προωθήσουν τη βιώσιμη και σταθερή ανάπτυξη στην Ασία ·

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ να ιδρύσουν την Τράπεζα, η οποία θα λειτουργεί σύμφωνα με τα εξής:

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

### ΣΚΟΠΟΣ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΚΑΙ ΜΕΛΗ

#### Άρθρο 1 Σκοπός

1. Ο σκοπός της Τράπεζας είναι: i) να προωθήσει τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, να δημιουργήσει πλούτο και να βελτιώσει τη συνδεσιμότητα των υποδομών στην Ασία, επενδύοντας σε υποδομές και άλλους παραγωγικούς τομείς, και ii) να προωθήσει την περιφερειακή συνεργασία και την εταιρική σχέση για την αντιμετώπιση των αναπτυξιακών προκλήσεων, σε στενή συνεργασία με άλλους πολυμερείς και διμερείς αναπτυξιακούς οργανισμούς.



2. Οπουδήποτε χρησιμοποιείται στην παρούσα συμφωνία, οι αναφορές σε «Ασία» και σε «περιφέρεια» περιλαμβάνουν τις γεωγραφικές περιοχές και τη σύνθεση που ταξινομούνται από την Ασία και την Ωκεανία σύμφωνα με τα Ηνωμένα Έθνη, εκτός αν το Συμβούλιο των Διοικητών αποφασίσει διαφορετικά.

## Άρθρο 2 Λειτουργίες

Για την υλοποίηση του σκοπού της, η Τράπεζα έχει τα εξής καθήκοντα:

- i) την προώθηση επενδύσεων στην περιοχή δημόσιων και ιδιωτικών κεφαλαίων για αναπτυξιακούς σκοπούς, ιδίως για την ανάπτυξη υποδομών και άλλων παραγωγικών τομέων ·
- ii) να χρησιμοποιήσει τους πόρους που έχει στη διάθεσή της για τη χρηματοδότηση αυτής της ανάπτυξης στην περιοχή, συμπεριλαμβανομένων εκείνων των έργων και προγραμμάτων που θα συμβάλουν αποτελεσματικότερα στην αρμονική οικονομική ανάπτυξη της περιοχής στο σύνολό της και με ιδιαίτερη μέριμνα στις ανάγκες των λιγότερο ανεπτυγμένων μελών στην περιοχή;
- iii) να ενθαρρύνει τις ιδιωτικές επενδύσεις σε έργα, επιχειρήσεις και δραστηριότητες που συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, ιδίως στον τομέα των υποδομών και σε άλλους παραγωγικούς τομείς, και να συμπληρώνουν τις ιδιωτικές επενδύσεις όταν δεν διατίθενται ιδιωτικά κεφάλαια υπό εύλογους όρους και συνθήκες · και
- (iv) να αναλαμβάνει τέτοιες άλλες δραστηριότητες και να παρέχει άλλες υπηρεσίες που μπορούν να προωθήσουν αυτές τις λειτουργίες.

## Άρθρο 3 Μέλη

1. Η ιδιότητα μέλους της Τράπεζας είναι ανοικτή στα μέλη της Διεθνούς Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης ή της Ασιατικής Τράπεζας Ανάπτυξης.

α) Τα Περιφερειακά μέλη είναι εκείνα τα μέλη που απαριθμούνται στο μέρος Α του καταλόγου Α και άλλα μέλη που περιλαμβάνονται στην περιοχή της Ασίας σύμφωνα με την παράγραφο 2 του Άρθρου 1. Όλα τα άλλα μέλη είναι Μη-Περιφερειακά μέλη.

β) Τα ιδρυτικά μέλη είναι εκείνα τα μέλη που απαριθμούνται στον κατάλογο Α τα οποία, κατά την ημερομηνία ή πριν από την ημερομηνία που ορίζεται στο Άρθρο 57, έχουν υπογράψει την παρούσα συμφωνία και θα έχουν εκπληρώσει όλους τους άλλους όρους προσχώρησης πριν από την προθεσμία που ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 58 .

2. Μέλη της Διεθνούς Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης ή της Ασιατικής Τράπεζας Ανάπτυξης που δεν είναι μέλη σύμφωνα με το Άρθρο 58 μπορούν να γίνουν δεκτά, υπό τους όρους και προϋποθέσεις που καθορίζει η Τράπεζα, για την ιδιότητα του μέλους της Τράπεζας με απόφαση του Συμβουλίου των Διοικητών που λαμβάνεται με ειδική πλειοψηφία (special majority), όπως προβλέπεται στο Άρθρο 28.

3. Στην περίπτωση που υποψήφιο μέλος δεν είναι κυρίαρχο κράτος ή δεν έχει την αρμοδιότητα να συνάψει διεθνείς σχέσεις , η αίτηση για ένταξη στην Τράπεζα υποβάλλεται ή συμφωνείται από το μέλος της Τράπεζας που είναι υπεύθυνο για τις διεθνείς του σχέσεις .

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

### Άρθρο 4 Εγκεκριμένο Κεφάλαιο

1. Το εγκεκριμένο κεφάλαιο της Τράπεζας θα είναι εκατό δισεκατομμύρια δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών (\$100.000.000.000), διαιρούμενο σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) μετοχές ονομαστικής αξίας εκατό χιλιάδων

δολαρίων (\$100.000) η καθεμία, οι οποίες θα είναι διαθέσιμες για εγγραφές μόνο για τα μέλη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5.

2. Το αρχικό εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο υποδιαιρείται σε μετοχές καταβεβλημένου κεφαλαίου (εξοφληθείσες – paid in) και ( ) σε μετοχές καταβλητέου κεφαλαίου (καταβλητέες- callable). Η αρχική συνολική σωρευτική ονομαστική αξία των μετοχών καταβεβλημένου κεφαλαίου ανέρχεται στα 20 δισεκατομμύρια δολάρια (\$20.000.000.000) και η ονομαστική αξία των μετοχών καταβλητέου κεφαλαίου ανέρχεται στα ογδόντα δισεκατομμύρια δολάρια (\$80.000.000.000)

3. Το εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας μπορεί να αυξηθεί από το Συμβούλιο των Διοικητών με ψηφοφορία ενισχυμένης πλειοψηφίας, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 28, κατά το χρόνο και υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που κρίνει ενδεδειγμένες, συμπεριλαμβανομένου του ποσοστού μεταξύ των μετοχών καταβεβλημένου κεφαλαίου και των μετοχών καταβλητέου κεφαλαίου.

4. Ο όρος "δολάριο" και το σύμβολο "\$", όπου χρησιμοποιούνται στην παρούσα συμφωνία, νοούνται ως το επίσημο νόμισμα πληρωμής των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

### **Άρθρο 5 Εγγραφή Μετοχών**

1. Κάθε μέλος εγγράφεται σε μετοχές του κεφαλαίου της Τράπεζας. Κάθε εγγραφή στο αρχικό εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο είναι για τις εξοφληθείσες μετοχές και τις καταβλητέες μετοχές σε αναλογία δύο (2) έως οκτώ (8). Ο αρχικός αριθμός των μετοχών που είναι διαθέσιμες προς εγγραφή από τις χώρες που καθίστανται μέλη σύμφωνα με το Άρθρο 58 είναι εκείνες που ορίζονται στο Παράρτημα Α.

2. Ο αρχικός αριθμός των μετοχών που θα εγγραφούν στις χώρες που έχουν προσχωρήσει σύμφωνα με την παράγραφο 2 του Άρθρου 3 καθορίζεται από το Συμβούλιο των Διοικητών με την προϋπόθεση όμως ότι δεν επιτρέπεται τέτοια εγγραφή, η οποία θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του ποσοστού του μετοχικού κεφαλαίου που κατέχουν περιφερειακά μέλη κάτω από εβδομήντα πέντε (75) τοις εκατό του συνόλου του εγγεγραμμένου μετοχικού κεφαλαίου, εκτός αν συμφωνηθεί διαφορετικά από το Συμβούλιο των Διοικητών με ψηφοφορία ενισχυμένης πλειοψηφίας, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 28.

3. Το Συμβούλιο των Διοικητών δύναται, μετά από αίτηση μέλους, να αυξήσει την εγγραφή του μέλους αυτού υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που μπορεί να καθορίσει το Συμβούλιο με ψηφοφορία ενισχυμένης πλειοψηφίας όπως προβλέπεται στο Άρθρο 28 με την προϋπόθεση όμως ότι δεν θα επιτραπεί τέτοια αύξηση στην εγγραφή οποιουδήποτε μέλους, η οποία θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του ποσοστού του μετοχικού κεφαλαίου που κατέχουν περιφερειακά μέλη κάτω από εβδομήντα πέντε (75) τοις εκατό του συνόλου του εγκεκριμένου μετοχικού κεφαλαίου, εκτός αν διαφορετικά συμφωνηθεί από το Συμβούλιο των Διοικητών με ψηφοφορία ενισχυμένης πλειοψηφίας όπως προβλέπεται στο Άρθρο 28.

4. Το Συμβούλιο των Διοικητών εξετάζει ανά τακτά χρονικά διαστήματα όχι περισσότερα από πέντε (5) έτη το κεφάλαιο της Τράπεζας. Σε περίπτωση αύξησης του εγκεκριμένου μετοχικού κεφαλαίου, κάθε μέλος έχει εύλογη ευκαιρία να εγγραφεί, υπό τους όρους και προϋποθέσεις που καθορίζει το Συμβούλιο των Διοικητών, σε ποσοστό αύξησης του αποθέματος που ισοδυναμεί με το ποσοστό των αποθεμάτων του που έχουν εγγραφεί στο συνολικό εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο αμέσως πριν από την αύξηση αυτή. Κανένα μέλος δεν υποχρεούται να εγγραφεί σε οποιοδήποτε μέρος της αύξησης του εγκεκριμένου μετοχικού κεφαλαίου.

### **Άρθρο 6 Πληρωμή συνδρομών**

1. Η πληρωμή του ποσού που αρχικά έχει αναληφθεί από κάθε Υπογράφωντα της παρούσας Συμφωνίας, η οποία γίνεται μέλος σύμφωνα με το Άρθρο 58, στο καταβεβλημένο κεφάλαιο της Τράπεζας, γίνεται σε πέντε (5) δόσεις, των είκοσι (20) τοις εκατό για καθεμία από αυτές, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 5 του παρόντος Άρθρου. Η πρώτη δόση καταβάλλεται από κάθε μέλος εντός τριάντα (30) ημερών από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας ή κατά ή πριν από την ημερομηνία κατάθεσης του εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης σύμφωνα με την παράγραφο 1 του Άρθρου 58, όποια ημερομηνία είναι μεταγενέστερη. Η δεύτερη δόση καταβάλλεται ένα (1) χρόνο μετά την έναρξη ισχύος της

παρούσας συμφωνίας. Οι υπολειπόμενες τρεις (3) δόσεις καταβάλλονται διαδοχικά ανά έτος στην επέτειο ημερομηνίας καταβολής της προηγούμενης δόσης.

2. Κάθε δόση της καταβολής αρχικών εισφορών στο αρχικό καταβεβλημένο κεφάλαιο καταβάλλεται σε δολάρια ή σε άλλο μετατρέψιμο νόμισμα, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 5 του παρόντος Άρθρου. Η Τράπεζα μπορεί ανά πάσα στιγμή να μετατρέψει αυτές τις πληρωμές σε δολάρια. Όλα τα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων ψήφου, που αποκτώνται για τις εξοφληθείσες και τις σχετικές με το δικαίωμα καταβλητέες μετοχές, για τις οποίες οι πληρωμές αυτές οφείλονται αλλά δεν έχουν παραληφθεί, αναστέλλονται έως ότου η Τράπεζα λάβει την πλήρη πληρωμή.

3. Η πληρωμή του ποσού που έχει εγγραφεί στο καταβλητέο εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας υπόκειται σε καταβολή μόνο και εφόσον απαιτηθεί από την Τράπεζα προς κάλυψη των υποχρεώσεων της. Σε περίπτωση τέτοιας πρόσκλησης προς καταβολή, η πληρωμή μπορεί να γίνει κατ'επιλογή του μέλους σε δολάρια ή στο νόμισμα που απαιτείται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της Τράπεζας για τους σκοπούς της οποίας γίνεται η κλήση προς καταβολή. Οι προκλήσεις για μη καταβληθείσες συνδρομές πρέπει να είναι ομοιόμορφες ως προς το ποσοστό επί όλων των μετοχών που δύναται να πληρωθούν.

4. Η Τράπεζα καθορίζει τον τόπο οποιασδήποτε πληρωμής σύμφωνα με το παρόν Άρθρο, υπό την προϋπόθεση ότι, μέχρι την εναρκτήρια σύνοδο του Συμβουλίου των Διοικητών, η καταβολή της πρώτης δόσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος Άρθρου θα καταβάλλεται στην Κυβέρνηση της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, ως θεματοφύλακα της Τράπεζας.

5. Ένα μέλος που θεωρείται λιγότερο ανεπτυγμένη χώρα για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου μπορεί να καταβάλει την εγγραφή του σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος Άρθρου, ως εναλλακτική λύση:

(α) εξολοκλήρου σε δολάρια ή άλλο μετατρέψιμο νόμισμα σε έως δέκα (10) δόσεις, με κάθε τέτοια δόση να ισούται με δέκα (10) τοις εκατό του συνολικού ποσού, την πρώτη και την δεύτερη δόση που προβλέπονται στην παράγραφο 1 και από την τρίτη έως και τη δέκατη δόση που οφείλεται θα καταβληθεί από τη δεύτερη έως και τις επόμενες επετειακές ημερομηνίες έναρξης ισχύος της παρούσας Συμφωνίας ή

(β) τμηματικά σε δολάρια ή άλλο μετατρέψιμο νόμισμα και μερίδιο έως και πενήντα (50) τοις εκατό κάθε δόσης στο νόμισμα του μέλους, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα των δόσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Οι ακόλουθες διατάξεις εφαρμόζονται στις πληρωμές βάσει του παρόντος υπό-παραγράφου β):

(i) Το μέλος ενημερώνει την Τράπεζα κατά τη στιγμή της συνδρομής σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος Άρθρου σχετικά με το ποσοστό των πληρωμών που πρέπει να πραγματοποιηθούν στο δικό της νόμισμα.

(ii) Κάθε πληρωμή ενός μέλους στο δικό του νόμισμα βάσει της παρούσας παραγράφου 5 είναι το ποσό που η Τράπεζα θεωρεί ότι ισοδυναμεί με την πλήρη αξία σε δολάρια του τμήματος της καταβληθείσας συνδρομής. Η αρχική πληρωμή θα είναι σε τέτοιο ποσό που το μέλος θεωρεί κατάλληλο σύμφωνα με το παρόν, αλλά θα υπόκειται σε τέτοια προσαρμογή, η οποία θα πραγματοποιηθεί εντός ενενήντα (90) ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία οφείλεται η πληρωμή αυτή, όπως κρίνει η Τράπεζα ούτως ώστε να συνιστά το πλήρες ισοδύναμο σε δολάρια αυτής της πληρωμής.

(iii) Όταν, κατά την κρίση της Τράπεζας, η αξία συναλλάγματος ενός νομίσματος ενός μέλους έχει υποτιμηθεί σε σημαντικό βαθμό, το μέλος αυτό οφείλει να καταβάλει στην Τράπεζα εντός εύλογου χρονικού διαστήματος πρόσθετο ποσό από το νόμισμά του που απαιτείται για τη διατήρηση της αρχικής αξίας, σε νόμισμα που τηρεί η Τράπεζα λόγω της εγγραφής της ως μέλος.

(iv) Όταν, κατά την κρίση της Τράπεζας, η αξία συναλλάγματος ενός νομίσματος ενός μέλους ανατιμηθεί σε σημαντικό βαθμό, η Τράπεζα καταβάλλει στο μέλος αυτό εντός εύλογου χρονικού διαστήματος το ποσό

αυτού του νομίσματος που απαιτείται για την προσαρμογή της αξίας σε νόμισμα που κατέχει η Τράπεζα λόγω της συνδρομής της.

(v) Η Τράπεζα μπορεί να παραιτηθεί από τα δικαιώματά της για πληρωμή σύμφωνα με την υποπαράγραφο (iii) και το μέλος μπορεί να παραιτηθεί από τα δικαιώματά του για πληρωμή σύμφωνα με το εδάφιο (iv).

6. Η Τράπεζα αποδέχεται από κάθε μέλος που καταβάλλει την εγγραφή της σύμφωνα με την παράγραφο 5 (β) του παρόντος άρθρου γραμμάτια ή λοιπές υποσχετικές που εκδίδονται από την κυβέρνηση του μέλους ή από τον θεματοφύλακα που ορίζει το μέλος αυτό, αντί του ποσού που πρέπει να καταβληθεί στο νόμισμα του μέλους, με την προϋπόθεση ότι το ποσό αυτό δεν απαιτείται από την Τράπεζα για τη διεξαγωγή των εργασιών της. Οι ανωτέρω εξασφαλίσεις είναι μη διαπραγματεύσιμες, άτοκες και πληρωτέες στην Τράπεζα με ονομαστική αξία κατόπιν απαίτησής της.

### **Άρθρο 7 Όροι Μετοχών**

1. Οι μετοχές του αρχικού εγκεκριμένου κεφαλαίου που έχουν εγγραφεί από μέλη εκδίδονται στο άρτιο. Επιπλέον μετοχές δύναται να εκδοθούν στην ίδια ονομαστική αξία, εκτός εάν το Συμβούλιο των Διοικητών αποφασίσει με ενισχυμένη πλειοψηφία, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 28, να τις εκδώσει με άλλους όρους.

2. Οι μετοχές δεν ενεχυριάζονται ούτε δύναται να συσταθούν επ' αυτών βάρη με οποιονδήποτε τρόπο και είναι μεταβιβάσιμες μόνο στην Τράπεζα.

3. Η ευθύνη των μελών για τις μετοχές περιορίζεται στο μη εξοφληθέν τμήμα της τιμής έκδοσής τους.

4. Κανένα μέλος δεν ευθύνεται, λόγω της ιδιότητάς του ως μέλους, για υποχρεώσεις της Τράπεζας.

### **Άρθρο 8 Τακτικοί πόροι**

Όπως χρησιμοποιείται στην παρούσα συμφωνία, ο όρος "τακτικοί πόροι" της Τράπεζας περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

(i) Το αρχικό εγκεκριμένο κεφάλαιο της Τράπεζας, στο οποίο περιλαμβάνονται τόσο οι καταβληθείσες όσο και οι καταβλητέες μετοχές, που έχουν εγγραφεί σύμφωνα με το Άρθρο 5.

ii) τα κεφάλαια που αντλεί η Τράπεζα δυνάμει των εξουσιών που παρέχονται από την παράγραφο 1 του Άρθρου 16, στις οποίες εφαρμόζεται η δέσμευση για καταβολή που προβλέπεται στο Άρθρο 6 παράγραφος 3.

(iii) ποσά που εισπράττονται για την αποπληρωμή δανείων ή εγγυήσεων που πραγματοποιούνται με τους πόρους που αναφέρονται στα σημεία i) και ii) του παρόντος Άρθρου ή οι αποδόσεις των ιδίων κεφαλαίων καθώς και άλλων ειδών χρηματοδότησης που εγκρίθηκαν βάσει της υποπαραγράφου 2 (vi) του Άρθρου 11 με τους πόρους αυτούς.

iv) εισόδημα που προέρχεται από δάνεια που συνάφθηκαν από τα προαναφερθέντα κεφάλαια ή από εγγυήσεις για τις οποίες ισχύει η δέσμευση για καταβολή που προβλέπεται στο Άρθρο 6 παράγραφος 3 και

(v) οποιαδήποτε άλλα κεφάλαια ή εισοδήματα που εισπράττει η Τράπεζα και δεν αποτελούν μέρος των πόρων των Ειδικών Ταμείων που αναφέρονται στο Άρθρο 17 της παρούσας συμφωνίας.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ**

### **ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ**

#### **Άρθρο 9 Χρήση των πόρων**

Οι πόροι και οι διευκολύνσεις της Τράπεζας χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την υλοποίηση του σκοπού και των λειτουργιών που ορίζονται αντιστοίχως στα Άρθρα 1 και 2 και σύμφωνα με τις υγιείς τραπεζικές πρακτικές.

### **Άρθρο 10 Τακτικές και ειδικές δραστηριότητες**

1. Οι δραστηριότητες της Τράπεζας συνίστανται:

θ) συνήθεις δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από τους συνήθεις πόρους της Τράπεζας, που αναφέρονται στο Άρθρο 8 και

ii) ειδικές δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από τους πόρους των ειδικών ταμείων που αναφέρονται στο Άρθρο 17.

Οι δύο τύποι δραστηριοτήτων μπορούν να χρηματοδοτούν χωριστά στοιχεία του ίδιου έργου ή προγράμματος.

2. Οι συνήθεις πόροι και οι πόροι των Ειδικών Ταμείων της Τράπεζας πρέπει να κατέχονται, να χρησιμοποιούνται, να δεσμεύονται, να επενδύονται ή να διατίθενται με κάθε τρόπο εντελώς ξεχωριστά ο ένας από τον άλλο. Στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας εμφανίζονται ξεχωριστά οι συνήθεις δραστηριότητες και οι ειδικές δραστηριότητες.

3. Οι συνήθεις πόροι της Τράπεζας δεν πρέπει, σε καμία περίπτωση, να χρεώνονται ή να χρησιμοποιούνται για την εκκαθάριση ζημιών ή υποχρεώσεων που προκύπτουν από ειδικές πράξεις ή άλλες δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκαν αρχικά τα κεφάλαια των Ειδικών Ταμείων.

4. Τα έξοδα που αφορούν άμεσα τις συνήθεις εργασίες επιβαρύνουν τους συνήθεις πόρους της Τράπεζας. Τα έξοδα που σχετίζονται άμεσα με ειδικές πράξεις χρεώνονται στους πόρους των Ειδικών Ταμείων. Οποιαδήποτε άλλα έξοδα χρεώνονται όπως καθορίζει η Τράπεζα.

### **Άρθρο 11 Αποδέκτες και μέθοδοι λειτουργίας**

1. α) Η Τράπεζα μπορεί να παρέχει ή να διευκολύνει τη χρηματοδότηση σε οποιοδήποτε μέλος, οργανισμό, όργανο ή πολιτική υποδιαίρεση του, ή οποιαδήποτε οντότητα ή επιχείρηση που δραστηριοποιείται στο έδαφος ενός μέλους, καθώς και σε διεθνείς ή περιφερειακούς οργανισμούς ή φορείς με την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής.

(β) Η Τράπεζα μπορεί, σε ειδικές περιστάσεις, να παράσχει βοήθεια σε αποδέκτη που δεν αναφέρεται στο εδάφιο (α) ανωτέρω, μόνο εάν το Συμβούλιο των Διοικητών, με ψηφοφορία ενισχυμένης πλειοψηφίας, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 28: (i) ότι η βοήθεια αυτή να εξυπηρετεί το σκοπό και να εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Τράπεζας και είναι προς το συμφέρον των χωρών που φέρουν την ιδιότητα του μέλους της Τράπεζας, και ii) καθορίζουν τα είδη βοήθειας που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, τα οποία μπορούν να παρέχονται στον εν λόγω αποδέκτη.

2. Η Τράπεζα μπορεί να ασκεί τις δραστηριότητές της με οποιονδήποτε από τους ακόλουθους τρόπους:

i) με τη συγχρηματοδότηση ή τη συμμετοχή σε άμεσα δάνεια·

ii) με την επένδυση κεφαλαίων στο μετοχικό κεφάλαιο ενός ιδρύματος ή επιχείρησης·

(iii) εξασφαλίζοντας, ως κύριο ή δευτερογενή οφειλέτη, εν όλω ή εν μέρει, δάνεια για οικονομική ανάπτυξη·

iv) με την αξιοποίηση των πόρων των ειδικών ταμείων σύμφωνα με τις συμφωνίες που καθορίζουν τη χρήση τους·

v) με την παροχή τεχνικής βοήθειας σύμφωνα με το Άρθρο 15· ή

vi) μέσω άλλων τύπων χρηματοδότησης, όπως καθορίζεται από το Συμβούλιο των Διοικητών, με ειδική πλειοψηφία όπως προβλέπεται στο Άρθρο 28.

### **Άρθρο 12 Περιορισμοί στις συνήθειες δραστηριότητες**

1. Το συνολικό ανεξόφλητο υπόλοιπο δανείων, συμμετοχικών τίτλων, εγγυήσεων και άλλων τύπων χρηματοδότησης που παρέχει η Τράπεζα στις συνήθειες δραστηριότητές της σύμφωνα με το Άρθρο 11 παράγραφος 2 σημεία (i), (ii), (iii) και (vi) δεν αυξάνεται σε καμιά περίπτωση εάν, με την αύξηση αυτή, θα ξεπεραστεί το συνολικό ποσό του εγγεγραμμένου κεφαλαίου, των αποθεματικών και των κερδών εις νέον που περιλαμβάνονται στους συνήθειες πόρους του. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις της προηγούμενης φράσης, το Συμβούλιο των Διοικητών δύναται, με ψηφοφορία ενισχυμένης πλειοψηφίας σύμφωνα με το Άρθρο 28, να καθορίσει ανά πάσα στιγμή ότι, βάσει της οικονομικής κατάστασης και της χρηματοοικονομικής κατάστασης της Τράπεζας, μπορεί να αυξηθεί ο περιορισμός βάσει της παρούσας παραγράφου, μέχρι το 250% του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της Τράπεζας, των αποθεματικών και των κερδών εις νέον που περιλαμβάνονται στους συνήθειες πόρους της.

2. Το ποσό των εκταμιευθεισών συμμετοχών της Τράπεζας σε μετοχικό κεφάλαιο δεν υπερβαίνει σε καμιά περίπτωση το ποσό που αντιστοιχεί στο συνολικό ανεξόφλητο καταβλητέο εγκεκριμένο κεφάλαιο και γενικά αποθεματικά.

### **Άρθρο 13 Αρχές λειτουργίας**

Οι λειτουργίες της Τράπεζας διενεργούνται σύμφωνα με τις αρχές που εκτίθενται κατωτέρω.

1. Η Τράπεζα καθοδηγείται από υγιείς τραπεζικές πρακτικές στις δραστηριότητές της.
2. Οι δραστηριότητες της Τράπεζας παρέχουν κυρίως τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων έργων ή συγκεκριμένων επενδυτικών προγραμμάτων, επενδύσεων σε μετοχικό κεφάλαιο και τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το Άρθρο 15.
3. Η Τράπεζα δεν αναλαμβάνει καμία χρηματοδότηση στην επικράτεια ενός μέλους εάν το εν λόγω μέλος αντιταχθεί στη χρηματοδότηση αυτή.
4. Η Τράπεζα εξασφαλίζει ότι κάθε μία από τις δραστηριότητές της συμμορφώνεται με τις επιχειρησιακές και χρηματοοικονομικές πολιτικές της Τράπεζας, συμπεριλαμβανομένων, χωρίς περιορισμό, των πολιτικών που αφορούν τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις.
5. Κατά την εξέταση αίτησης χρηματοδότησης, η Τράπεζα λαμβάνει δεόντως υπόψη την ικανότητα του δικαιούχου να λάβει χρηματοδότηση ή διευκολύνσεις αλλού υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που η Τράπεζα θεωρεί εύλογες για τον αποδέκτη, λαμβανομένων υπόψη όλων των σχετικών παραγόντων.
6. Κατά την παροχή ή την εγγύηση χρηματοδότησης, η Τράπεζα λαμβάνει δεόντως υπόψη τις προοπτικές ότι ο αποδέκτης και ο εγγυητής, εάν υπάρχουν, θα είναι σε θέση να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους βάσει της σύμβασης χρηματοδότησης.
7. Κατά την παροχή ή την εγγύηση χρηματοδότησης, οι οικονομικοί όροι, όπως το επιτόκιο και οι λοιπές χρεώσεις και το χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής, είναι τέτοιες που, κατά τη γνώμη της Τράπεζας, είναι κατάλληλες για τη σχετική χρηματοδότηση και τον κίνδυνο για την Τράπεζα.
8. Η Τράπεζα δεν θέτει περιορισμούς στην προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών από οποιαδήποτε χώρα από το προϊόν οποιασδήποτε χρηματοδότησης που πραγματοποιείται στις συνήθειες ή ειδικές δραστηριότητες της Τράπεζας.
9. Η Τράπεζα λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσει ότι τα έσοδα οποιασδήποτε χρηματοδότησης που παρέχεται, εγγυάται ή συμμετέχει η Τράπεζα χρησιμοποιούνται μόνο για τους σκοπούς για τους οποίους



χορηγήθηκε η χρηματοδότηση και με τη δέουσα προσοχή στις εκτιμήσεις της οικονομίας και της αποδοτικότητας.

10. Η Τράπεζα λαμβάνει δεόντως υπόψη την επιθυμία να αποφεύγεται η χρήση δυσανάλογου μέρους των πόρων της προς όφελος οποιουδήποτε μέλους.

11. Η Τράπεζα επιδιώκει να διατηρήσει εύλογη διαφοροποίηση στις επενδύσεις της σε μετοχικό κεφάλαιο. Στις επενδύσεις της σε μετοχικό κεφάλαιο, η Τράπεζα δεν αναλαμβάνει την ευθύνη για τη διαχείριση οποιασδήποτε οντότητας ή επιχείρησης στην οποία έχει επένδυση και δεν επιδιώκει έλεγχο συμμετοχής στην οικεία οντότητα ή επιχείρηση, εκτός εάν είναι απαραίτητο για τη διασφάλιση της επένδυσης της Τράπεζας.

#### **Άρθρο 14 Όροι και Προϋποθέσεις Χρηματοδότησης**

1. Στην περίπτωση δανείων που συνάπτονται ή συμμετοχές σε δάνεια ή σε δάνεια εγγυημένα από την Τράπεζα, η σύμβαση καθορίζει, σύμφωνα με τις αρχές λειτουργίας που ορίζονται στο Άρθρο 13 και με την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων της παρούσας Συμφωνίας, τους όρους και τις προϋποθέσεις δανείου ή της σχετικής εγγύησης. Κατά τον καθορισμό αυτών των όρων και προϋποθέσεων, η Τράπεζα θα λαμβάνει πλήρως υπόψη την ανάγκη διασφάλισης της εισοδηματικής και χρηματοοικονομικής της θέσης.

2. Όταν ο δικαιούχος δανείων ή εγγυήσεων δανείων δεν είναι το ίδιο μέλος, η Τράπεζα δύναται, όταν το κρίνει σκόπιμο, να απαιτήσει από το μέλος στο έδαφος του οποίου πρόκειται να εκτελεσθεί το σχετικό επενδυτικό έργο ή από δημόσια αρχή ή οποιοδήποτε φορέα του εν λόγω μέλους αποδεκτό από την Τράπεζα, να εγγυηθεί την εξόφληση του κεφαλαίου και την καταβολή τόκων και λοιπών επιβαρύνσεων επί του δανείου, σύμφωνα με τους όρους του.

3. Το ύψος όποιας επένδυσης σε μετοχικό κεφάλαιο δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου της οικείας οντότητας ή επιχείρησης όπως επιτρέπεται βάσει πολιτικών που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.

4. Η Τράπεζα μπορεί να παρέχει χρηματοδότηση στις δραστηριότητές της στο νόμισμα της ενδιαφερόμενης χώρας, σύμφωνα με πολιτικές που ελαχιστοποιούν τον συναλλαγματικό κίνδυνο.

#### **Άρθρο 15 Τεχνική βοήθεια**

1. Η Τράπεζα δύναται να παρέχει τεχνικές συμβουλές και συνδρομή και άλλες παρόμοιες μορφές βοήθειας που εξυπηρετούν το σκοπό της και εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της.

2. Όταν οι δαπάνες για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών δεν είναι επιστρεπτές, η Τράπεζα χρεώνει αυτές τις δαπάνες στο εισόδημα της Τράπεζας.

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV**

#### **ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ**

#### **Άρθρο 16 Γενικές Εξουσίες**

Εκτός από τις εξουσίες που καθορίζονται σε άλλα σημεία της παρούσας Συμφωνίας, η Τράπεζα έχει τις εξουσίες που καθορίζονται κατωτέρω.

1. Η Τράπεζα δύναται να αντλεί κεφάλαια, με δανεισμό ή άλλα μέσα, από χώρες μέλη ή αλλού, σύμφωνα με τις σχετικές νομικές διατάξεις.

2. Η Τράπεζα μπορεί να αγοράζει και να πωλεί τίτλους που η Τράπεζα έχει εκδώσει ή εγγυηθεί ή στους οποίους έχει επενδύσει.

3. Η Τράπεζα δύναται να εγγυηθεί τίτλους στους οποίους έχει επενδύσει προκειμένου να διευκολύνει την πώλησή τους.
4. Η Τράπεζα μπορεί να αναλαμβάνει ή να συμμετέχει στην αναδοχή τίτλων που εκδίδονται από οντότητα ή επιχείρηση για σκοπούς που συνάδουν με τον σκοπό της Τράπεζας.
5. Η Τράπεζα μπορεί να επενδύει ή να εναποθέτει κεφάλαια που δεν απαιτούνται για τις δραστηριότητές της.
6. Η Τράπεζα εξασφαλίζει ότι κάθε τίτλος που εκδίδει ή εγγυάται η Τράπεζα φέρει δήλωση ότι δεν αποτελεί υποχρέωση οποιασδήποτε Κυβέρνησης, εκτός εάν στην πραγματικότητα πρόκειται για την υποχρέωση συγκεκριμένης Κυβέρνησης, οπότε και πρέπει να το δηλώσει.
7. Η Τράπεζα δύναται να ιδρύει και να διαχειρίζεται κεφάλαια που εναποτίθενται σε καταπιστεύματα για άλλα μέρη, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω καταπιστεύματα έχουν σχεδιαστεί για να εξυπηρετούν το σκοπό και να εμπίπτουν στις λειτουργίες της Τράπεζας, σύμφωνα με το πλαίσιο καταπιστευμάτων το οποίο έχει εγκριθεί από το Συμβούλιο των Διοικητών.
8. Η Τράπεζα μπορεί να ιδρύει θυγατρικές οι οποίες προορίζονται για την εξυπηρέτηση του σκοπού και εμπίπτουν στα καθήκοντα της Τράπεζας, μόνο με την έγκριση του Συμβουλίου των Διοικητών με ειδική ψήφο της πλειοψηφίας, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 28.
9. Η Τράπεζα δύναται να ασκεί άλλες εξουσίες και να θεσπίζει τους κανόνες και τους κανονισμούς που είναι αναγκαίοι ή κατάλληλοι για την προώθηση του σκοπού και των λειτουργιών της, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Συμφωνίας.

#### **Άρθρο 17 Ειδικά Ταμεία**

1. Η Τράπεζα μπορεί να επιτρέπει τη σύσταση και λειτουργία Ειδικών Ταμείων, τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση του σκοπού και εμπίπτουν στα καθήκοντα της Τράπεζας. Αυτά τα Ειδικά Ταμεία θα αποτελούν πόρους της Τράπεζας. Το πλήρες κόστος διαχείρισης κάθε Ειδικού Ταμείου χρεώνεται στο συγκεκριμένο Ειδικό Ταμείο.
2. Τα Ειδικά Ταμεία που γίνονται δεκτά από την Τράπεζα μπορούν να χρησιμοποιηθούν σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που συνάδουν με το σκοπό και τα καθήκοντα της Τράπεζας και με τη συμφωνία που σχετίζεται με αυτά τα Ταμεία.
3. Η Τράπεζα θεσπίζει τους ειδικούς κανόνες και κανονισμούς που απαιτούνται για τη σύσταση, τη διαχείριση και τη χρήση του κάθε Ειδικού Ταμείου. Οι εν λόγω κανόνες και κανονισμοί πρέπει να είναι συμβατοί με τις διατάξεις της παρούσας Συμφωνίας, εκτός από τις διατάξεις που ισχύουν ρητά μόνο για τις συνήθεις εργασίες της Τράπεζας.
4. Ο όρος "πόροι Ειδικών Ταμείων" αναφέρεται στους πόρους κάθε Ειδικού Ταμείου και περιλαμβάνει:
  - (i) κεφάλαια αποδεκτά από την Τράπεζα για ένταξη σε οποιοδήποτε Ειδικό Ταμείο ·
  - (ii) τα κεφάλαια που εισπράττονται για δάνεια ή εγγυήσεις και τα έσοδα από τυχόν επενδύσεις συμμετοχής σε μετοχικά κεφάλαια που χρηματοδοτούνται από πόρους οποιοδήποτε Ειδικού Κεφαλαίου τα οποία, σύμφωνα με τους κανόνες και τους κανονισμούς της Τράπεζας που διέπουν το Ειδικό Κεφάλαιο, εισπράττονται από αυτό το Ειδικό Ταμείο
  - (iii) εισόδημα που προέρχεται από την επένδυση των πόρων του Ειδικού Ταμείου · και
  - (iv) κάθε άλλος πόρος που τίθεται στη διάθεση οποιοδήποτε Ειδικού Ταμείου.

#### **Άρθρο 18 Κατανομή και Διανομή του Καθαρού Εισοδήματος**

1. Το Συμβούλιο των Διοικητών καθορίζει τουλάχιστον ετησίως ποιο μέρος του καθαρού εισοδήματος της Τράπεζας κατανέμεται, μετά την πρόβλεψη αποθεματικών, στα κέρδη εις νέον ή σε άλλους σκοπούς και ποιο μέρος, αν υπάρχει, διανέμεται στα μέλη. Οποιαδήποτε τέτοια απόφαση σχετικά με την κατανομή του καθαρού εισοδήματος της Τράπεζας σε άλλους σκοπούς λαμβάνεται με ψηφοφορία ενισχυμένης πλειοψηφίας, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 28.

2. Η κατανομή που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο πραγματοποιείται κατ' αναλογία προς τον αριθμό των μετοχών που κατέχει κάθε μέλος και οι πληρωμές πραγματοποιούνται με τον τρόπο και με το νόμισμα που καθορίζει το Συμβούλιο των Διοικητών.

### **Άρθρο 19 Νομίσματα**

1. Τα μέλη δεν επιβάλλουν περιορισμούς στα νομίσματα, συμπεριλαμβανομένης της παραλαβής, κατοχής, χρήσης ή μεταφοράς από την Τράπεζα ή από οποιονδήποτε αποδέκτη της Τράπεζας, για πληρωμές σε οποιαδήποτε χώρα.

2. Οσάκις κρίνεται αναγκαίο βάσει της παρούσας συμφωνίας να αποτιμηθεί οποιοδήποτε νόμισμα σε σχέση με άλλο νόμισμα ή να καθορισθεί εάν ένα νόμισμα είναι μετατρέψιμο, η εκτίμηση ή ο προσδιορισμός γίνεται από την Τράπεζα.

### **Άρθρο 20 Μέθοδοι εκπλήρωσης υποχρεώσεων της Τράπεζας**

1. Στις συνήθεις δραστηριότητες της Τράπεζας, σε περίπτωση καθυστερούμενων οφειλών ή αδυναμίας πληρωμής δανείων που έχουν πραγματοποιηθεί, συμμετέχουν ή είναι εγγυημένες από την Τράπεζα και σε περιπτώσεις ζημιών από επενδύσεις σε ίδια κεφάλαια ή άλλους τύπους χρηματοδότησης σύμφωνα με το εδάφιο (β) του Άρθρου 11, η Τράπεζα λαμβάνει τα μέτρα που κρίνει κατάλληλα. Η Τράπεζα διατηρεί κατάλληλες προβλέψεις έναντι ενδεχόμενων ζημιών.

2. Οι ζημιές που προκύπτουν από τις συνήθεις δραστηριότητες της Τράπεζας χρεώνονται:

i) πρώτον, στις διατάξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ανωτέρω,

(ii) δεύτερον, στο καθαρό εισόδημα,

(iii) τρίτον, έναντι αποθεματικών και κερδών εις νέον.

iv) τέταρτον, έναντι αδιανέμητου εξοφληθέντος μετοχικού κεφαλαίου και

(v) τελευταίο, έναντι κατάλληλου ποσού του μη καλυφθέντος καταβλητέου μετοχικού κεφαλαίου, το οποίο καταβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του Άρθρου 6.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ V**

### **ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ**

#### **Άρθρο 21 Δομή**

Η Τράπεζα διαθέτει ένα Συμβούλιο Διοικητών, ένα Διοικητικό Συμβούλιο, έναν Πρόεδρο, έναν ή περισσότερους Αντιπροέδρους και άλλα στελέχη και προσωπικό που κρίνεται απαραίτητο.

#### **Άρθρο 22 Συμβούλιο των Διοικητών: Σύνθεση**

1. Κάθε μέλος εκπροσωπείται στο Συμβούλιο των Διοικητών και διορίζει έναν Διοικητή και έναν Αναπληρωτή Διοικητή. Κάθε Διοικητής και Αναπληρωτής Διοικητής υπηρετούν προς όφελος του μέλους που τους έχει ορίσει. Ο Αναπληρωτής Διοικητής δεν δύναται να ψηφίσει εκτός αν απουσιάζει το πλήρες μέλος.

2. Σε κάθε ετήσια συνεδρίασή του, το Συμβούλιο εκλέγει έναν από τους Διοικητές ως Προεδρεύοντα ο οποίος ασκεί τα καθήκοντά του μέχρι την εκλογή του επόμενου Προεδρεύοντος.

3. Οι Διοικητές και οι Αναπληρωτές Διοικητές εκτελούν καθήκοντα χωρίς αποζημίωση από την Τράπεζα, αλλά η Τράπεζα δύναται να τους καταβάλει εύλογα έξοδα για τη συμμετοχή τους σε συνεδριάσεις.

#### **Άρθρο 23 Συμβούλιο των Διοικητών: Εξουσίες**

1. Όλες οι εξουσίες της Τράπεζας ανατίθενται στο Συμβούλιο των Διοικητών.

2. Το Συμβούλιο των Διοικητών δύναται να αναθέτει στο Διοικητικό Συμβούλιο όλες ή μέρος από τις εξουσίες του, εκτός από ακόλουθες αρμοδιότητες αρμοδιότητα:

(i) να αποδεχθούν νέα μέλη και να καθορίσουν τους όρους αποδοχής τους ·

(ii) να αυξήσει ή να μειώσει το εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας,

(iii) να αναστείλει την ιδιότητα ενός μέλους.

(iv) να αποφασίζει επί αιτήσεων του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας.

(v) εκλέγει τους Διευθυντές της Τράπεζας και να καθορίζει τα έξοδα και τυχόν αποζημίωση που πρέπει να καταβληθούν για τα πλήρη και αναπληρωματικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με την παράγραφο 6 του Άρθρου 25,

(vi) εκλέγει τον Πρόεδρο, αναστέλλει ή τον απομακρύνει από το αξίωμά του και καθορίζει την αποζημίωσή του και άλλους όρους άσκησης των καθηκόντων του ·

(vii) εγκρίνει, αφού εξετάσει την έκθεση των εσωτερικών ελεγκτών, τον γενικό ισολογισμό και την κατάσταση κερδών και ζημιών της Τράπεζας,

viii) καθορίζει τα αποθεματικά και την κατανομή και διανομή των καθαρών κερδών της Τράπεζας ·

ix) να τροποποιήσει την παρούσα Συμφωνία ·

(x) να αποφασίσει να τερματίσει τις δραστηριότητες της Τράπεζας και να διανείμει τα περιουσιακά στοιχεία της ·

και

(xi) να ασκεί άλλες εξουσίες που εκχωρούνται ρητά στο Συμβούλιο των Διοικητών δυνάμει της παρούσας συμφωνίας.

3. Το Συμβούλιο των Διοικητών διατηρεί την πλήρη εξουσία να ασκεί αρμοδιότητα σχετικά με οποιοδήποτε θέμα ανατίθεται στο Διοικητικό Συμβούλιο βάσει της παραγράφου 2 του παρόντος Άρθρου.

#### **Άρθρο 24 Συμβούλιο των Διοικητών: Διαδικασία**

1. Το Συμβούλιο των Διοικητών συνέρχεται σε ετήσια συνεδρίαση και σε άλλες συναντήσεις που προβλέπονται για το Συμβούλιο των Διοικητών ή συγκαλούνται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Οι συνεδριάσεις του Συμβουλίου των Διοικητών συγκαλούνται από το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε φορά που ζητείται από πέντε (5) μέλη της Τράπεζας.

2. Η πλειοψηφία των Διοικητών συνιστά απαρτία για οποιαδήποτε συνεδρίαση του Συμβουλίου των Διοικητών, υπό την προϋπόθεση ότι η πλειοψηφία αυτή αντιπροσωπεύει τουλάχιστον τα δύο τρίτα της συνολικής ψήφου των μελών.

3. Το Συμβούλιο των Διοικητών καθορίζει, με κανονισμό, διαδικασίες με τις οποίες το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να λάβει τη ψήφο των Διοικητών για συγκεκριμένο ζήτημα χωρίς συνάντηση και να προβλέπει ηλεκτρονικές συνεδριάσεις του Συμβουλίου των Διοικητών σε ειδικές περιστάσεις.

4. Το Συμβούλιο Διοικητών και το Διοικητικό Συμβούλιο, στο βαθμό που αυτό έχει εξουσιοδοτηθεί, δύναται να ιδρύουν θυγατρικές οντότητες και να θεσπίζουν τους κανόνες και τους κανονισμούς που κρίνονται αναγκαίοι ή κατάλληλοι για τη διεξαγωγή των εργασιών της Τράπεζας.

#### **Άρθρο 25 Διοικητικό Συμβούλιο: Σύσταση**

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από δώδεκα (12) μέλη που δεν είναι μέλη του Συμβουλίου Διοικητών και εκ των οποίων:

(i) εννέα (9) εκλέγονται από τους Διοικητές που εκπροσωπούν τα περιφερειακά μέλη·

και

(ii) τρεις (3) εκλέγονται από τους Διοικητές που εκπροσωπούν μη περιφερειακά μέλη.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι άτομα υψηλής εξειδίκευσης σε οικονομικά και χρηματοδοτικά θέματα και εκλέγονται σύμφωνα με το Παράρτημα Β. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκπροσωπούν τα μέλη των οποίων οι Διοικητές τους έχουν εκλέξει, καθώς και τα μέλη των οποίων οι Διοικητές τους έχουν αναθέσει την άσκηση ψήφου.

2. Το Συμβούλιο των Διοικητών επανεξετάζει κατά καιρούς το μέγεθος και τη σύσταση του Διοικητικού Συμβουλίου και δύναται να αυξάνει ή να μειώνει το μέγεθος ή να αναθεωρεί τη σύσταση, όποτε κρίνεται απαραίτητο, με ενισχυμένης πλειοψηφία, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 28.

3. Κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζει ένα Αναπληρωματικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου με πλήρη εξουσία να ενεργεί για αυτό όταν δεν είναι παρών. Το Συμβούλιο των Διοικητών θεσπίζει κανόνες που επιτρέπουν σε ένα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου που εκλέγεται από περισσότερους από έναν καθορισμένο αριθμό μελών να διορίσει ένα πρόσθετο Αναπληρωματικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

4. Τα μέλη και τα Αναπληρωματικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπήκοοι των κρατών μελών. Δεν δύναται δύο ή περισσότερα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είτε κύρια είτε αναπληρωματικά να έχουν την ίδια υπηκοότητα. Τα αναπληρωματικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δύναται να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου αλλά μπορούν να ψηφίζουν μόνο όταν το Αναπληρωματικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ενεργεί στη θέση του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου.

5. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ασκούν τα καθήκοντά τους για περίοδο διάρκειας δύο (2) ετών και δύναται να επανεκλεγούν.

α) Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους μέχρις ότου οι διάδοχοί τους επιλεγούν και αναλάβουν καθήκοντα.

(β) Εάν η θέση ενός μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου παραμείνει κενή περισσότερο από εκατόν ογδόντα (180) ημέρες πριν από τη λήξη της θητείας του, ο διάδοχός του εκλέγεται σύμφωνα με το Παράρτημα Β, για το υπόλοιπο της θητείας, από τους Διοικητές που εξέλεξαν το προηγούμενο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Για την εκλογή αυτή απαιτείται η πλειοψηφία των ψήφων που έχουν καταθέσει οι εν λόγω Διοικητές. Οι Διοικητές που εξέλεξαν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου δύναται επίσης να επιλέξουν διάδοχο εάν η θέση ενός μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου καταστεί κενή εκατόν ογδόντα (180) ή λιγότερες ημέρες πριν από το τέλος της θητείας του.

(γ) Όσο η θέση ενός μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου παραμένει κενή, το Αναπληρωματικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ασκεί τις εξουσίες του προηγούμενου μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, εκτός από το διορισμό Αναπληρωματικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου.

6. Τα μέλη και τα αναπληρωματικά του Διοικητικού Συμβουλίου υπηρετούν χωρίς αποζημίωση από την Τράπεζα, εκτός αν το Συμβούλιο των Διοικητών αποφασίσει διαφορετικά, αλλά η Τράπεζα μπορεί να τους καταβάλει εύλογα έξοδα σχετικά με τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις.

#### **Άρθρο 26 Διοικητικό Συμβούλιο: Εξουσίες**

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την καθοδήγηση των γενικών δραστηριοτήτων της Τράπεζας και για το σκοπό αυτό, πέραν των εξουσιών που του έχουν ανατεθεί ρητά με την παρούσα Συμφωνία, ασκεί όλες τις εξουσίες που του έχουν ανατεθεί από το Συμβούλιο των Διοικητών, και ειδικότερα:

- i) προετοιμάζει τις εργασίες του Συμβουλίου των Διοικητών ·
- (ii) χαράσσει τις πολιτικές της Τράπεζας και με πλειοψηφία που αντιπροσωπεύει τουλάχιστον τα τρία τέταρτα του συνόλου των ψήφων των μελών, λαμβάνει αποφάσεις για βασικές λειτουργικές και χρηματοοικονομικές πολιτικές και για την ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Πρόεδρο, σύμφωνα με τις πολιτικές της Τράπεζας.
- (iii) λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με τις δραστηριότητες της Τράπεζας βάσει της παραγράφου 2 του Άρθρου 11 και, με πλειοψηφία που αντιπροσωπεύει τουλάχιστον τα τρία τέταρτα της συνολικής ψήφου των μελών, αποφασίζει για την ανάθεση της εξουσίας αυτής στον Πρόεδρο ·
- iv) εποπτεύει τη διαχείριση και τη λειτουργία της Τράπεζας σε τακτική βάση και εγκαθιδρύει μηχανισμό εποπτείας για τον σκοπό αυτό, σύμφωνα με τις αρχές της διαφάνειας, της χρηστής διαχείρισης προσωπικών δεδομένων, της ανεξαρτησίας και της λογοδοσίας ·
- (v) εγκρίνει τη στρατηγική, το ετήσιο σχέδιο και τον προϋπολογισμό της Τράπεζας,
- vi) διορίζει τις επιτροπές που κρίνει απαραίτητες · και
- vii) υποβάλλει τους ελεγμένους λογαριασμούς για κάθε οικονομικό έτος προς έγκριση από το Συμβούλιο των Διοικητών.

#### **Άρθρο 27 Διοικητικό Συμβούλιο: Διαδικασία**

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει όσο συχνά απαιτούν οι εργασίες της Τράπεζας, περιοδικά καθ 'όλη τη διάρκεια του έτους. Το Διοικητικό Συμβούλιο λειτουργεί με τη μορφή των μη μόνιμων μελών\_εκτός αν άλλως αποφασιστεί από το Συμβούλιο των Διοικητών με ψηφοφορία ενισχυμένης πλειοψηφίας όπως προβλέπεται στο Άρθρο 28. Οι συνεδριάσεις μπορούν να συγκαλούνται από τον Πρόεδρο ή οποτεδήποτε το ζητήσουν τρία (3) μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.
2. Η πλειοψηφία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου συνιστά απαρτία για οποιαδήποτε συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου, εφόσον η πλειοψηφία αυτή αντιπροσωπεύει τουλάχιστον τα δύο τρίτα της συνολικής ψήφου των μελών.
3. Το Συμβούλιο των Διοικητών δύναται να εκδίδει κανονισμούς βάσει των οποίων το μέλος, αν δεν υπάρχει μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της υπηκοότητάς του, μπορεί να στείλει έναν εκπρόσωπο για να παρίσταται χωρίς δικαίωμα ψήφου σε οποιαδήποτε συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου όταν ένα ζήτημα αφορά ιδιαίτερα το εν λόγω μέλος υπό εξέταση.
4. Το Διοικητικό Συμβούλιο θεσπίζει διαδικασίες με τις οποίες το Συμβούλιο μπορεί να διεξάγει ηλεκτρονική συνεδρίαση ή να ψηφίζει επί ενός θέματος χωρίς να συνέλθει σε συνάντηση.

#### **Άρθρο 28 Ψηφοφορία**

1. Η συνολική ισχύς ψήφου κάθε μέλους αποτελείται από το άθροισμα των βασικών ψήφων, των ψήφων των μετοχών και, στην περίπτωση ιδρυτικού μέλους, τις ψήφους των ιδρυτικών μελών.

(i) Οι βασικές ψήφοι κάθε μέλους είναι ο αριθμός των ψήφων που προκύπτει από την ισότιμη κατανομή μεταξύ των μελών, του δώδεκα (12)% του συνολικού ποσού των βασικών ψήφων, των ψήφων των μετοχών και των ψήφων όλων των ιδρυτικών μελών.

(ii) Ο αριθμός των ψήφων κάθε μέλους είναι ίσος με τον αριθμό των μετοχών του κεφαλαίου της Τράπεζας που κατέχει το μέλος αυτό.

(iii) Κάθε ιδρυτικό μέλος διαθέτει εξακόσιους (600) ψήφους των ιδρυτικών μελών.

Σε περίπτωση που ένα μέλος δεν καταβάλει οποιοδήποτε μέρος του οφειλόμενου ποσού για τις υποχρεώσεις του σε σχέση με τις εξοφληθείσες μετοχές σύμφωνα με το Άρθρο 6, ο αριθμός των ψήφων που θα ασκηθεί από το μέλος, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η ανωτέρω κατάσταση, θα μειωθεί αναλογικά, κατά το ποσοστό που το οφειλόμενο και μη καταβληθέν ποσό αντιπροσωπεύει τη συνολική ονομαστική αξία των εξοφληθεισών μετοχών τις οποίες έχει εγγράψει το εν λόγω μέλος.

2. Κατά την ψηφοφορία στο Συμβούλιο των Διοικητών, κάθε Διοικητής έχει το δικαίωμα να κάνει χρήση των ψήφων του μέλους που εκπροσωπεί.

(i) Εκτός αν άλλως ρητώς προβλέπεται στην παρούσα Συμφωνία, όλα τα θέματα ενώπιον του Συμβουλίου των Διοικητών αποφασίζονται με την πλειοψηφία των ψηφισάντων.

(ii) Η ψηφοφορία ενισχυμένης πλειοψηφίας του Συμβουλίου των Διοικητών απαιτεί την καταφατική ψήφο των δύο τρίτων του συνολικού αριθμού των Διοικητών, που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον τα τρία τέταρτα της συνολικής ψήφου των μελών.

(iii) Η ψηφοφορία της ειδικής πλειοψηφίας του Συμβουλίου των Διοικητών απαιτεί την καταφατική ψήφο της πλειοψηφίας του συνολικού αριθμού των Διοικητών, ο οποίος αντιπροσωπεύει τουλάχιστον την πλειοψηφία της συνολικής ψήφου των μελών.

3. Κατά την ψηφοφορία στο Διοικητικό Συμβούλιο, κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου δικαιούται να κάνει χρήση του αριθμού των ψήφων που αντιστοιχούν στους Διοικητές που τον έχουν ορίσει καθώς και εκείνων που αντιστοιχούν σε Διοικητές που τους έχουν εκχωρήσει τις ψήφους του σύμφωνα με το Παράρτημα Β.

(i) Ένας μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου που έχει δικαίωμα ψήφου περισσότερων από ένα μελών δύναται να ψηφίσει ξεχωριστά για τα μέλη αυτά.

(ii) Εκτός αν ρητά προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα Συμφωνία, όλα τα θέματα που έχουν υποβληθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζονται με την πλειοψηφία των ψηφισάντων.

### **Άρθρο 29 Ο Πρόεδρος**

1. Το Συμβούλιο των Διοικητών, με ανοιχτή, διαφανή και αξιοκρατική διαδικασία, εκλέγει πρόεδρο της Τράπεζας με ψηφοφορία ενισχυμένης πλειοψηφίας, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 28. Είναι υπήκοος περιφερειακής χώρας μέλους. Ο Πρόεδρος, ενώ ασκεί τα καθήκοντά του, δεν είναι Διοικητής ή μέλος ή αναπληρωματικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Η θητεία του Προέδρου είναι πέντε (5) έτη. Μπορεί να επανεκλεγεί μία φορά. Ο Πρόεδρος μπορεί να τεθεί σε αργία ή να παύσει να ασκεί τα καθήκοντά του όταν το Συμβούλιο των Διοικητών αποφασίσει με ψηφοφορία ενισχυμένης πλειοψηφίας, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 28.

α) Εάν η θέση του Προέδρου για οποιονδήποτε λόγο καταστεί κενή κατά τη διάρκεια της θητείας του, το Συμβούλιο των Διοικητών διορίζει προσωρινό Πρόεδρο για κάποιο χρονικό διάστημα ή εκλέγει νέο Πρόεδρο, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος Άρθρου.

3. Ο Πρόεδρος θα προεδρεύει του Διοικητικού Συμβουλίου αλλά δεν θα έχει δικαίωμα ψήφου, εκτός από ψήφο αποφασιστικής σημασίας σε περίπτωση ισότιμου αποτελέσματος ψηφοφορίας. Δύνатаι να συμμετέχει στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου των Διοικητών, χωρίς όμως να ψηφίζει.

4. Ο Πρόεδρος είναι ο νόμιμος εκπρόσωπος της Τράπεζας. Είναι επικεφαλής του προσωπικού της Τράπεζας και διεξάγει, υπό την καθοδήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου, τις τρέχουσες εργασίες της Τράπεζας.

### **Άρθρο 30 Στελέχη και Προσωπικό της Τράπεζας**

1. Ένας ή περισσότεροι Αντιπρόεδροι διορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο κατόπιν συστάσεως του Προέδρου, με βάση μια ανοικτή, διαφανή και αξιοκρατική διαδικασία. Ο Αντιπρόεδρος ασκεί καθήκοντα για την εν λόγω θητεία, ασκεί την εξουσία και εκτελεί τα καθήκοντα αυτά στη διοίκηση της Τράπεζας, όπως καθορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Σε περίπτωση απουσίας ή ανικανότητας του Προέδρου, ένας Αντιπρόεδρος ασκεί την εξουσία και εκτελεί τα καθήκοντα του Προέδρου.

2. Ο Πρόεδρος είναι αρμόδιος για την οργάνωση, το διορισμό και την απόλυση των υπαλλήλων και του προσωπικού σύμφωνα με τους κανονισμούς που υιοθετεί το Διοικητικό Συμβούλιο, εξαιρουμένων των Αντιπροέδρων, στο βαθμό που προβλέπεται στην παράγραφο 1 ανωτέρω.

3. Κατά τον διορισμό των στελεχών και του προσωπικού και την υποβολή προτάσεων για τους Αντιπρόεδρους, ο Πρόεδρος, με την πρωταρχική σημασία της διασφάλισης των υψηλότερων προτύπων αποδοτικότητας και τεχνικών ικανοτήτων, λαμβάνει δεόντως υπόψη την πρόσληψη προσωπικού σε όσο το δυνατόν ευρύτερη περιφερειακή γεωγραφική βάση .

### **Άρθρο 31 Ο διεθνής χαρακτήρας της Τράπεζας**

1. Η Τράπεζα δεν αποδέχεται Ειδικά Ταμεία, δάνεια ή συνδρομές που μπορεί με οποιονδήποτε τρόπο να θίξουν περιορίσουν, εκτρέψουν ή άλλως τροποποιήσουν το σκοπό ή τις λειτουργίες της.

2. Η Τράπεζα, ο Πρόεδρός της, τα στελέχη και το προσωπικό της δεν παρεμβαίνουν στις πολιτικές υποθέσεις οποιουδήποτε μέλους, ούτε επηρεάζονται στις αποφάσεις τους από τον πολιτικό χαρακτήρα του συγκεκριμένου μέλους. Μόνο οι οικονομικές εκτιμήσεις πρέπει να είναι σχετικές με τις αποφάσεις τους. Οι εκτιμήσεις αυτές πρέπει να σταθμίζονται αμερόληπτα προκειμένου να επιτευχθεί και να πραγματοποιηθεί ο σκοπός και οι λειτουργίες της Τράπεζας.

3. Ο Πρόεδρος, τα στελέχη και το προσωπικό της Τράπεζας, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, οφείλουν αποκλειστικά πίστη στην Τράπεζα και σε καμία άλλη αρχή. Κάθε μέλος της Τράπεζας σέβεται τον διεθνή χαρακτήρα του καθήκοντος αυτού και αποφεύγει κάθε προσπάθεια να επηρεάσει οποιοδήποτε από αυτά κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI**

### **ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

#### **Άρθρο 32 Γραφεία της Τράπεζας**

1. Το κύριο γραφείο της Τράπεζας εδρεύει στο Πεκίνο της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας.

2. Η Τράπεζα δύναται να ιδρύει υπηρεσίες ή γραφεία οπουδήποτε αλλού.

#### **Άρθρο 33 Κανάλι επικοινωνίας· Θεματοφύλακες**

1. Κάθε μέλος ορίζει μια κατάλληλη επίσημη αρχή με την οποία δύναται να επικοινωνήσει η Τράπεζα σε σχέση με οποιοδήποτε θέμα που απορρέει από την παρούσα Συμφωνία.



2. Κάθε μέλος ορίζει την κεντρική του τράπεζα ή άλλο θεσμικό όργανο που μπορεί να συμφωνηθεί με την Τράπεζα ως θεματοφύλακας στον οποίο η Τράπεζα μπορεί να διατηρεί τα νομίσματα του μέλους αυτού, καθώς και άλλα περιουσιακά στοιχεία της.

3. Η Τράπεζα μπορεί να εναποθέτει τα περιουσιακά της στοιχεία σε θεματοφύλακες όπως καθορίζει το Διοικητικό Συμβούλιο.

#### **Άρθρο 34 Εκθέσεις και Ενημέρωση**

1. Η γλώσσα εργασίας της Τράπεζας είναι η αγγλική και η Τράπεζα βασίζεται στο αγγλικό κείμενο της παρούσας συμφωνίας για όλες τις αποφάσεις και ερμηνείες σύμφωνα με το Άρθρο 54.

2. Τα μέλη παρέχουν στην Τράπεζα τις πληροφορίες που εύλογα μπορεί να ζητήσει από αυτά για να διευκολύνουν την εκτέλεση των καθηκόντων της.

3. Η Τράπεζα διαβιβάζει στα μέλη της ετήσια έκθεση που περιέχει ελεγμένη κατάσταση των λογαριασμών της και δημοσιεύει την εν λόγω έκθεση. Επίσης, διαβιβάζει ανά τρίμηνο στα μέλη της συνοπτική κατάσταση της οικονομικής κατάστασής τους και δελτίο αποτελεσμάτων χρήσεως που παρουσιάζει τα αποτελέσματα των εργασιών της.

4. Η Τράπεζα θεσπίζει πολιτική σχετικά με την δημοσίευση πληροφοριών, προκειμένου να προωθήσει τη διαφάνεια στις δραστηριότητές της. Η Τράπεζα δύναται να δημοσιεύει τις εκθέσεις που κρίνει επιθυμητές κατά την εκτέλεση του σκοπού και των λειτουργιών της.

#### **Άρθρο 35 Συνεργασία με Μέλη και Διεθνείς Οργανισμούς**

1. Η Τράπεζα συνεργάζεται στενά με όλα τα μέλη της και, κατά τον τρόπο που κρίνει σκόπιμο σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Συμφωνίας, με άλλους διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και διεθνείς οργανισμούς που ασχολούνται με την οικονομική ανάπτυξη της περιφέρειας ή τους επιχειρησιακούς τομείς της Τράπεζας.

2. Η Τράπεζα δύναται να συνάπτει συμφωνίες με τέτοιους οργανισμούς για σκοπούς συμβατούς με την παρούσα Συμφωνία, με την έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου.

#### **Άρθρο 36 Αναφορές**

1. Οι αναφορές στην παρούσα Συμφωνία σε Άρθρα ή Παραρτήματα αφορούν σε Άρθρα και Παραρτήματα της παρούσας Συμφωνίας, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.

2. Οι αναφορές σε αυτή τη Συμφωνία σε ένα συγκεκριμένο γένος εφαρμόζονται εξίσου σε οποιοδήποτε γένος.

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII**

#### **ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ**

##### **Άρθρο 37 Ανάκληση της ιδιότητας του μέλους**

1. Κάθε μέλος δύναται να αποχωρήσει από την Τράπεζα ανά πάσα στιγμή με γραπτή ειδοποίηση προς την Τράπεζα, στο κύριο γραφείο της.

2. Η αποχώρηση ενός μέλους τίθεται σε ισχύ και η ιδιότητα του μέλους παύει στην ημερομηνία που καθορίζεται στην ειδοποίησή του αλλά σε καμία περίπτωση λιγότερο από έξι (6) μήνες από την ημερομηνία παραλαβής της ειδοποίησης από την Τράπεζα. Ωστόσο, οποιαδήποτε στιγμή πριν η αποχώρηση τεθεί τελικά σε ισχύ, το μέλος δύναται να ειδοποιήσει εγγράφως την Τράπεζα για την ακύρωση της ανακοίνωσης πρόθεσης απόσυρσης.

3. Το μέλος που αποσύρεται παραμένει υπεύθυνο για όλες τις άμεσες και ενδεχόμενες υποχρεώσεις στην Τράπεζα που ίσχυαν κατά την ημερομηνία επίδοσης της ειδοποίησης αποχώρησης. Εάν η αποχώρηση τεθεί τελικά σε ισχύ, το μέλος δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη για υποχρεώσεις που απορρέουν από τις πράξεις της Τράπεζας που πραγματοποιήθηκαν μετά την ημερομηνία λήψης της ειδοποίησης αποχώρησης από την Τράπεζα.

### **Άρθρο 38 Αναστολή της ιδιότητας του μέλους**

1. Εάν ένα μέλος αποτύχει να εκπληρώσει οποιοσδήποτε από τις υποχρεώσεις του έναντι της Τράπεζας, το Συμβούλιο των Διοικητών δύναται να αναστείλει την ιδιότητα του μέλους με ψηφοφορία ενισχυμένης πλειοψηφίας, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 28.
2. Το μέλος που η ιδιότητα του αναστέλλεται, παύει αυτόματα να είναι μέλος ένα (1) έτος από την ημερομηνία της αναστολής του, εκτός εάν το Συμβούλιο των Διοικητών αποφασίσει με ψηφοφορία ενισχυμένης πλειοψηφίας, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 28, για την αποκατάσταση του δικαιώματος της ιδιότητας του μέλους.
3. Κατά την αναστολή, ένα μέλος δεν δικαιούται να ασκήσει δικαιώματα δυνάμει της παρούσας Συμφωνίας, εκτός από το δικαίωμα αποχώρησης, αλλά εξακολουθεί να υπόκειται σε όλες τις υποχρεώσεις του.

### **Άρθρο 39 Εκκαθάριση Λογαριασμών**

1. Μετά την ημερομηνία κατά την οποία μια χώρα παύει να είναι μέλος, εξακολουθεί να ευθύνεται για τις άμεσες υποχρεώσεις της έναντι της Τράπεζας και για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις της προς την Τράπεζα, για οποιοδήποτε τμήμα των δανείων, εγγυήσεων, επενδύσεων σε μετοχές ή άλλων μορφών της χρηματοδότησης βάσει του Άρθρου 11 παράγραφος 2 εδάφιο vi) (εφεξής "άλλη χρηματοδότηση") που έχει συναφθεί πριν από τη λήξη της ιδιότητας του μέλους, αλλά δεν αναλαμβάνει υποχρεώσεις σχετικά με δάνεια, εγγυήσεις, επενδύσεις σε μετοχές ή άλλη χρηματοδότηση που θα αναληφθούν στη συνέχεια από την Τράπεζα ούτε συμμετέχει στα έσοδα ή στα έξοδα της Τράπεζας.
2. Κατά την ημερομηνία που μια χώρα παύει να είναι μέλος, η Τράπεζα θα φροντίσει για την επαναγορά των μετοχών της χώρας αυτής από την Τράπεζα ως μέρος της εκκαθάρισης των λογαριασμών της χώρας αυτής σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του παρόντος Άρθρου. Για το σκοπό αυτό, η τιμή επαναγοράς των μετοχών είναι η αξία που εμφανίζεται στους ισολογισμούς της Τράπεζας κατά την ημερομηνία που η χώρα παύει να είναι μέλος.
3. Η πληρωμή για τις μετοχές που επαναγοράστηκαν από την Τράπεζα δυνάμει του παρόντος άρθρου διέπεται από τους ακόλουθους όρους:
  - (i) Κάθε οφειλόμενο στην εν λόγω χώρα ποσό για τις μετοχές της, θα παρακρατείται για όσο η χώρα αυτή, η κεντρική της τράπεζα ή οποιοσδήποτε από τους οργανισμούς, τα όργανα ή οι πολιτικές υποδιαιρέσεις της παραμένουν υπόχρεοι ως δανειολήπτης, εγγυητής ή άλλο συμβαλλόμενο μέρος σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια επενδύσεων ή άλλης χρηματοδότησης, και το ποσό αυτό μπορεί, κατ'επιλογή της Τράπεζας, να διατεθεί για οποιαδήποτε τέτοια υποχρέωση κατά τη λήξη της. Κανένα ποσό δεν παρακρατείται λόγω της ενδεχόμενης υποχρέωσης της χώρας για μελλοντικές καταβολές για την εγγραφή σε μετοχές σύμφωνα με την παράγραφο 3 του Άρθρου 6. Σε κάθε περίπτωση, κανένα ποσό που οφείλεται σε ένα μέλος για τις μετοχές του δεν καταβάλλεται μέχρι έξι (6) μήνες μετά την ημερομηνία κατά την οποία η χώρα παύει να είναι μέλος.
  - (ii) Οι πληρωμές για μετοχές μπορούν να γίνονται από καιρό σε καιρό μετά την παράδοση των αντίστοιχων μετοχών από τη συγκεκριμένη χώρα, στο βαθμό που το οφειλόμενο ποσό ως τιμή επαναγοράς σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος Άρθρου υπερβαίνει το συνολικό ποσό των υποχρεώσεων, των δανείων, των εγγυήσεων, των συμμετοχικών τίτλων και άλλων χρηματοδοτήσεων που αναφέρονται στην υποπαράγραφο (i) της παρούσας παραγράφου, έως ότου το πρώην μέλος λάβει την πλήρη τιμή επαναγοράς.

(iii) Οι πληρωμές πραγματοποιούνται σε νομίσματα, που καθορίζει η Τράπεζα, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική της θέση.

(iv) Σε περίπτωση που η Τράπεζα καταγράψει ζημιές σε δάνεια, εγγυήσεις, επενδύσεις σε μετοχές ή άλλες χρηματοδοτήσεις που ήταν εκκρεμείς κατά την ημερομηνία κατά την οποία μια χώρα έπαυσε να είναι μέλος και το ποσό των ζημιών αυτών υπερβαίνει το ποσό του αποθεματικού κατά την ημερομηνία αυτή, η ενδιαφερόμενη χώρα επιστρέφει, κατόπιν αιτήματος, το ποσό με το οποίο θα μειωνόταν η τιμή επαναγοράς των μετοχών της εάν οι ζημιές είχαν ληφθεί υπόψη κατά τον καθορισμό της τιμής επαναγοράς. Επιπλέον, το πρώην μέλος παραμένει υπεύθυνο για μη εξοφληθείσες συνδρομές σύμφωνα με την παράγραφο 3 του Άρθρου 6, στο βαθμό που θα ήταν υποχρεωμένο να ανταποκριθεί αν είχε σημειωθεί η απομείωση της αξίας του κεφαλαίου και η πρόσκληση καταβολής έγινε κατά την ημερομηνία προσδιορισμού της τιμής επαναγοράς των μετοχών της.

4. Εάν η Τράπεζα παύσει τις δραστηριότητές της σύμφωνα με το Άρθρο 41 εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία μια χώρα παύει να είναι μέλος, όλα τα δικαιώματα της συγκεκριμένης χώρας καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των Άρθρων 41 έως 43. Η χώρα αυτή θεωρείται ότι εξακολουθεί να είναι μέλος για τους σκοπούς των Άρθρων αυτών, αλλά δεν θα έχει δικαίωμα ψήφου.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

### ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΛΗΞΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

#### Άρθρο 40 Προσωρινή αναστολή των Δραστηριοτήτων

Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να αναστείλει προσωρινά τις δραστηριότητες όσον αφορά νέα δάνεια, εγγυήσεις, επενδύσεις σε μετοχές και άλλες μορφές χρηματοδότησης βάσει του Άρθρου 11, υπό-παράγραφος 2, εδάφιο (vi), εν αναμονή περαιτέρω εξέτασης και ανάληψης δράσης από το Συμβούλιο των Διοικητών.

#### Άρθρο 41 Λήξη των Δραστηριοτήτων

1. Η Τράπεζα δύναται να τερματίσει τις δραστηριότητές της με απόφαση του Συμβουλίου των Διοικητών που εγκρίνεται με ψηφοφορία ενισχυμένης πλειοψηφίας, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 28.

2. Μετά την καταγγελία αυτή, η Τράπεζα παύει αμέσως όλες τις δραστηριότητες, εκτός εκείνων που αφορούν την τακτική πραγματοποίηση, διατήρηση και διατήρηση των περιουσιακών της στοιχείων και την τακτοποίηση των υποχρεώσεών της.

#### Άρθρο 42 Ευθύνη των Μελών και Πληρωμές Απαιτήσεων

1. Σε περίπτωση τερματισμού της λειτουργίας της Τράπεζας, η ευθύνη όλων των μελών για καταβλητέες συνδρομές στο κεφάλαιο της Τράπεζας και σε σχέση με την απόσβεση των νομισμάτων τους θα συνεχιστεί μέχρις ότου όλες οι απαιτήσεις των πιστωτών, συμπεριλαμβανομένων όλων των ενδεχόμενων απαιτήσεων, να έχουν εκκαθαριστεί.

2. Όλοι οι πιστωτές που έχουν άμεσες απαιτήσεις αυτές καταβάλλονται καταρχάς από τα περιουσιακά στοιχεία της Τράπεζας και στη συνέχεια από πληρωμές προς την Τράπεζα ή απλήρωτες ή καταβλητέες συνδρομές. Πριν από την καταβολή των πληρωμών σε πιστωτές που έχουν άμεσες απαιτήσεις, το Διοικητικό Συμβούλιο θα προβεί, κατά την κρίση του, στις αναγκαίες ρυθμίσεις για να εξασφαλίσει την κατ' αναλογία κατανομή των κατόχων άμεσων και ενδεχόμενων απαιτήσεων.

#### Άρθρο 43 Διανομή περιουσιακών στοιχείων

1. Καμία διανομή περιουσιακών στοιχείων δεν γίνεται στα μέλη λόγω των εγγραφών τους στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας μέχρι:

(i) όλες οι υποχρεώσεις προς τους πιστωτές έχουν εκκαθαριστεί ή προβλεφθεί και

(ii) το Συμβούλιο των Διοικητών αποφασίσει, με ψηφοφορία ενισχυμένης πλειοψηφίας, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 28, να προβεί σε τέτοια διανομή.

2. Οποιαδήποτε διανομή των στοιχείων ενεργητικού της Τράπεζας στα μέλη θα είναι ανάλογη προς το μέρος του μετοχικού κεφαλαίου που κατέχει κάθε μέλος και θα πραγματοποιείται σε τέτοιες χρονικές περιόδους και υπό τους όρους που η Τράπεζα θεωρεί δίκαιους και ισότιμους. Τα μερίδια των διανεμόμενων περιουσιακών στοιχείων δεν χρειάζεται να είναι ομοιόμορφα ως προς τον τύπο του περιουσιακού στοιχείου. Κανένα μέλος δεν δικαιούται να εισπράξει το μερίδιό του σε μια τέτοια διανομή περιουσιακών στοιχείων έως ότου διακανονίσει όλες τις υποχρεώσεις του προς την Τράπεζα.

3. Κάθε μέλος που λαμβάνει περιουσιακά στοιχεία που διανέμονται σύμφωνα με το παρόν Άρθρο απολαύει των ίδιων δικαιωμάτων έναντι των περιουσιακών στοιχείων που διαθέτει η Τράπεζα πριν από τη διανομή τους.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΧ

### ΚΑΘΕΣΤΩΣ, ΑΣΥΛΙΕΣ, ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

#### Άρθρο 44 Σκοποί του κεφαλαίου

1. Προκειμένου να μπορέσει η Τράπεζα να εκπληρώσει το σκοπό της και να εκτελέσει τα καθήκοντα που της έχουν ανατεθεί, το καθεστώς, οι ασυλίες, τα προνόμια και οι απαλλαγές που προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο χορηγούνται στην Τράπεζα στην επικράτεια κάθε μέλους.

2. Κάθε μέλος λαμβάνει αμελλητί τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή στην επικράτεια του των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου και ενημερώνει την Τράπεζα για τις ενέργειες που έχει αναλάβει.

#### Άρθρο 45 Καθεστώς της Τράπεζας

Η Τράπεζα διαθέτει πλήρη νομική προσωπικότητα και, ειδικότερα, πλήρη νομική ικανότητα:

(i) να συνάψει σύμβαση και

(ii) να αποκτά και να διαθέτει ακίνητη και κινητή περιουσία,

(iii) να ασκεί και να παρίσταται σε νομικές διαδικασίες και

(iv) να αναλάβει οποιαδήποτε άλλη ενέργεια κρίνεται να είναι απαραίτητη ή χρήσιμη για το σκοπό και τις δραστηριότητές της.

#### Άρθρο 46 Ασυλία από δικαστικές διαδικασίες

1. Η Τράπεζα απολαύει ασυλίας από κάθε μορφή νομικής διαδικασίας, εκτός από περιπτώσεις που προκύπτουν από ή κατά την άσκηση των εξουσιών της για άντληση κεφαλαίων, μέσω δανεισμού ή άλλων μέσων, για τη διασφάλιση υποχρεώσεων ή για την αγορά και πώληση ή αναδοχή για πώληση τίτλων, στις οποίες περιπτώσεις μπορεί να κινηθεί διαδικασία κατά της Τράπεζας μόνο σε δικαστήριο αρμόδιας δικαιοδοσίας στο έδαφος χώρας στην οποία η Τράπεζα έχει γραφείο ή έχει ορίσει αντιπρόσωπο με σκοπό την αποδοχή της επίδοσης ή της κοινοποίησης της διαδικασίας, ή έχει εκδώσει ή εγγυηθεί τίτλους.

2. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος Αρθρου, δεν ασκείται καμία ενέργεια κατά της Τράπεζας από οποιοδήποτε μέλος ή από οποιοδήποτε οργανισμό ή όργανο μέλους ή από οντότητα ή πρόσωπο που ενεργεί άμεσα ή έμμεσα ή αντλεί ισχυρισμούς από μέλος ή από οποιαδήποτε υπηρεσία ή

όργανο μέλους. Τα μέλη θα πρέπει να προσφεύγουν σε ειδικές διαδικασίες για την επίλυση διαφορών μεταξύ της Τράπεζας και των μελών της όπως αυτές ορίζονται στην παρούσα Συμφωνία, στους εσωτερικούς κανονισμούς και διαδικασίες της Τράπεζας ή στις συμβάσεις που συνάπτονται με την Τράπεζα.

3. Η ιδιοκτησία και τα περιουσιακά στοιχεία της Τράπεζας, ανεξαρτήτως του τόπου εγκατάστασής τους και από οποιονδήποτε κατέχονται, είναι άθικτα από κάθε μορφή δέσμευσης, κατάσχεσης ή εκτέλεσης πριν από την έκδοση οριστικής απόφασης κατά της Τράπεζας.

#### **Άρθρο 47 Ασυλία των Περιουσιακών Στοιχείων και των Αρχείων**

1. Η περιουσία και τα στοιχεία ενεργητικού της Τράπεζας, ανεξαρτήτως του τόπου εγκατάστασής της και από οποιονδήποτε κατέχονται, έχουν ασυλία από κάθε έρευνα, απαγόρευση, δήμευση, απαλλοτρίωση ή οποιαδήποτε άλλη μορφή κατάσχεσης με πράξη της εκτελεστικής ή νομοθετικής εξουσίας.

2. Τα αρχεία της Τράπεζας και, γενικά, όλα τα έγγραφα που ανήκουν σε αυτήν ή βρίσκονται στην κατοχή της, είναι απαραβίαστα, ανεξάρτητα από το πού βρίσκονται και από ποιον κατέχονται.

#### **Άρθρο 48 Ελευθερία χρήσης των περιουσιακών στοιχείων από τους περιορισμούς**

Στο βαθμό που είναι απαραίτητο για την αποτελεσματική εκτέλεση του σκοπού και των λειτουργιών της Τράπεζας και με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρούσας Συμφωνίας, όλη η περιουσία και τα στοιχεία ενεργητικού της Τράπεζας θα είναι απαλλαγμένα από περιορισμούς, κανονισμούς, ελέγχους και μορατόριουμ οποιασδήποτε φύσης.

#### **Άρθρο 49 Προνόμιο για τις επικοινωνίες**

Οι επίσημες επικοινωνίες της Τράπεζας θα τυγχάνουν από κάθε μέλος με την ίδια μεταχείριση που επιφυλάσσεται για τις επίσημες επικοινωνίες οποιουδήποτε άλλου μέλους.

#### **Άρθρο 50 Ασυλία και προνόμια των Στελεχών και Υπαλλήλων**

Όλοι οι Διοικητές, μέλη και αναπληρωματικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Πρόεδρος, οι Αντιπρόεδροι και άλλα στελέχη και υπάλληλοι της Τράπεζας, συμπεριλαμβανομένων των εμπειρογνομόνων και των συμβούλων που εκτελούν αποστολές ή παρέχουν υπηρεσίες για την Τράπεζα:

(i) δεν υπόκεινται σε νομική διαδικασία όσον αφορά πράξεις που εκτελούνται υπό την επίσημη ιδιότητά τους, εκτός εάν η Τράπεζα παραιτηθεί από την ασυλία και απολαύουν απαραβίαστου όλων των επίσημων εγγράφων, εγγράφων και αρχείων τους ·

(ii) όταν δεν είναι κάτοικοι της ημεδαπής ή υπήκοοι του μέλους όπου ασκούν την εργασία τους για την Τράπεζα, απολαύουν των ιδίων ασυλιών από τους περιορισμούς μετανάστευσης, τις απαιτήσεις καταχώρισης αλλοδαπών και τις υποχρεώσεις παροχής εθνικών υπηρεσιών, τις ίδιες διευκολύνσεις όσον αφορά τους κανονισμούς ανταλλαγής, όπως και τα μέλη των αντιπροσώπων, υπάλληλοι με ανάλογο βαθμό άλλων μελών · και

(iii) τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης όσον αφορά τις ταξιδιωτικές διευκολύνσεις, όπως αυτές χορηγούνται από τα μέλη σε εκπροσώπους, υπαλλήλους και υπαλλήλους αντίστοιχου βαθμού άλλων μελών.

#### **Άρθρο 51 Απαλλαγή από τη φορολογία**

1. Η Τράπεζα, τα στοιχεία ενεργητικού της, τα περιουσιακά στοιχεία, τα έσοδα και οι πράξεις και συναλλαγές της σύμφωνα με την παρούσα Συμφωνία απαλλάσσονται από κάθε φορολογία και από όλους τους δασμούς. Η Τράπεζα απαλλάσσεται επίσης από οποιαδήποτε υποχρέωση καταβολής, παρακράτησης ή είσπραξης οποιουδήποτε φόρου ή δασμού.

2. Δεν επιβάλλεται κανένας φόρος επί ή σε σχέση με μισθούς, απολαβές και έξοδα, ανάλογα με την περίπτωση, που καταβάλλονται από την Τράπεζα σε μέλη και αναπληρωματικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στον Πρόεδρο, στους Αντιπροέδρους και άλλους αξιωματούχους ή υπαλλήλους της Τράπεζα, συμπεριλαμβανομένων των εμπειρογνομόνων και των συμβούλων που εκτελούν αποστολές ή υπηρεσίες για την Τράπεζα, εκτός εάν ένα μέλος καταθέσει με το έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισής του δήλωση ότι το μέλος αυτό διατηρεί για το ίδιο και τις διοικητικές διαιρέσεις του το δικαίωμα να φορολογεί τους μισθούς και τις αμοιβές, ανάλογα με την περίπτωση, που καταβάλλει η Τράπεζα σε πολίτες ή υπηκόους αυτού του μέλους.

3. Δεν επιβάλλεται κανένας φόρος επί οποιασδήποτε υποχρέωσης ή εγγύησης που εκδίδεται από την Τράπεζα, συμπεριλαμβανομένου τυχόν μερίσματος ή τόκου επ' αυτής, από τον καθένα που κατέχει:

(i) η οποία εισάγει διακρίσεις έναντι αυτής της υποχρέωσης ή ασφάλειας, αποκλειστικά και μόνο διότι εκδίδεται από την Τράπεζα, ή

(ii) εάν η μοναδική δικαιοδοτική βάση για την εν λόγω φορολογία είναι ο τόπος ή το νόμισμα στο οποίο εκδίδεται, δυνάμει καταβάλλεται ή καταβάλλεται ή ο τόπος όπου βρίσκεται οποιοδήποτε γραφείο ή τόπος εργασίας που τηρεί η Τράπεζα.

4. Δεν επιβάλλεται κανένας φόρος σε οποιαδήποτε υποχρέωση ή εγγύηση που εκδίδει η Τράπεζα, συμπεριλαμβανομένου τυχόν μερίσματος ή τόκου από αυτόν, ανεξάρτητα από το ποιος κατέχει:

(i) η οποία εισάγει διακρίσεις εις βάρος της εν λόγω υποχρέωσης ή εγγύησης αποκλειστικά και μόνο επειδή είναι εγγυημένη από την Τράπεζα · ή

(ii) εάν η αποκλειστική δικαιοδοτική βάση για τη φορολογία αυτή είναι η έδρα οποιουδήποτε γραφείου ή τόπου εργασίας που τηρεί η Τράπεζα.

#### **Άρθρο 52 Παρεκκλίσεις**

1. Η Τράπεζα κατά τη διακριτική της ευχέρεια δύναται, σε κάθε περίπτωση, να παραιτηθεί από οποιοδήποτε από τα προνόμια, τις ασυλίες και τις απαλλαγές που παρέχονται δυνάμει του παρόντος Κεφαλαίου, με τον τρόπο και υπό τις προϋποθέσεις που κρίνει κατάλληλες προς το συμφέρον της Τράπεζας.

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Χ**

#### **ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ, ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ**

##### **Άρθρο 53 Τροποποιήσεις**

1. Η παρούσα συμφωνία δύναται να τροποποιηθεί μόνο με απόφαση του Συμβουλίου των Διοικητών που εγκρίνεται με ψηφοφορία ενισχυμένης πλειοψηφίας, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 28.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 1 του παρόντος Άρθρου, απαιτείται ομόφωνη συμφωνία του Συμβουλίου των Διοικητών για την έγκριση κάθε τροποποίησης που αναθεωρεί:

(i) το δικαίωμα αποχώρησης από την Τράπεζα,

ii) τους περιορισμούς υπαιτιότητας που προβλέπονται στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 7 · και

(iii) τα δικαιώματα που αφορούν την απόκτηση μετοχικού κεφαλαίου σύμφωνα με την παράγραφο 4 του Άρθρου 5.

3. Κάθε πρόταση τροποποίησης της παρούσας συμφωνίας, είτε προέρχεται από ένα μέλος είτε από το Διοικητικό Συμβούλιο, γνωστοποιείται στον Προεδρεύοντα του Συμβουλίου των Διοικητών, ο οποίος υποβάλλει την πρόταση ενώπιον του Συμβουλίου των Διοικητών. Όταν υιοθετηθεί μια τροποποίηση, η Τράπεζα θα την πιστοποιήσει σε επίσημη ανακοίνωση που θα απευθύνεται σε όλα τα μέλη. Οι

τροποποιήσεις τίθενται σε ισχύ για όλα τα μέλη εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία της επίσημης κοινοποίησης, εκτός αν το Συμβούλιο των Διοικητών προσδιορίσει διαφορετική προθεσμία.

#### **Άρθρο 54 Ερμηνεία**

1. Κάθε ζήτημα ερμηνείας ή εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας Συμφωνίας που ανακύπτει μεταξύ οποιουδήποτε μέλους και της Τράπεζας ή μεταξύ δύο ή περισσότερων μελών της Τράπεζας, υποβάλλεται στο Διοικητικό Συμβούλιο προς λήψη απόφασης. Εάν δεν υπάρχει μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου εκ μέρους μέλους που επηρεάζεται ιδιαίτερα από το υπό εξέταση ζήτημα τότε το μέλος δικαιούται άμεση εκπροσώπηση στο Διοικητικό Συμβούλιο κατά την εξέταση του ζητήματος · ο αντιπρόσωπος αυτού του μέλους δεν θα έχει, ωστόσο, δικαίωμα ψήφου. Το δικαίωμα εκπροσώπησης ρυθμίζεται από το Συμβούλιο των Διοικητών.

2. Σε κάθε περίπτωση που το Διοικητικό Συμβούλιο έχει εκδώσει απόφαση δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος Άρθρου, κάθε μέλος μπορεί να ζητήσει να τεθεί το ζήτημα στο Συμβούλιο των Διοικητών, η απόφαση του οποίου θα είναι οριστική. Εν αναμονή της απόφασης του Συμβουλίου των Διοικητών, η Τράπεζα δύναται, στο μέτρο που το κρίνει απαραίτητο, να ενεργήσει με βάση την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

#### **Άρθρο 55 Διαιτησία**

Σε περίπτωση που θα προκύψει διαφωνία μεταξύ της Τράπεζας και μιας χώρας που έχει πάψει να είναι μέλος ή μεταξύ της Τράπεζας και οποιουδήποτε μέλους μετά την έκδοση ψηφίσματος για τερματισμό των δραστηριοτήτων της Τράπεζας, η διαφωνία αυτή θα υποβληθεί σε διαιτησία από δικαστήριο απαρτιζόμενο από τρεις διαιτητές. Ένας από τους διαιτητές διορίζεται από την Τράπεζα, ένας από την ενδιαφερόμενη χώρα και ο τρίτος, εκτός εάν τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά, από τον Πρόεδρο του Διεθνούς Δικαστηρίου ή από άλλη αρχή όπως ορίζεται από κανονισμούς που έχουν εκδοθεί από την Συμβούλιο των Διοικητών. Η πλειοψηφία ψήφων των διαιτητών αρκεί για να καταλήξει σε απόφαση η οποία θα είναι οριστική και δεσμευτική για τα μέρη. Ο τρίτος διαιτητής είναι εξουσιοδοτημένος να ρυθμίζει όλα τα διαδικαστικά ζητήματα σε κάθε περίπτωση που τα μέρη διαφωνούν σχετικά.

#### **Άρθρο 56 Έγκριση που θεωρείται δεδομένη**

Κάθε φορά που απαιτείται η έγκριση οποιουδήποτε μέλους πριν από οποιαδήποτε ενέργεια εκ μέρους της Τράπεζας, εκτός από την παράγραφο 2 του Άρθρου 53, η έγκριση θεωρείται ότι έχει δοθεί εκτός εάν το μέλος υποβάλει ένσταση εντός εύλογης προθεσμίας όπως η Τράπεζα μπορεί να καθορίσει κοινοποιώντας την προτεινόμενη πράξη στο μέλος.

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΧΙ**

#### **ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

#### **Άρθρο 57 Υπογραφή και κατάθεση**

1. Η παρούσα συμφωνία, η οποία κατατίθεται στην κυβέρνηση της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας (εφεξής «Θεματοφύλακας»), παραμένει ανοιχτή μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2015 για υπογραφή από τις κυβερνήσεις των χωρών των οποίων τα ονόματα παρατίθενται στο Παράρτημα Α.

2. Ο Θεματοφύλακας αποστέλλει επικυρωμένα αντίγραφα της παρούσας Συμφωνίας σε όλα τα Υπογράφοντα μέρη και σε άλλες χώρες που γίνονται μέλη της Τράπεζας.

#### **Άρθρο 58 Επικύρωση, Αποδοχή ή Έγκριση**

1. Η παρούσα Συμφωνία υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση από τα Υπογράφοντα μέρη. Τα έγγραφα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης κατατίθενται στο Θεματοφύλακα το αργότερο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2016 ή, εάν είναι αναγκαίο, μέχρι την ημερομηνία που θα αποφασιστεί από το Συμβούλιο των

Διοικητών με ειδική πλειοψηφία, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 28. Ο Θεματοφύλακας ενημερώνει δεόντως τα λοιπά Υπογράφοντα μέρη για κάθε κατάθεση και την ημερομηνία αυτής.

2. Ένας συμβαλλόμενος, του οποίου το έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης κατατίθεται πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας Συμφωνίας, καθίσταται μέλος της Τράπεζας κατά την ημερομηνία αυτή. Οποιαδήποτε άλλη Υπογράφουσα αρχή, η οποία συμμορφώνεται με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, καθίσταται μέλος της Τράπεζας κατά την ημερομηνία κατάθεσης της πράξης επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισής της.

### **Άρθρο 59 Έναρξη ισχύος**

Η παρούσα Συμφωνία θα τεθεί σε ισχύ όταν τα έγγραφα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης έχουν κατατεθεί από τουλάχιστον δέκα (10) Υπογράφοντες των οποίων οι αρχικές συνδρομές, όπως ορίζονται στο Παράρτημα Α της παρούσας Συμφωνίας, συνολικά περιλαμβάνουν τουλάχιστον πενήντα (50) τοις εκατό του συνόλου των συνδρομών αυτών.

### **Άρθρο 60 Εναρκτήρια Συνάντηση και Έναρξη των Εργασιών**

1. Μόλις τεθεί σε ισχύ η παρούσα Συμφωνία, κάθε μέλος ορίζει Διοικητή και ο Θεματοφύλακας καλεί την εναρκτήρια συνεδρίαση του Συμβουλίου των Διοικητών.

2. Κατά την εναρκτήρια συνεδρίασή του, το Συμβούλιο των Διοικητών:

i) εκλέγει τον Πρόεδρο ·

(ii) εκλέγει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας σύμφωνα με την παράγραφο 1 του Άρθρου 25, υπό τον όρο ότι το Συμβούλιο των Διοικητών δύναται να αποφασίσει να εκλέξει λιγότερους Διευθυντές για αρχική περίοδο μικρότερη των δύο ετών, λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των μελών και των Υπογραφόντων που δεν έχουν ακόμα καταστεί μέλη;

(iii) προβαίνει σε ρυθμίσεις για τον καθορισμό της ημερομηνίας έναρξης λειτουργίας της Τράπεζας · και

(iv) προβαίνει σε άλλες ρυθμίσεις που είναι αναγκαίες για την προετοιμασία για την έναρξη των εργασιών της Τράπεζας.

3. Η Τράπεζα γνωστοποιεί στα μέλη της την ημερομηνία έναρξης των εργασιών της.

Έλαβε χώρα στο Πεκίνο, Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας στις 29 Ιουνίου 2015, σε ένα μόνο πρωτότυπο που κατατέθηκε στα αρχεία του Θεματοφύλακα, των οποίων τα αγγλικά, κινεζικά και γαλλικά κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.

## **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α**

Αρχικές συνδρομές στο εγκεκριμένο κεφάλαιο για χώρες οι οποίες μπορούν να γίνουν μέλη σύμφωνα με το Άρθρο 58

Αριθμός Μετοχών Κεφαλαίου Εγγραφής

(σε εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ)

## **ΜΕΡΟΣ Α.**

### **ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΜΕΛΗ**



Αυστραλία 36,912 3,691.2  
Αζερμπαϊτζάν 2,541 254,1  
Μπανγκλαντές 6,605 660,5  
Μπρουνέι Νταρουσαλάμ 524 52.4  
Καμπότζη 623 62.3  
Κίνα 297.804 29.780,4  
Γεωργία 539 53.9  
Ινδία 83.673 8.367,3  
Ινδονησία 33,607 3,360.7  
Ιράν 15,808 1,580.8  
Ισραήλ 7,499 749,9  
Ιορδανία 1,192 119,2  
Καζακστάν 7,293 729,3  
Κορέα 37,388 3,738.8  
Κουβέιτ 5.360 536.0  
Κιργιζία 268 26.8  
Λαϊκή Δημοκρατία του Λάος 430 43.0  
Μαλαισία 1,095 109,5  
Μαλδίβες 72 7.2  
Μογγολία 411 41.1  
Μυανμάρ 2.645 264.5  
Νεπάλ 809 80.9  
Νέα Ζηλανδία 4,615 461,5  
Ομάν 2,592 259,2  
Πακιστάν 10.341 1.034,1  
Φιλιππίνες 9.791 979.1  
Κατάρ 6,044 604,4  
Ρωσία 65,362 6,536.2  
Σαουδική Αραβία 25,446 2,544.6  
Σιγκαπούρη 2.500 250.0

Σρι Λάνκα 2.690 269,0  
Τατζικιστάν 309 30,9  
Ταϊλάνδη 14.275 1.427,5  
Τουρκία 26.099 2.609,9  
Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα 11.857 1.185,7  
Ουζμπεκιστάν 2,198 219,8  
Βιετνάμ 6,633 663,3  
Μη διατεθείσες 16.150 1.615,0  
**ΣΥΝΟΛΟ 750.000 75.000,0**

**ΜΕΡΟΣ Β.****ΜΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΜΕΛΗ**

Αυστρία 5,008 500,8  
Βραζιλία 31,810 3,181,0  
Δανία 3,695 369,5  
Αίγυπτος 6,505 650,5  
Φινλανδία 3,103 310,3  
Γαλλία 33.756 3.375,6  
Γερμανία 44,842 4,484,2  
Ισλανδία 176 17,6  
Ιταλία 25.718 2.571,8  
Λουξεμβούργο 697 69,7  
Μάλτα 136 13,6  
Ολλανδία 10.313 1.031,3  
Νορβηγία 5,506 550,6  
Πολωνία 8,318 831,8  
Πορτογαλία 650 65,0  
Νότια Αφρική 5.905 590,5  
Ισπανία 17,615 1,761,5  
Σουηδία 6.300 630,0

Ελβετία 7.064 706.4

Ηνωμένο Βασίλειο 30,547 3,054.7

Μη κατανεμημένες 2,336 233.6

**ΣΥΝΟΛΟ 250.000 25.000,0**

**ΜΕΓΙΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ 1.000.000 100.000.0**

## **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β**

### **ΕΚΛΟΓΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

Το Συμβούλιο των Διοικητών θα καθορίσει κανόνες για τη διεξαγωγή κάθε εκλογής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις.

1. Ομάδες χωρών. Κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου εκπροσωπεί ένα ή περισσότερα μέλη μιας ομάδας χωρών. Η συνολική ισχύς της ψήφου της εκάστοτε ομάδας χωρών απαρτίζεται από τις ψήφους που μπορεί να λάβει το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με την παράγραφο 3 του Άρθρου 28.

2. Δικαίωμα ψήφου της ομάδας χωρών. Για κάθε εκλογή, το Συμβούλιο των Διοικητών καθορίζει ένα Ελάχιστο Ποσοστό για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που εκλέγονται από τους Διοικητές που εκπροσωπούν περιφερειακά μέλη (Περιφερειακοί μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου) και ένα Ελάχιστο Ποσοστό Εκλογής για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που εκλέγονται από Διοικητές που εκπροσωπούν μη περιφερειακά μέλη (Μη-Περιφερειακά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου).

(α) Το ελάχιστο ποσοστό για τους Περιφερειακούς Διευθυντές ορίζεται ως ποσοστό του συνόλου των ψήφων που απαιτούνται για να εκλεγούν από τους Διοικητές που εκπροσωπούν τα περιφερειακά μέλη (Περιφερειακοί Διοικητές). Το αρχικό Ελάχιστο Ποσοστό για τα Περιφερειακά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι 6%.

β) Το ελάχιστο ποσοστό για τα Μη-Περιφερειακά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζεται ως ποσοστό του συνόλου των ψήφων που απαιτούνται για να εκλεγούν από τους Διοικητές που εκπροσωπούν μη περιφερειακά μέλη (Μη-Περιφερειακοί Διοικητές). Το αρχικό ελάχιστο ποσοστό για τους Μη-Περιφερειακά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι 15%.

3. Προσαρμογής Ποσοστού. Προκειμένου να προσαρμοστεί η ισχύς των δικαιωμάτων ψήφου στις ομάδες χωρών όταν απαιτούνται διαδοχικοί γύροι ψηφοφορίας βάσει της κατωτέρω παραγράφου 7, το Συμβούλιο των Διοικητών καθορίζει για κάθε εκλογή προσαρμογή του ποσοστού για τα Περιφερειακά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και προσαρμογή του ποσοστού για τα Μη-Περιφερειακά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Κάθε προσαρμογή ποσοστού θα είναι υψηλότερη από το αντίστοιχο Ελάχιστο Ποσοστό.

α) Η προσαρμογή ποσοστού για τα Περιφερειακά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζεται ως ποσοστό του συνόλου των ψήφων που μπορούν να εκδοθούν από τους Περιφερειακούς Διοικητές. Το αρχικό ποσοστό προσαρμογής για τα Περιφερειακά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι 15%.

β) Η προσαρμογή του ποσοστού για τα Μη-Περιφερειακά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζεται ως ποσοστό του συνόλου των ψήφων που μπορούν να εκδοθούν από τους Μη-Περιφερειακούς Διοικητές. Το αρχικό ποσοστό προσαρμογής για τα Μη-Περιφερειακά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι 60%.

4. Αριθμός υποψηφίων. Για κάθε εκλογή, το Συμβούλιο των Διοικητών καθορίζει τον αριθμό των Περιφερειακών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Μη-Περιφερειακών μελών του Διοικητικού

Συμβουλίου που θα εκλεγούν, λαμβάνοντας υπόψη τις αποφάσεις του σχετικά με το μέγεθος και τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με την παράγραφο 2 του Άρθρου 25.

(α) Ο αρχικός αριθμός των Περιφερειακών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι εννέα.

(β) Ο αρχικός αριθμός Μη-Περιφερειακών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τρεις.

5. Υποψηφιότητες. Κάθε Διοικητής μπορεί να ορίσει μόνο ένα άτομο. Οι υποψήφιοι για το αξίωμα του Περιφερειακού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζονται από τους Περιφερειακούς Διοικητές. Οι υποψήφιοι για το αξίωμα του Μη-Περιφερειακού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζονται από τους Μη-Περιφερειακούς Διοικητές.

6. Ψηφοφορία. Κάθε Διοικητής δύναται να ψηφίσει για έναν υποψήφιο, συγκεντρώνοντας όλες τις ψήφους στις οποίες έχει δικαίωμα το μέλος που τον διορίζει σύμφωνα με την παράγραφο 1 του Άρθρου 28. Η εκλογή των Περιφερειακών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου γίνεται με ψηφοφορία των Περιφερειακών Διοικητών. Η εκλογή των Μη-Περιφερειακών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου γίνεται με ψηφοφορία των Μη-Περιφερειακών Διοικητών.

7. Πρώτη ψηφοφορία. Κατά την πρώτη ψηφοφορία, οι υποψήφιοι που λαμβάνουν τον μεγαλύτερο αριθμό ψήφων, μέχρι τον αριθμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που θα εκλεγούν, θα εκλεγούν ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, υπό την προϋπόθεση ότι ένας υποψήφιος θα έχει λάβει αρκετό αριθμό ψήφων για να φθάσει στο εφαρμοστέο Ελάχιστο ποσοστό.

(α) Εάν ο απαιτούμενος αριθμός των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν εκλεγεί κατά την πρώτη ψηφοφορία και ο αριθμός των υποψηφίων είναι ο ίδιος με τον αριθμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που θα εκλεγούν, το Συμβούλιο των Διοικητών θα καθορίσει τις επακόλουθες ενέργειες για την ολοκλήρωση της εκλογής των Περιφερειακών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή της εκλογής των Μη-Περιφερειακών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ανάλογα με την περίπτωση.

8. Επακόλουθες ψηφοφορίες. Εάν ο απαιτούμενος αριθμός των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν εκλέγεται κατά τον πρώτο γύρο ψηφοφορίας και υπάρχουν περισσότεροι υποψήφιοι από τον αριθμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που θα εκλεγούν στην ψηφοφορία, θα υπάρξουν μεταγενέστερες ψηφοφορίες, ανάλογα με τις ανάγκες. Για τις επόμενες ψηφοφορίες:

α) Ο υποψήφιος που λαμβάνει τον μικρότερο αριθμό ψήφων κατά την προηγούμενη ψηφοφορία δεν θα είναι υποψήφιος στην επόμενη ψηφοφορία.

(β) Οι ψήφοι εκλέγονται μόνο από: (i) Διοικητές που ψήφισαν στην προηγούμενη ψηφοφορία για υποψήφιο που δεν εκλέχθηκε. και ii) Διοικητές των οποίων οι ψήφοι για έναν εκλεγμένο υποψήφιο θεωρείται ότι έχουν αυξήσει τις ψήφους για τον εν λόγω υποψήφιο πάνω από το εφαρμοστέο Ποσοστό Προσαρμογής στο στοιχείο γ) παρακάτω.

(γ) Οι ψήφοι όλων των Διοικητών που ψηφίζουν για κάθε υποψήφιο προστίθενται κατά φθίνουσα σειρά, μέχρις ότου σημειωθεί υπέρβαση του αριθμού των ψήφων που αντιπροσωπεύουν το εφαρμοστέο Ποσοστό Προσαρμογής. Οι Διοικητές των οποίων οι ψήφοι υπολογίστηκαν σε αυτόν τον υπολογισμό θεωρείται ότι έχουν συγκεντρώσει όλες τις ψήφους τους για το εν λόγω μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένου του Διοικητή του οποίου οι ψήφοι έφεραν το σύνολο επί του Ποσοστού Προσαρμογής. Οι υπόλοιποι Διοικητές, των οποίων οι ψήφοι δεν υπολογίστηκαν στον υπολογισμό αυτό, θεωρείται ότι αύξησαν τις συνολικές ψήφους του υποψηφίου πάνω από το Ποσοστό Προσαρμογής και οι ψήφοι αυτών των Διοικητών δεν υπολογίζονται στην εκλογή του εν λόγω υποψηφίου. Αυτοί οι υπόλοιποι Διοικητές μπορούν να ψηφίσουν στην επόμενη ψηφοφορία.

(δ) Εάν σε κάθε μεταγενέστερη ψηφοφορία παραμείνει προς εκλογή μόνο ένα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, τότε το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου δύναται να εκλεγεί με απλή πλειοψηφία των

υπόλοιπων ψήφων. Όλες αυτές οι εναπομένοντες ψήφοι θεωρείται ότι έχουν συνυπολογιστεί κατά την εκλογή του εναπομείναντος μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου.

9. Εκχώρηση των ψήφων. Κάθε Διοικητής ο οποίος δεν συμμετέχει στην ψηφοφορία για την εκλογή ή του οποίου οι ψήφοι δεν συμβάλλουν στην εκλογή μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, δύναται να εκχωρήσει τις ψήφους που δικαιούται σε εκλεγμένο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, υπό τον όρο ότι αυτός ο Διοικητής θα έχει προηγουμένως λάβει τη συμφωνία όλων αυτών των Διοικητών που έχουν αναθέσει σε αυτό το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου αυτή την αποστολή.

10. Προνόμια των ιδρυτικών μελών. Η υποψηφιότητα και η ψήφιση από τους Διοικητές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και ο διορισμός των Αναπληρωματικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να τηρούν την αρχή ότι κάθε Ιδρυτικό Μέλος θα έχει το προνόμιο να ορίζει μονίμως ή εκ περιτροπής το μέλος ή το αναπληρωματικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου εκ μέρους της ομάδας χωρών όπου μετέχει.»

## **Άρθρο 2**

Εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Οικονομικών να υπογράψει κάθε αναγκαίο έγγραφο και επιστολή προς την Ασιατική Τράπεζα Υποδομών και Επενδύσεων (εφεξής Α.Τ.Υ.Ε.) για την ολοκλήρωση της συμμετοχής της Ελλάδος ως μέλους της και να προβαίνει σε κάθε αναγκαία ενέργεια που αφορά οποιοδήποτε θέμα αναφέρεται στην αρχική συμμετοχή ή σε μελλοντική ειδική ή γενική αύξηση του μεριδίου συμμετοχής της Ελλάδος στο μετοχικό κεφάλαιο της Α.Τ.Υ.Ε., καθώς και στα δικαιώματα και υποχρεώσεις που αναλαμβάνει εφεξής η Ελλάδα έναντι αυτής βάσει της Συμφωνίας.

## **Άρθρο 3**

Το Υπουργείο Οικονομικών ορίζεται ως επίσημος φορέας με τον οποίο η Α.Τ.Υ.Ε. μπορεί να επικοινωνεί σχετικά με κάθε θέμα που ανακύπτει βάσει των διατάξεων της παρούσας Συμφωνίας. Η Τράπεζα της Ελλάδος ορίζεται ως θεματοφύλακας, στον οποίο η Α.Τ.Υ.Ε. μπορεί να τηρεί όλα τα στοιχεία του ενεργητικού που κατέχει σε δολάρια ή σε όποιο άλλο νόμισμα επιλέξει, καθώς και όλα τα άλλα περιουσιακά στοιχεία της.

## **Άρθρο 4**

1. Η εγγραφή της Ελλάδος στο αρχικό εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο της Α.Τ.Υ.Ε. αφορά κάλυψη συνολικού ποσού δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) δολαρίων ΗΠΑ, που αντιστοιχεί σε εκατό (100) μετοχές, ονομαστικής αξίας εκατό χιλιάδων (100.000) δολαρίων ΗΠΑ έκαστης, εκ των οποίων οι είκοσι (20) αντιστοιχούν στο εγκεκριμένο καταβεβλημένο κεφάλαιο (εξοφληθείσες ή paid-in shares) και οι ογδόντα (80) είναι καταβλητέες (callable shares) σύμφωνα με το άρθρο 6 της Συμφωνίας που κυρώνεται με το άρθρο 1.

2. Η καταβολή της συμμετοχής της Ελλάδος στο μετοχικό κεφάλαιο της Α.Τ.Υ.Ε. αφορά τις είκοσι (20) εξοφληθείσες μετοχές, ανέρχεται στο ποσό των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) δολαρίων ΗΠΑ και γίνεται σε πέντε (5) δόσεις ως εξής:

α) η πρώτη δόση αντιστοιχεί στο είκοσι τοις εκατό (20%) της αξίας των μετοχών και καταβάλλεται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία κύρωσης της Συμφωνίας σύμφωνα με το άρθρο 1 ή από την ημερομηνία κατάθεσης των κυρωτικών εγγράφων στην Α.Τ.Υ.Ε., όποια ημερομηνία είναι η μεταγενέστερη και σε κάθε περίπτωση το αργότερο έως την 31.12.2019,

β) το υπόλοιπο ογδόντα τοις εκατό (80%) της αξίας των μετοχών κατατίθεται σε τέσσερις (4) ισόποσες ετήσιες δόσεις από την ημερομηνία καταβολής της πρώτης δόσης εξ αυτών.

## **Άρθρο 5**

Το Ελληνικό Δημόσιο διατηρεί, όπως προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 51 της Συμφωνίας, το δικαίωμα επιβολής φόρου επί των μισθών και αποδοχών που καταβάλλει η Α.Τ.Υ.Ε. σε Έλληνες πολίτες, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Οικονομικών.

### **Άρθρο 6**

1. Οι συμβάσεις δανείων, πιστώσεων, εγγυήσεων ή άλλων μορφών χρηματοδότησης, στις οποίες συμβάλλεται η Α.Τ.Υ.Ε., η εξόφλησή τους, η πληρωμή τόκων ή προμηθειών επ' αυτών, τα παρεπόμενα αυτών σύμφωνα παροχής εγγυήσεως, υποθήκης, ενεχύρου ή πάσης άλλης ασφάλειας, οι εκχωρήσεις και κάθε άλλη σχετική με τις παραπάνω πράξεις της ανωτέρω Τράπεζας σύμβαση ή πράξη ή δικαστική ή εξώδικη ενάσκηση των συναφών δικαιωμάτων ή η εκτέλεση των αντίστοιχων υποχρεώσεων, απαλλάσσονται από κάθε φόρο, δικαίωμα ή τέλος και εισφορά, συμπεριλαμβανομένων των τελών χαρτοσήμου, της εισφοράς της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 128/1975 (Α' 178), καθώς και από κάθε είδους ή φύσης επιβαρύνσεις υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και γενικά υπέρ οποιουδήποτε τρίτου.

2. Οι πράξεις της παρ. 1, διενεργούμενες από ημεδαπά ή αλλοδαπά πιστωτικά ιδρύματα προς χρηματοδότηση αυτοχρηματοδοτούμενων ή συγχρηματοδοτούμενων ή δημόσιων έργων της παρ. 4 του άρθρου 9 του ν. 2052/1992 (Α' 94), της περίπτ. α της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4413/2016 (Α' 148) και της παρ. 1 του άρθρου 2 του π.δ. 166/1996 (Α' 125) και με την προϋπόθεση ότι τα έργα αυτά έτυχαν χρηματοδότησης από την Α.Τ.Υ.Ε., υπάγονται, με εξαίρεση το φόρο εισοδήματος και με την επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2859/2000 (Α' 248), στο αυτό φορολογικό καθεστώς που απολαμβάνει η Α.Τ.Υ.Ε. σύμφωνα με την παρ. 1.

3. Οι εργασίες και οι συναλλαγές της Α.Τ.Υ.Ε., που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των επίσημων δραστηριοτήτων της δυνάμει της ανωτέρω συμφωνίας ίδρυσής της, απαλλάσσονται, με την επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων του Κώδικα Φ.Π.Α., από κάθε φόρο, δικαίωμα ή τέλος και εισφορά, συμπεριλαμβανομένου του φόρου χρηματιστηριακών συναλλαγών του άρθρου 9 του ν. 2579/1998 (Α' 31), καθώς και από κάθε είδους ή φύσης επιβαρύνσεις υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και γενικά υπέρ οποιουδήποτε τρίτου.

### **Άρθρο 7**

Η ισχύς του παρόντος Μέρους αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ενώ η ισχύς της κυρούμενης Συμφωνίας και των Παραρτημάτων της αρχίζει από τη συνδρομή των προϋποθέσεων της παρ. 2 του άρθρου 58 αυτής.

## **ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ**

**Εναρμόνιση του Κώδικα Φ.Π.Α. με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1065 του Συμβουλίου όσον αφορά την αντιμετώπιση των κουπονιών και λοιπές διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α.**

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'**

**Εναρμόνιση του Κώδικα Φ.Π.Α. με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1065 του Συμβουλίου όσον αφορά την αντιμετώπιση των κουπονιών**

### **Άρθρο 8** **Αντικείμενο**

Με το άρθρο 9 εναρμονίζεται ο Κώδικας Φ.Π.Α. με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1065 του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2016 (ΕΕ L 177) σχετικά με την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ (ΕΕ L 347) όσον αφορά την αντιμετώπιση των κουπονιών.

**Άρθρο 9**  
**(άρθρο 1 παρ. 1 και 2 και άρθρο 2 παρ. 1 της Οδηγίας)**  
**Προσθήκη άρθρου 12α και παρ. 1α στο άρθρο 19 του Κώδικα Φ.Π.Α.**

1. Στον Κώδικα Φ.Π.Α., όπως ισχύει, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:  
α. Προστίθεται άρθρο 12α ως εξής:

**«Άρθρο 12α**  
**Κουπόνια**

1. Ορισμοί.

Για τους σκοπούς εφαρμογής του παρόντος:

α) ως «κουπόνι» νοείται ένα μέσο για το οποίο υπάρχει υποχρέωση αποδοχής του ως ανταλλάγματος ή μέρους ανταλλάγματος για μια παράδοση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών και όπου τα αγαθά που θα παραδοθούν ή οι υπηρεσίες που θα παρασχεθούν ή οι ταυτότητες των ενδεχόμενων προμηθευτών αναγράφονται είτε στο ίδιο το μέσο είτε στη σχετική τεκμηρίωση, συμπεριλαμβανομένων των όρων και των προϋποθέσεων χρήσης αυτού του μέσου,

β) ως «κουπόνι συγκεκριμένου σκοπού» νοείται ένα κουπόνι, όταν ο τόπος παράδοσης των αγαθών ή παροχής των υπηρεσιών που αφορά το κουπόνι και ο Φ.Π.Α. που οφείλεται για τα εν λόγω αγαθά ή υπηρεσίες είναι γνωστά κατά το χρόνο έκδοσης του κουπονιού,

γ) ως «κουπόνι πολλαπλών σκοπών» νοείται ένα κουπόνι διαφορετικό από το κουπόνι συγκεκριμένου σκοπού.

2. Κάθε μεταβίβαση κουπονιού συγκεκριμένου σκοπού που πραγματοποιείται από υποκείμενο στον φόρο ο οποίος ενεργεί εξ ιδίου ονόματος θεωρείται ως παράδοση των αγαθών ή παροχή των υπηρεσιών που αφορά το κουπόνι. Η πραγματική παράδοση των αγαθών ή η πραγματική παροχή των υπηρεσιών έναντι κουπονιού συγκεκριμένου σκοπού, το οποίο γίνεται αποδεκτό από τον προμηθευτή ως αντάλλαγμα ή μέρος ανταλλάγματος δεν θεωρείται ως ανεξάρτητη συναλλαγή.

Όταν μια μεταβίβαση κουπονιού συγκεκριμένου σκοπού διενεργείται από υποκείμενο στον φόρο που ενεργεί εξ ονόματος άλλου υποκειμένου στον φόρο, η μεταβίβαση αυτή θεωρείται ως παράδοση των αγαθών ή παροχή των υπηρεσιών με τα οποία σχετίζεται το κουπόνι, πραγματοποιούμενη από τον άλλο υποκείμενο στον φόρο εξ ονόματος του οποίου ο υποκείμενος στον φόρο ενεργεί.

Αν ο προμηθευτής αγαθών ή υπηρεσιών δεν είναι ο υποκείμενος στον φόρο που, ενεργώντας εξ ιδίου ονόματος, εξέδωσε το κουπόνι συγκεκριμένου σκοπού, ο εν λόγω προμηθευτής θεωρείται, παρ' όλα αυτά, ότι έχει προμηθεύσει τα αγαθά ή έχει παράσχει τις υπηρεσίες που αφορά το κουπόνι στον εν λόγω υποκείμενο στον φόρο.

3. Η πραγματική παράδοση των αγαθών ή η πραγματική παροχή των υπηρεσιών έναντι κουπονιού πολλαπλών σκοπών που γίνεται αποδεκτό ως αντάλλαγμα ή μέρος ανταλλάγματος από τον προμηθευτή υπόκειται σε Φ.Π.Α. σύμφωνα με το άρθρο 2, ενώ κάθε προηγούμενη μεταβίβαση του εν λόγω κουπονιού πολλαπλών σκοπών δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α.

Όταν ένα κουπόνι πολλαπλών σκοπών μεταβιβάζεται από έναν υποκείμενο στον φόρο διαφορετικό από τον υποκείμενο στον φόρο που διενεργεί τη συναλλαγή που υπόκειται στον Φ.Π.Α. σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, οποιαδήποτε παροχή υπηρεσιών που μπορεί να προσδιορισθεί, όπως υπηρεσίες διανομής ή υπηρεσίες προώθησης, υπόκειται σε Φ.Π.Α.

4. Το παρόν άρθρο και η παρ. 1α του άρθρου 19 εφαρμόζονται μόνο για τα κουπόνια που εκδίδονται μετά την 31<sup>η</sup> Δεκεμβρίου 2018.».

β. Στο άρθρο 19 προστίθεται παρ. 1α ως εξής:

«1α. Με την επιφύλαξη της παρ. 1, η φορολογητέα αξία της παράδοσης αγαθών ή της παροχής υπηρεσιών που πραγματοποιείται έναντι κουπονιού πολλαπλών σκοπών, όπως ορίζεται στο άρθρο 12α, πρέπει να είναι ίση με το αντάλλαγμα που έχει καταβληθεί για το κουπόνι ή, ελλείψει στοιχείων σχετικά με το εν λόγω αντάλλαγμα, με τη χρηματική αξία που αναγράφεται στο ίδιο το κουπόνι πολλαπλών σκοπών ή στη σχετική

τεκμηρίωση, μειωμένη κατά το ποσό του Φ.Π.Α. που αναλογεί στα παραδιδόμενα αγαθά ή τις παρεχόμενες υπηρεσίες.».

2. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει την 1.1.2019.

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄**

##### **Λοιπές διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α.**

#### **Άρθρο 10**

##### **Τροποποίηση του άρθρου 19 του Κώδικα Φ.Π.Α.**

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 19 του Κώδικα Φ.Π.Α. αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Ειδικά στην πώληση καρτών τηλεπικοινωνίας και εισιτηρίων μεταφοράς προσώπων των οποίων προβλέπεται η ακύρωση σε ειδικά μηχανήματα, ως φορολογητέα αξία λαμβάνεται η τιμή λιανικής πώλησής τους χωρίς φόρο προστιθέμενης αξίας.».

2. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει την 1.1.2019.

#### **ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ**

**Ενσωμάτωση των σημείων 1, 2, 4 και 5 του άρθρου 2 και των άρθρων 4, 6, 7 και 8 της Οδηγίας 1164/2016/ΕΕ του Συμβουλίου (L 193) και μέτρα για την εφαρμογή των Κανονισμών 345 και 346/2013.**

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄**

**Ενσωμάτωση των σημείων 1, 2, 4 και 5 του άρθρου 2 και των άρθρων 4, 6, 7 και 8 της Οδηγίας 1164/2016/ΕΕ του Συμβουλίου (L 193) για τη θέσπιση κανόνων κατά πρακτικών φοροαποφυγής που έχουν άμεση επίπτωση στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς**

#### **Άρθρο 11**

##### **(άρθρο 4 της Οδηγίας 1164/2016/ΕΕ)**

##### **Τροποποιήσεις του άρθρου 49 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος**

Το άρθρο 49 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

#### **«Άρθρο 49**

##### **Κανόνας περιορισμού των τόκων**

1. Το υπερβαίνον κόστος δανεισμού εκπίπτει κατά το φορολογικό έτος στο οποίο προκύπτει και μόνο έως ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) των κερδών προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων (EBITDA) του φορολογουμένου.

2. Ο όρος «υπερβαίνον κόστος δανεισμού» σημαίνει το ποσό κατά το οποίο το εκπεστέο κόστος δανεισμού ενός φορολογουμένου υπερβαίνει τα φορολογητέα έσοδα από τόκους και άλλα οικονομικά ισοδύναμα φορολογητέα έσοδα τα οποία λαμβάνει ο φορολογούμενος σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο.

Ο όρος «κόστος δανεισμού» περιλαμβάνει δαπάνες για τόκους κάθε μορφής χρέους, άλλες δαπάνες οικονομικά ισοδύναμες με τόκους και έξοδα που προκύπτουν από την άντληση χρηματοδότησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ελληνικό δίκαιο, περιλαμβανομένων ενδεικτικά των πληρωμών στο πλαίσιο δανείων με συμμετοχή στο κέρδος, των τεκμαρτών τόκων επί προϊόντων όπως τα μετατρέψιμα ομόλογα και τα ομόλογα μηδενικού τοκομεριδίου, των χορηγήσεων στο πλαίσιο εναλλακτικών χρηματοδοτικών ρυθμίσεων, όπως η Ισλαμική χρηματοδότηση, του στοιχείου του χρηματοοικονομικού κόστους από χρηματοδοτικά μισθώματα, των κεφαλαιοποιημένων τόκων που καταχωρίζονται ως αξία στον ισολογισμό του αντίστοιχου περιουσιακού στοιχείου ή της απόσβεσης των κεφαλαιοποιημένων τόκων, των χορηγήσεων που υπολογίζονται με βάση την επιστροφή κεφαλαίων στο πλαίσιο των κανόνων για τις ενδοομιλικές συναλλαγές κατά περίπτωση, των πλασματικών τόκων βάσει παραγώγων ή συμφωνιών αντιστάθμισης κινδύνου σχετικά με τον δανεισμό μιας οντότητας, ορισμένων συναλλαγματικών κερδών και ζημιών επί δανείων και προϊόντων που συνδέονται με την άντληση χρηματοδότησης, των εγγυήσεων για χρηματοδοτικές ρυθμίσεις, των τελών διακανονισμού και συναφών δαπανών που σχετίζονται με τον δανεισμό κεφαλαίων.



3. Τα κέρδη προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων (EBITDA) υπολογίζονται προσθέτοντας στο φορολογητέο εισόδημα τα ποσά που αντιστοιχούν στο υπερβαίνον κόστος δανεισμού και τις φορολογικές αποσβέσεις, όπως αυτά προκύπτουν μετά τις φορολογικές αναπροσαρμογές που προβλέπονται στον Κ.Φ.Ε. Το απαλλασσόμενο από φόρους εισόδημα δεν συνυπολογίζεται στα κέρδη προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων (EBITDA) του φορολογουμένου.

4. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1, αναγνωρίζεται στο φορολογούμενο το δικαίωμα έκπτωσης του υπερβαίνοντος κόστους δανεισμού μέχρι του ποσού των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ.

5. Από το πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 εξαιρείται το υπερβαίνον κόστος δανεισμού που προκύπτει από δάνεια τρίτων τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για τη χρηματοδότηση μακροπρόθεσμων δημόσιων έργων υποδομής, όταν ο φορέας εκμετάλλευσης του έργου, το κόστος δανεισμού, τα περιουσιακά στοιχεία και τα εισοδήματα βρίσκονται όλα στην Ένωση. Ως μακροπρόθεσμο δημόσιο έργο υποδομής νοείται το έργο που παρέχει, αναβαθμίζει, εκμεταλλεύεται και/ή συντηρεί περιουσιακό στοιχείο μεγάλης κλίμακας και το οποίο αποτελεί αντικείμενο σύμβασης παραχώρησης κατά την έννοια των διατάξεων των ν. 4412/2016 (Α' 147) και ν. 4413/2016 (Α' 148) ή αποτελεί αντικείμενο σύμβασης Σύμπραξης Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3389/2005.

6. Το υπερβαίνον κόστος δανεισμού που δεν μπορεί να εκπέσει κατά το τρέχον φορολογικό έτος με βάση τις παρ. 1 έως 5 μεταφέρεται χωρίς χρονικό περιορισμό.

7. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στις χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις.

Ο όρος «χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις» περιλαμβάνει τις εξής περιπτώσεις:

α) πιστωτικό ίδρυμα, όπως ορίζεται στην παρ. 27 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 (Α' 14), ή επιχείρηση επενδύσεων όπως ορίζεται στην περίπτωση α) της παρ. 1 του ίδιου άρθρου και νόμου, ή διαχειριστής οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων (ΔΟΕΕ), όπως ορίζεται στην υποπερίπτ. αα) της περίπτωση β) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4209/2013 (Α' 253), ή επιχείρηση διαχείρισης οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ), όπως ορίζεται στο στοιχείο β) του άρθρου 3 του ν. 4099/2012 (Α' 250) ή όπως ορίζεται στο στοιχείο β της παρ. 1 του άρθρου 2 της Οδηγίας 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 235).

β) ασφαλιστική επιχείρηση, όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4364/2016 (Α' 13),

γ) αντασφαλιστική επιχείρηση, όπως ορίζεται στην παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4364/2016,

δ) ίδρυμα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2003/41/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, εκτός αν στο εν λόγω ίδρυμα δεν εφαρμόζεται εν όλω ή εν μέρει η εν λόγω Οδηγία, σύμφωνα με το άρθρο 5 αυτής, ή ο εκπρόσωπος ενός ιδρύματος επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών, όπως αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 19 της εν λόγω Οδηγίας,

ε) συνταξιοδοτικά ιδρύματα που διαχειρίζονται συνταξιοδοτικά προγράμματα τα οποία θεωρούνται συστήματα κοινωνικής ασφάλισης εμπίπτοντα στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29<sup>ης</sup> Απριλίου 2004 (L 166) και στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16<sup>ης</sup> Σεπτεμβρίου 2009 (L 284), καθώς και κάθε νομική οντότητα που συστάθηκε με σκοπό τις επενδύσεις τέτοιων προγραμμάτων,

στ) οργανισμός εναλλακτικών επενδύσεων (ΟΕΕ) τη διαχείριση του οποίου έχει ΔΟΕΕ, όπως ορίζεται στην υποπερίπτ. αα) της περίπτωση β) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4209/2013 ή ΟΕΕ που εποπτεύεται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο,

ζ) ΟΣΕΚΑ σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4099/2012,

η) κεντρικός αντισυμβαλλόμενος, όπως ορίζεται στο σημείο 1 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4<sup>ης</sup> Ιουλίου 2012 (L 201),

θ) κεντρικό αποθετήριο αξιών, όπως ορίζεται στο σημείο 1 της παρ. 1 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23<sup>ης</sup> Ιουλίου 2014 (L 257).».

## Άρθρο 12

(άρθρα 7 και 8 της Οδηγίας 2016/1164/ΕΕ)

### Τροποποιήσεις του άρθρου 66 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Το άρθρο 66 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος αντικαθίσταται ως εξής:

**«Άρθρο 66****Κανόνες για τις ελεγχόμενες αλλοδαπές εταιρείες**

1. Ως Ελεγχόμενη Αλλοδαπή Εταιρεία νοείται το αλλοδαπό νομικό πρόσωπο ή η αλλοδαπή νομική οντότητα ή η μόνιμη εγκατάσταση στην αλλοδαπή τα κέρδη της οποίας δεν φορολογούνται ή απαλλάσσονται του φόρου στην ημεδαπή, όταν συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

(α) στην περίπτωση νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, ο φορολογούμενος μόνος του ή από κοινού με τις συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις κατέχει άμεση ή έμμεση συμμετοχή σε ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό (50%) των δικαιωμάτων ψήφου ή έχει την άμεση ή έμμεση κυριότητα επί ποσοστού άνω του πενήντα τοις εκατό (50%) του κεφαλαίου ή δικαιούται να εισπράττει ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό (50%) των κερδών του εν λόγω νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας,

(β) ο πραγματικός εταιρικός φόρος που έχει καταβάλει για τα κέρδη του το νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα ή η μόνιμη εγκατάσταση στην αλλοδαπή είναι μικρότερος από τη διαφορά μεταξύ του φόρου που θα οφειλόταν από το νομικό πρόσωπο ή τη νομική οντότητα ή τη μόνιμη εγκατάσταση σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, αν ήταν φορολογικός κάτοικος ή διατηρούσε μόνιμη εγκατάσταση σύμφωνα με το άρθρο 6 του ΚΦΕ στην Ελλάδα και του πραγματικού εταιρικού φόρου που έχει καταβάλει για τα κέρδη του το νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα ή η μόνιμη εγκατάσταση. Για τον υπολογισμό της διαφοράς της παρούσας, η μόνιμη εγκατάσταση μίας ελεγχόμενης αλλοδαπής εταιρείας που δεν υπόκειται σε φόρο ή απαλλάσσεται του φόρου στη χώρα της ελεγχόμενης αλλοδαπής εταιρείας δεν λαμβάνεται υπόψη. Ο φόρος που θα οφειλόταν στην ημεδαπή υπολογίζεται σύμφωνα με την εσωτερική νομοθεσία,

(γ) άνω του τριάντα τοις εκατό (30%) του καθαρού εισοδήματος προ φόρων που πραγματοποιεί το νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα ή η μόνιμη εγκατάσταση στην αλλοδαπή εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις κατηγορίες που ορίζονται στην παρ. 3.

2. Για την εφαρμογή του παρόντος ως συνδεδεμένη επιχείρηση νοείται:

(α) νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα στην οποία ο φορολογούμενος κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, δικαιώματα ψήφου ή συμμετοχή στο κεφάλαιο ή δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη ποσοστού είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) και άνω,

(β) φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, δικαιώματα ψήφου ή συμμετοχή στο κεφάλαιο ή δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη ποσοστού είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) και άνω σε έναν φορολογούμενο.

Αν ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή μια νομική οντότητα κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, δικαιώματα ψήφου ή συμμετοχή στο κεφάλαιο ή δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη ποσοστού είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) και άνω σε έναν φορολογούμενο και σε ένα ή περισσότερα νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, όλα τα σχετικά νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, περιλαμβανομένου του φορολογουμένου, θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

3. Στο φορολογητέο εισόδημα του φορολογουμένου περιλαμβάνεται το μη διανεμηθέν εισόδημα της ελεγχόμενης αλλοδαπής εταιρείας που προκύπτει από τις εξής κατηγορίες εισοδήματος:

α) τόκοι ή οποιοδήποτε άλλο εισόδημα που παράγεται από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία,

β) δικαιώματα ή οποιοδήποτε άλλο εισόδημα που παράγεται από πνευματική ιδιοκτησία,

γ) μερίσματα και εισόδημα από την εκποίηση μετοχών,

δ) εισόδημα από χρηματοδοτική μίσθωση,

ε) εισόδημα από ασφαλιστικές, τραπεζικές και άλλες χρηματοοικονομικές δραστηριότητες,

στ) εισόδημα από εταιρείες τιμολόγησης που αποκομίζουν έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών και υπηρεσιών που αγοράζονται και πωλούνται σε συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις και δεν προσθέτουν καμία ή προσθέτουν ελάχιστη οικονομική αξία.

4.(α) Το εισόδημα που περιλαμβάνεται στη φορολογητέα βάση υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και με το φορολογικό συντελεστή που ισχύει για τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα των φυσικών προσώπων σύμφωνα με το Δεύτερο Μέρος ή με το φορολογικό συντελεστή που ισχύει για τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων σύμφωνα με το Τρίτο Μέρος, κατά περίπτωση.

(β) Το εισόδημα περιλαμβάνεται σε εκείνο το φορολογικό έτος του φορολογουμένου στη διάρκεια του οποίου λήγει το φορολογικό έτος του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας και υπολογίζεται κατ' αναλογία προς τη συμμετοχή του φορολογουμένου στο νομικό πρόσωπο ή τη νομική οντότητα.

(γ) Αν το νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα ή η μόνιμη εγκατάσταση πραγματοποιούν σε ένα φορολογικό έτος ζημίες, αυτές δεν περιλαμβάνονται στη φορολογητέα βάση του φορολογουμένου, αλλά συμψηφίζονται με μελλοντικά κέρδη, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 27.

5. Όταν το νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα διανέμει κέρδη ή, σε περίπτωση μόνιμης εγκατάστασης, αποδίδει κέρδη στον φορολογούμενο, τα οποία περιλαμβάνονται στο φορολογητέο εισόδημα του τελευταίου, τα ποσά του εισοδήματος που είχαν περιληφθεί σε προηγούμενο φορολογικό έτος στη φορολογητέα βάση σύμφωνα με την παρ. 3 αφαιρούνται από τη φορολογητέα βάση κατά τον υπολογισμό του ύψους του οφειλόμενου φόρου επί των διανεμομένων κερδών.

6. Σε περίπτωση εκποίησης των συμμετοχών του φορολογουμένου στο αλλοδαπό νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα ή της δραστηριότητας της μόνιμης εγκατάστασης στην αλλοδαπή, κατά τον υπολογισμό του ύψους του οφειλόμενου φόρου, αφαιρείται από τη φορολογητέα βάση το μέρος εκείνο που έχει ήδη φορολογηθεί σε προηγούμενα φορολογικά έτη με βάση τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

7. Ο φόρος αλλοδαπής που έχει καταβάλει το νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα ή η μόνιμη εγκατάσταση, καθώς και οι συνδεδεμένες εταιρείες σε περίπτωση έμμεσης συμμετοχής, μειώνει τη φορολογική υποχρέωση του φορολογουμένου. Η μείωση αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό του φόρου που αναλογεί για το εισόδημα αυτό στην Ελλάδα.

8. Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται όταν η ελεγχόμενη αλλοδαπή εταιρεία, όπως ορίζεται στην παρ. 1, ασκεί ουσιαστική οικονομική δραστηριότητα που υποστηρίζεται από προσωπικό, εξοπλισμό, περιουσιακά στοιχεία και εγκαταστάσεις, όπως αποδεικνύεται από συναφή πραγματικά στοιχεία και περιστάσεις. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται όταν η ελεγχόμενη αλλοδαπή εταιρεία έχει φορολογική κατοικία ή μόνιμη εγκατάσταση σε τρίτη χώρα η οποία δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.».

### **Άρθρο 13**

#### **(άρθρο 6 της Οδηγίας 2016/1164/ΕΕ)**

#### **Τροποποιήσεις του άρθρου 38 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας**

Το άρθρο 38 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013, Α' 170) αντικαθίσταται ως εξής :

#### **«Άρθρο 38**

##### **Γενικός κανόνας απαγόρευσης καταχρήσεων**

1. Κατά τον προσδιορισμό του φόρου, η Φορολογική Διοίκηση δεν λαμβάνει υπόψη τυχόν διευθέτηση ή σειρά διευθετήσεων οι οποίες, έχοντας συσταθεί με κύριο σκοπό ή με έναν από τους κύριους σκοπούς την απόκτηση φορολογικού πλεονεκτήματος που ματαιώνει το αντικείμενο ή τον σκοπό των εφαρμοστέων φορολογικών διατάξεων, δεν είναι γνήσιες, συνεκτιμωμένων όλων των σχετικών στοιχείων και περιστάσεων.

2. Για τους σκοπούς της παρ. 1, ως «διευθέτηση» νοείται κάθε συναλλαγή, δράση, πράξη, συμφωνία, επιχορήγηση, συνεννόηση, υπόσχεση, δέσμευση ή γεγονός. Μια διευθέτηση μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερα από ένα στάδια ή μέρη.

3. Για τους σκοπούς της παρ. 1, η διευθέτηση ή σειρά διευθετήσεων είναι μη γνήσια στον βαθμό που δεν τίθεται σε εφαρμογή για βάσιμους εμπορικούς λόγους που απηχούν την οικονομική πραγματικότητα.

Για τον καθορισμό του γνήσιου ή μη χαρακτήρα μιας διευθέτησης ή σειράς διευθετήσεων, η Φορολογική Διοίκηση εξετάζει αν αυτές αφορούν μια ή περισσότερες από τις εξής, ενδεικτικώς απαριθμούμενες, καταστάσεις:

α) ο νομικός χαρακτηρισμός των μεμονωμένων σταδίων από τα οποία αποτελείται μια διευθέτηση είναι ασυμβίβαστος με τη νομική υπόσταση της διευθέτησης στο σύνολο της,

β) η διευθέτηση ή σειρά διευθετήσεων εφαρμόζεται κατά τρόπο που δεν συνάδει με μια συνήθη επιχειρηματική συμπεριφορά,

γ) η διευθέτηση ή σειρά διευθετήσεων περιλαμβάνει στοιχεία που έχουν ως αποτέλεσμα την αλληλοαντιστάθμιση ή την αλληλοακύρωσή τους,

δ) η σύναψη συναλλαγών είναι κυκλικού χαρακτήρα,

ε) η διευθέτηση ή σειρά διευθετήσεων οδηγεί σε σημαντικό φορολογικό πλεονέκτημα αλλά αυτό δεν αντανάκλαται στους επιχειρηματικούς κινδύνους, τους οποίους αναλαμβάνει ο φορολογούμενος ή στις ταμειακές ροές του,

στ) το αναμενόμενο περιθώριο κέρδους πριν από το φόρο είναι σημαντικό σε σύγκριση με το ύψος του αναμενόμενου φορολογικού πλεονεκτήματος.

4. Όταν, κατ' εφαρμογή της παρ. 1, διευθετήσεις ή σειρά διευθετήσεων κρίνονται μη γνήσιες, τότε η φορολογική υποχρέωση, συμπεριλαμβανομένων σχετικών κυρώσεων, υπολογίζεται βάσει των διατάξεων που θα τύγγαναν εφαρμογής εν απουσία της εν λόγω διευθέτησης.

5. Με απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ καθορίζεται η διαδικασία εφαρμογής του παρόντος και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».

#### **Άρθρο 14** **Έναρξη ισχύος**

Τα άρθρα 11-13, με τα οποία ενσωματώνονται τα άρθρα 4, 6, 7 και 8 της Οδηγίας 2016/1164/ΕΕ, έχουν εφαρμογή για τα εισοδήματα που αποκτώνται και τις δαπάνες που πραγματοποιούνται στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1.1. 2019 και μετά.

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄**

#### **Μέτρα για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 345/2013 σχετικά με τις ευρωπαϊκές εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου**

#### **Άρθρο 15** **Αρμόδια Αρχή**

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ορίζεται ως "αρμόδια αρχή", κατά την έννοια του στοιχείου ιγ) του άρθρου 3 του Κανονισμού αυτού, όπως ισχύει, για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 345/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 115), όταν: α) «κράτος μέλος καταγωγής», κατά την έννοια του στοιχείου ια) του άρθρου 3 του ίδιου Κανονισμού, όπως ισχύει είναι η Ελλάδα, και β) η «εταιρία επιχειρηματικού κεφαλαίου που πληροί τις προϋποθέσεις», κατά την έννοια του στοιχείου β) του άρθρου 3 του Κανονισμού είναι εγκατεστημένη ή προωθείται εμπορικά στην Ελλάδα.

#### **Άρθρο 16** **Άρνηση καταχώρισης διαχειριστών από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς**

1. Αν η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αρνείται να προβεί στην κατά το άρθρο 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 345/2013, όπως ισχύει καταχώριση είτε του «διαχειριστή εταιρίας επιχειρηματικού κεφαλαίου που πληροί τις προϋποθέσεις», κατά την έννοια του στοιχείου γ) του άρθρου 3 του εν λόγω Κανονισμού, είτε του διαχειριστή «οργανισμού συλλογικών επενδύσεων», κατά την έννοια του στοιχείου α) του άρθρου 3 του Κανονισμού, κοινοποιεί στους ανωτέρω διαχειριστές, σύμφωνα με το άρθρο 14β του Κανονισμού, αιτιολογημένη απόφαση σχετικά με την εν λόγω άρνηση, μέσα στις προθεσμίες που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 14 και στην παρ. 6 του άρθρου 14α, αντίστοιχα, του Κανονισμού.

2. Η απόφαση άρνησης καταχώρισης διαχειριστή, σύμφωνα με την παρ. 1, καθώς και η τεκμαιρόμενη, από την άπρακτη πάροδο των ως άνω προθεσμιών, σιωπηρή άρνηση καταχώρισης υπόκεινται σε αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του διοικητικού εφετείου σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 3371/2005 (Α' 178).

#### **Άρθρο 17** **Εξουσίες εποπτείας και διερεύνησης σύμφωνα με το άρθρο 19 του Κανονισμού (ΕΕ) 345/2013**

Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων εποπτείας και διερεύνησης στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού 345/2013 και με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κανονισμού 2016/679/ΕΕ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς διαθέτει, ιδίως, τις εξής εξουσίες:

α) να έχει πρόσβαση σε οποιαδήποτε έγγραφα υπό οποιαδήποτε μορφή και να λαμβάνει τα έγγραφα ή

αντίγραφα αυτών,

β) να απαιτεί την άμεση παροχή πληροφοριών από τον «διαχειριστή εταιρίας επιχειρηματικού κεφαλαίου που πληροί τις προϋποθέσεις»,

γ) να ζητεί πληροφορίες από οποιοδήποτε πρόσωπο σχετίζεται με τις δραστηριότητες του «διαχειριστή εταιρίας επιχειρηματικού κεφαλαίου που πληροί τις προϋποθέσεις» ή με τις δραστηριότητες της «εταιρίας επιχειρηματικού κεφαλαίου που πληροί τις προϋποθέσεις»,

δ) να διενεργεί επιτόπιους ελέγχους με ή χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση,

ε) να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να διασφαλίζει ότι ο «διαχειριστής εταιρίας επιχειρηματικού κεφαλαίου που πληροί τις προϋποθέσεις» συνεχίζει να συμμορφώνεται με τον εν λόγω Κανονισμό,

στ) να εκδίδει εντολή, ώστε να διασφαλίζει ότι ένας «διαχειριστής εταιρίας επιχειρηματικού κεφαλαίου που πληροί τις προϋποθέσεις» συμμορφώνεται με τον Κανονισμό και δεν επαναλαμβάνει οποιαδήποτε συμπεριφορά ή πρακτική που συνιστά παράβασή του,

ζ) να ζητεί τις καταγεγραμμένες τηλεφωνικές συνδιαλέξεις ή τα αρχεία ανταλλαγής δεδομένων,.

η) να ζητεί τη δέσμευση ή την κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων,

θ) να επιβάλλει την προσωρινή απαγόρευση άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας,

ι) να απαιτεί την αναστολή της έκδοσης, της εξαγοράς ή της εξόφλησης των μεριδίων προς το συμφέρον των μεριδιούχων, των μετόχων ή του κοινού,

ια) να ζητεί την άσκηση ποινικής δίωξης των μη συμμορφούμενων φυσικών ή νομικών προσώπων.

### **Άρθρο 18**

#### **Διοικητικές κυρώσεις και μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 20 του Κανονισμού (ΕΕ) 345/2013**

1. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιβάλλει σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παραβιάζει τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 345/2013, καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων πράξεων, διαζευκτικά ή σωρευτικά, τις εξής διοικητικές κυρώσεις και μέτρα:

α) δημόσια ανακοίνωση, στην οποία αναφέρεται το υπεύθυνο για την παράβαση πρόσωπο, καθώς και η φύση της παράβασης,

β) εντολή που υποχρεώνει το υπεύθυνο πρόσωπο να παύσει την παράβαση και να μην την επαναλάβει στο μέλλον,

γ) αναστολή ή ανάκληση της άδειας λειτουργίας σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας,.

δ) προσωρινή ή, σε περίπτωση επανειλημμένων παραβάσεων, οριστική απαγόρευση, κατά του υπεύθυνου για την παράβαση φυσικού προσώπου, να συμμετέχει σε διοικητικό συμβούλιο ή να ασκεί διευθυντικά καθήκοντα στις οντότητες με χαρακτηρισμό «EuVEKA» σύμφωνα με τον Κανονισμό,

ε) επίπληξη ή πρόστιμο ύψους από χίλια (1.000) ευρώ μέχρι τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ ή ίσο με το διπλάσιο του οφέλους που απεκόμισε ο παραβάτης, εφόσον το όφελος αυτό μπορεί να προσδιοριστεί, ακόμα και αν υπερβαίνει το ανώτατο όριο των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ.

2. Κατά τον καθορισμό του είδους των επιβαλλόμενων διοικητικών κυρώσεων ή άλλων διοικητικών μέτρων και κατά την επιμέτρηση του ύψους των προστίμων που προβλέπονται στην παρ. 1, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς λαμβάνει υπόψη όλες τις περιστάσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται:

α) η σοβαρότητα και η διάρκεια της παράβασης,

β) ο βαθμός ευθύνης του προσώπου στο οποίο αποδίδεται η παράβαση,

γ) η οικονομική επιφάνεια του υπεύθυνου για την παράβαση προσώπου, όπως προκύπτει ιδίως από τον συνολικό κύκλο εργασιών του νομικού προσώπου ή από το ετήσιο εισόδημα και τα περιουσιακά στοιχεία του φυσικού προσώπου,

δ) το ύψος των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν από το υπεύθυνο για την παράβαση πρόσωπο, στο βαθμό που μπορούν να προσδιοριστούν,

ε) η ζημία που προκλήθηκε σε τρίτους από την παράβαση, στο βαθμό που μπορεί να προσδιοριστεί, και η τυχόν ανόρθωσή της,

στ) ο βαθμός συνεργασίας του προσώπου που είναι υπεύθυνο για την παράβαση, με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, δεδομένης και της ανάγκης εξασφάλισης της παραίτησης του υπαίτιου προσώπου από τα αποκτηθέντα κέρδη ή τις αποφευχθείσες ζημιές,

ζ) η επίπτωση της παράβασης στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και ο κίνδυνος πρόκλησης βλάβης στα συμφέροντα των επενδυτών,

η) η καθ' υποτροπή τέλεση παραβάσεων του Κανονισμού και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων πράξεων, καθώς και της λοιπής νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς, από το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για την παράβαση,

θ) η λήψη μέτρων για την άρση της παράβασης στο μέλλον,

ι) οι ανάγκες της γενικής και ειδικής πρόληψης.

3. Οι αποφάσεις επιβολής διοικητικών κυρώσεων και μέτρων που εκδίδονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σύμφωνα με την παρ. 1, υπόκεινται σε προσφυγή ή αίτηση ακυρώσεως, κατά περίπτωση, ενώπιον του διοικητικού εφετείου, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν.3371/2005.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'**

### **Μέτρα για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 346/2013 σχετικά με τα ευρωπαϊκά ταμεία κοινωνικής επιχειρηματικότητας**

#### **Άρθρο 19**

#### **Αρμόδια Αρχή**

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ορίζεται ως «αρμόδια αρχή», κατά την έννοια του στοιχείου ιγ) της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 346/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2013 (L 115), για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του όταν: α) «κράτος μέλος καταγωγής» σύμφωνα με το στοιχείο ια) της παρ.1 του άρθρου 3 του ίδιου Κανονισμού, όπως ισχύει, είναι η Ελλάδα, και β) το «ταμείο κοινωνικής επιχειρηματικότητας που πληροί τις προϋποθέσεις» σύμφωνα με το στοιχείο β) της παρ. 1 του άρθρου 3 του ίδιου Κανονισμού, είναι εγκατεστημένο ή προωθείται εμπορικά στην Ελλάδα.

#### **Άρθρο 20**

#### **Άρνηση καταχώρισης διαχειριστών από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς**

1. Αν η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αρνείται να προβεί στην κατά το άρθρο 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 346/2013, όπως ισχύει, καταχώριση είτε του «διαχειριστή ταμείου κοινωνικής επιχειρηματικότητας» σύμφωνα με το στοιχείο γ) της παρ. 1 του άρθρου 3 του εν λόγω Κανονισμού, είτε του διαχειριστή «οργανισμού συλλογικών επενδύσεων» σύμφωνα με το στοιχείο α) της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 346/2013, κοινοποιεί στους ανωτέρω διαχειριστές, σύμφωνα με το άρθρο 15β του ίδιου Κανονισμού, αιτιολογημένη απόφαση σχετικά με την εν λόγω άρνηση, μέσα στις προθεσμίες που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 15 και στην παρ.6 του άρθρου 15α, αντίστοιχα, του Κανονισμού.

2. Η απόφαση άρνησης καταχώρισης σύμφωνα με την παρ.1, καθώς και η τεκμαιρόμενη από την άπρακτη πάροδο των ως άνω προθεσμιών, σιωπηρή άρνηση καταχώρισης, υπόκεινται σε αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του διοικητικού εφετείου σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 3371/2005.

#### **Άρθρο 21**

#### **Εξουσίες εποπτείας και διερεύνησης σύμφωνα με το άρθρο 20 του Κανονισμού (ΕΕ) 346/2013**

Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων εποπτείας και διερεύνησης στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού(ΕΕ) 346/2013 και με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κανονισμού 2016/679 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς διαθέτει ιδίως τις εξής εξουσίες:

α) να έχει πρόσβαση σε οποιαδήποτε έγγραφα υπό οποιαδήποτε μορφή και να λαμβάνει τα έγγραφα ή αντίγραφα αυτών,

β) να απαιτεί την άμεση παροχή πληροφοριών από το «διαχειριστή ταμείου κοινωνικής επιχειρηματικότητας που πληροί τις προϋποθέσεις» σύμφωνα με το στοιχείο γ) της παρ.1 του άρθρου 3 του Κανονισμού 346/2013,

γ) να ζητεί πληροφορίες από οποιοδήποτε πρόσωπο σχετίζεται με τις δραστηριότητες του «διαχειριστή ταμείου κοινωνικής επιχειρηματικότητας που πληροί τις προϋποθέσεις» σύμφωνα με το στοιχείο γ) της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού 346/2013 ή με τις δραστηριότητες του «ταμείου κοινωνικής επιχειρηματικότητας που

- πληροί τις προϋποθέσεις» σύμφωνα με το στοιχείο β) της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού 346/2013,
- δ) να διενεργεί επιτόπιους ελέγχους με ή χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση,
- ε) να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να διασφαλίζει ότι ο «διαχειριστής ταμείου κοινωνικής επιχειρηματικότητας που πληροί τις προϋποθέσεις» σύμφωνα με το στοιχείο γ) της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού 346/2013 συνεχίζει να συμμορφώνεται με τον εν λόγω Κανονισμό,
- στ') να εκδίδει εντολή, ώστε να διασφαλίζει ότι ένας «διαχειριστής ταμείου κοινωνικής επιχειρηματικότητας που πληροί τις προϋποθέσεις» σύμφωνα με το στοιχείο γ) της παρ. 1 του άρθρου 3) του Κανονισμού 346/2013 συμμορφώνεται με τον ανωτέρω Κανονισμό και ότι δεν επαναλαμβάνει οποιαδήποτε συμπεριφορά ή πρακτική που συνιστά παράβαση του,
- ζ) να ζητεί τις υπάρχουσες καταγεγραμμένες τηλεφωνικές συνδιαλέξεις ή τα αρχεία ανταλλαγής δεδομένων, των εμπλεκόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων, στο πλαίσιο των επιτόπιων ελέγχων,
- η) να ζητεί την δέσμευση ή την κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων των μη συμμορφούμενων φυσικών ή νομικών προσώπων,
- θ) να επιβάλλει την προσωρινή απαγόρευση άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας,
- ι) να απαιτεί την αναστολή της έκδοσης, της εξαγοράς ή της εξόφλησης των μεριδίων προς το συμφέρον των μεριδιούχων, των μετόχων ή του κοινού,
- ια) να ζητεί την άσκηση ποινικής δίωξης των μη συμμορφούμενων φυσικών ή νομικών προσώπων.

## Άρθρο 22

### Διοικητικές κυρώσεις και μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 21 του Κανονισμού (ΕΕ) 346/2013

1. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να επιβάλλει σε όποιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παραβιάζει τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 346/2013, καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση του Κανονισμού αυτού εκδιδόμενων πράξεων, διαζευκτικά ή σωρευτικά, μεταξύ άλλων, τις εξής διοικητικές κυρώσεις και μέτρα:
- α) δημόσια ανακοίνωση, στην οποία αναφέρεται το υπεύθυνο για την παράβαση πρόσωπο, καθώς και η φύση της παράβασης,
- β) εντολή που υποχρεώνει το για την παράβαση να παύσει την παράβαση πρόσωπο και να μην την επαναλάβει στο μέλλον,
- γ) αναστολή ή ανάκληση της άδειας λειτουργίας σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας,
- δ) προσωρινή ή, σε περίπτωση επανειλημμένων παραβάσεων, οριστική απαγόρευση κατά του υπεύθυνου για την παράβαση φυσικού προσώπου να συμμετέχει σε διοικητικό συμβούλιο ή να ασκεί διευθυντικά καθήκοντα σε οντότητες που χρησιμοποιούν την ονομασία «EuSEF», σύμφωνα με τον ανωτέρω Κανονισμό,
- ε) επίπληξη ή πρόστιμο ύψους από χίλια (1.000) ευρώ μέχρι τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ ή ίσο με το διπλάσιο του οφέλους που απεκόμισε ο παραβάτης εφόσον το όφελος αυτό μπορεί να προσδιοριστεί, ακόμα και αν υπερβαίνει το ανώτατο όριο των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ.
2. Κατά τον καθορισμό του είδους των επιβαλλόμενων διοικητικών κυρώσεων ή άλλων διοικητικών μέτρων και κατά την επιμέτρηση του ύψους των προστίμων που προβλέπονται στην παρ. 1, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς λαμβάνει υπόψη όλες τις περιστάσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται:
- α) η σοβαρότητα και η διάρκεια της παράβασης,
- β) ο βαθμός ευθύνης του φυσικού ή νομικού προσώπου στο οποίο αποδίδεται η παράβαση,
- γ) η οικονομική επιφάνεια του υπαίτιου για την παράβαση προσώπου, όπως προκύπτει ιδίως από τον συνολικό κύκλο εργασιών του νομικού προσώπου ή από το ετήσιο εισόδημα και τα περιουσιακά στοιχεία του φυσικού προσώπου,
- δ) το ύψος των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν από το υπεύθυνο για την παράβαση πρόσωπο, στο βαθμό που μπορεί να προσδιοριστούν,
- ε) η ζημία που προσκλήθηκε σε τρίτους από την παράβαση, στο βαθμό που μπορεί να προσδιοριστεί, και η ανόρθωσή της,
- στ') ο βαθμός συνεργασίας του φυσικού ή νομικού προσώπου που είναι υπεύθυνο για την παράβαση με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, δεδομένης και της ανάγκης εξασφάλισης της παραίτησης του υπαίτιου προσώπου από τα αποκτηθέντα κέρδη ή τις αποφευχθείσες ζημίες,
- ζ) η επίπτωση της παράβασης στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και ο κίνδυνος πρόκλησης βλάβης στα συμφέροντα των επενδυτών,

η) η καθ' υποτροπή τέλεση παραβάσεων ή προηγούμενων παραβάσεων του Κανονισμού (ΕΕ) 346/2013 και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων πράξεων, καθώς και της λοιπής νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς από το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για την παράβαση,

θ) η λήψη μέτρων για την άρση της παράβασης στο μέλλον,

ι) οι ανάγκες της γενικής και ειδικής πρόληψης.

3. Οι αποφάσεις επιβολής διοικητικών κυρώσεων και μέτρων που εκδίδονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σύμφωνα με την παρ. 1 υπόκεινται σε προσφυγή ή αίτηση ακυρώσεως, κατά περίπτωση, ενώπιον του διοικητικού εφετείου σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν.3371/2005.

## ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

### Τροποποίηση του ν. 2971/2001

#### Άρθρο 23

#### Τροποποίηση του άρθρου 1 του ν.2971/2001

1.Οι παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 1 του ν. 2971/2001 (Α' 285) αντικαθίστανται ως εξής:

«1. «Αιγιαλός» είναι η ζώνη ξηράς, που βρέχεται από τη θάλασσα κατά τις μεγαλύτερες και συνήθεις αναβάσεις των κυμάτων της. Ο αιγιαλός αποτελεί ουσιώδες στοιχείο του φυσικού περιβάλλοντος της χώρας, που προστατεύεται από την Πολιτεία, η οποία το διαχειρίζεται σύμφωνα με τη φύση του και τον κοινόχρηστο χαρακτήρα του.

2. «Παραλία» είναι η ζώνη της ξηράς, η οποία προστίθεται στον αιγιαλό, σύμφωνα με τα άρθρα 3 έως 10, προς εξυπηρέτηση της επικοινωνίας της ξηράς με τη θάλασσα και αντίστροφα, καθώς και για τη διατήρηση και προστασία των ακτών από τη διάβρωση και γενικότερα την προστασία του αιγιαλού. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του άρθρου 7, το πλάτος της παραλίας καθορίζεται σε τουλάχιστον τριάντα (30) και μέχρι πενήντα (50) μέτρα από τη γραμμή του αιγιαλού. Υφιστάμενα όρια του σχεδίου πόλης ή διαμορφωμένων, με ισχύουσα διοικητική πράξη, οικιστικών περιοχών ή οικισμών προϋφισταμένων του 1923 δεν θίγονται.

3. «Παλιός αιγιαλός» είναι η ζώνη ξηράς, η οποία προκύπτει από τη μετακίνηση της ακτογραμμής προς τη θάλασσα, οφείλεται σε φυσικές προσχώσεις ή νόμιμα τεχνικά έργα και προσδιορίζεται από τη νέα γραμμή αιγιαλού και το όριο του παλαιότερα υφιστάμενου αιγιαλού.».

2.Η παρ. 8 του άρθρου 1 του ν.2971/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«8.«Λιμενικά έργα» είναι εκείνα, που εκτελούνται ολικά ή μερικά στον αιγιαλό, την παραλία, την όχθη, την παρόχθια ζώνη, το υδάτινο στοιχείο, τον πυθμένα και το υπέδαφος του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού ή στη ζώνη λιμένα, καθώς και εκείνα που επιφέρουν διαμόρφωση ή αλλοίωση των χώρων αυτών.» .

#### Άρθρο 24

#### Τροποποίηση του άρθρου 2 του ν.2971/2001

Το άρθρο 2 του ν. 2971/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

#### «Άρθρο 2

**Κυριότητα αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού**

1. Ο αιγιαλός, η παραλία, η όχθη, η παρόχθια ζώνη, το υδάτινο στοιχείο, ο πυθμένας και το υπέδαφος του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού, είναι πράγματα κοινόχρηστα και ανήκουν κατά κυριότητα στο Δημόσιο, το οποίο έχει υποχρέωση να τα προστατεύει και να τα διαχειρίζεται σύμφωνα με τις αρχές της αειφορίας και του χωροταξικού σχεδιασμού.

2. Η προστασία των κοινοχρήστων πραγμάτων της παραγράφου 1 είναι ευθύνη του Κράτους, το οποίο μεριμνά για την οργάνωση και λειτουργία ολοκληρωμένου συστήματος καταγραφής, διαχείρισης, εποπτείας και ελέγχου τους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.



3. Κύριος προορισμός των κοινοχρήστων πραγμάτων της παραγράφου 1 είναι η ελεύθερη και ακώλυτη πρόσβαση του κοινού προς αυτά, καθώς και η επικοινωνία της ξηράς με τη θάλασσα, λιμνοθάλασσα, λίμνη ή ποταμό. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, επιτρέπεται η εξαίρεση τμημάτων των κοινοχρήστων πραγμάτων της παραγράφου 1 από την κοινή χρήση, αποκλειστικά και μόνο για την εξυπηρέτηση επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος που αφορά τη δημόσια ασφάλεια, την υγεία και την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Επιτρέπεται, επίσης, η παραχώρηση των πραγμάτων αυτών μόνο κατά χρήση, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

4. Απαγορεύεται η κατασκευή κτισμάτων και εν γένει η τοποθέτηση κατασκευασμάτων στον αιγιαλό, την παραλία, την όχθη, την παρόχθια ζώνη, το υδάτινο στοιχείο, τον πυθμένα και το υπέδαφος του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται μόνο η εκτέλεση έργων για την επιδίωξη των σκοπών, τους οποίους προβλέπει ο παρών νόμος, καθώς και για τη διευκόλυνση πρόσβασης στους χώρους αυτούς ατόμων με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ). Αν μεταξύ αιγιαλού και δημόσιας οδού, κατά την έννοια των άρθρων 2,3 και 4 του ν.3155/1955 (Α' 63) και του άρθρου 1 του π.δ.347/1993 (Α' 146), παρεμβάλλεται ιδιωτικό ακίνητο πρέπει να υπάρχει ελεύθερη δίοδος για την ακώλυτη και ασφαλή πρόσβαση στον αιγιαλό από τη δημόσια οδό σύμφωνα με την πολεοδομική νομοθεσία.

5. Ο παλαιός αιγιαλός και η παλαιά όχθη των μεγάλων λιμνών και των πλεύσιμων ποταμών ανήκουν στη δημόσια κτήση, είναι ανεπίδεκτα κτήσης ιδιωτικών δικαιωμάτων και καταγράφονται ως πράγματα κοινόχρηστα που ανήκουν κατά κυριότητα στο Δημόσιο, το οποίο τα προστατεύει και τα διαχειρίζεται κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Με την παρούσα δεν θίγονται ήδη κτηθέντα ιδιοκτησιακά δικαιώματα και ισχύουσες συμβάσεις παραχώρησης.»

#### **Άρθρο 25**

##### **Τροποποίηση του άρθρου 3 του ν.2971/2001**

Στο άρθρο 3 του ν.2971/2001 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. α) Συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομικών Δευτεροβάθμια Επιτροπή Χάραξης των ορίων του αιγιαλού, της παραλίας και του παλαιού αιγιαλού, η οποία αποτελείται από α) Έναν Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), ο οποίος προτείνεται από τον Πρόεδρο του Ν.Σ.Κ. με τον αναπληρωτή του, ως Πρόεδρο, β) έναν εκπρόσωπο της Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών με τον αναπληρωτή του, γ) ένα μηχανικό της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών με τον αναπληρωτή του, με ειδικότητα τοπογράφου ή πολιτικού μηχανικού ή, αν δεν υπάρχει τέτοιος, με ειδικότητα τεχνολόγου τοπογράφου μηχανικού, δ) έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με τον αναπληρωτή του, ε) έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος με τον αναπληρωτή του με ειδικότητα τοπογράφου ή πολιτικού μηχανικού ή μηχανικού περιβάλλοντος. Γραμματέας της Επιτροπής ορίζεται υπάλληλος της Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και συνεδριάζει κατά τις ώρες λειτουργίας των δημόσιων υπηρεσιών.

β) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία της Επιτροπής.

γ) Αρμοδιότητα της Επιτροπής είναι η εξέταση των ενδικοφανών προσφυγών στις περιπτώσεις επανακαθορισμού του αιγιαλού, της παραλίας και του παλαιού αιγιαλού κατά το άρθρο 7Α.»

#### **Άρθρο 26**

##### **Τροποποίηση του άρθρου 7Α του ν.2971/2001**

Στο άρθρο 7Α προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Κατά της απόφασης επανακαθορισμού της οριογραμμής αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού επιτρέπεται η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την ανάρτησή της στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών, από τους έχοντες έννομο συμφέρον, ενώπιον της Δευτεροβάθμιας Επιτροπής της παραγράφου 5 του άρθρου 3. Η ενδικοφανής προσφυγή κατατίθεται στην αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία, η οποία την αποστέλλει αμελλητί και πάντως μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες, μαζί με ολόκληρο το σχετικό φάκελο στη Δευτεροβάθμια Επιτροπή. Η απόφαση της

Δευτεροβάθμιας Επιτροπής εκδίδεται μέσα σε ένα τρίμηνο από την περιέλευση σ' αυτήν της ενδικοφανούς προσφυγής και του φακέλου, κοινοποιείται στον προσφεύγοντα σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 84 του Κ.Ε.Δ.Ε., τοιχοκολλάται στο Κατάστημα του οικείου Δήμου και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών.».

#### **Άρθρο 27**

#### **Τροποποίηση του άρθρου 9 του ν.2971/2001**

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 2971/2001 αντικαθίσταται ως εξής: «1.Η Επιτροπή, πριν από τη χάραξη της οριογραμμής του αιγιαλού και της παραλίας, διεξάγει αυτοψία και λαμβάνει υπόψη τις φυσικές και λοιπές ενδείξεις, που επηρεάζουν το πλάτος του αιγιαλού και της παραλίας και ιδίως:».

#### **Άρθρο 28**

#### **Τροποποίηση του άρθρου 11 του ν. 2971/2001**

Το άρθρο 11 του ν. 2971/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

#### **«Άρθρο 11**

#### **Υφιστάμενα έργα και εγκαταστάσεις με βάση αναπτυξιακούς νόμους και συμβάσεις που έληξαν**

«1.α) Μετά τη λήξη σύμβασης που έχει συναφθεί από το Ελληνικό Δημόσιο, τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.), τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού ή τους Ο.Τ.Α. με τρίτους ή τη λήξη παραχώρησης από το Ελληνικό Δημόσιο, κατ' εφαρμογή διατάξεων αναπτυξιακών νόμων, που αφορούν έργα και εγκαταστάσεις, που έχουν εκτελεσθεί ύστερα από άδεια αρμόδιας αρχής σε αιγιαλό, παραλία, όχθη, παρόχθια ζώνη, υδάτινο στοιχείο, πυθμένα και υπέδαφος του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού, ο Υπουργός Οικονομικών και ο καθ' ύλην αρμόδιος Υπουργός αποφασίζουν, αιτιολογημένα, με κοινή απόφαση, ύστερα από σχετικό αίτημα ενδιαφερομένου για τη διατήρηση ή μη αυτών και καθορίζουν τη χρήση τους. Με την ίδια απόφαση ορίζεται το χρονικό διάστημα της παραχώρησης και χρήσης τους, το οποίο δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από είκοσι (20) χρόνια και καθορίζεται το αντάλλαγμα κατά το άρθρο 16 Α, το οποίο αναπροσαρμόζεται ανά πενταετία.

β) Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στην κατά τόπο αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία αίτηση συνοδευόμενη από τεχνικό φάκελο θεωρημένο από τη Διεύθυνση Τεχνικών Έργων της οικείας Περιφέρειας, στον οποίο περιλαμβάνεται διάγραμμα αποτύπωσης των υφισταμένων έργων και τεχνική έκθεση για τη στατική ικανότητα και λειτουργικότητά τους.

γ) Για τη διατήρηση και περαιτέρω παραχώρηση των έργων και εγκαταστάσεων της παρ. 1 ζητούνται οι σύμφωνες γνώμες του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργείου και του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας όσον αφορά την τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, καθώς και του Γ.Ε.Ν, στην περίπτωση έργων προς εξυπηρέτηση πλωτών μέσων. Οι γνώμες αυτές πρέπει να διατυπωθούν εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξι (6) μηνών, άλλως οι κατασκευές κρίνονται μη διατηρητέες. Επιπλέον, ζητούνται οι γνώμες των αρμόδιων υπηρεσιών των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Τουρισμού, για έργα που έγιναν από τον Ε.Ο.Τ. ή για λογαριασμό του ή αφορούν τουριστικούς λιμένες, εκτός αυτών που εμπίπτουν στις διατάξεις της περίπτ. β) της παραγράφου 4 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993 (Α'118), εφόσον οι υπηρεσίες αυτές δεν έχουν γνωμοδοτήσει κατά τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειότησης, και του οικείου Δήμου. Οι γνώμες πρέπει να διατυπωθούν εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών, άλλως η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς αυτές.

2. Σε περίπτωση που στα προς διατήρηση και παραχώρηση της χρήσης έργα και εγκαταστάσεις περιλαμβάνονται και τεχνικά έργα και εγκαταστάσεις που συνδέονται λειτουργικά και αποτελούν οργανικό σύνολο με αυτά που είχαν αρχικά εγκριθεί και έχουν κατασκευαστεί μέχρι την 28.7.2011 χωρίς άδεια ή καθ' υπέρβαση αυτής σε αιγιαλό, παραλία, όχθη, παρόχθια ζώνη, υδάτινο στοιχείο, πυθμένα και υπέδαφος του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού, είναι δυνατή η

διατήρηση και παραχώρηση της χρήσης τους με την κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού τη παρ. 1. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις των περιπτ. β' και γ' της παρ. 1.

3. Εφόσον στην απόφαση διατήρησης και παραχώρησης της χρήσης περιλαμβάνονται έργα και εγκαταστάσεις της παρ. 2, ο παραχωρησιούχος υποχρεούται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την έκδοση της απόφασης περί διατήρησης και παραχώρησης να υποβάλλει αίτηση περί αδειοδότησης ή εξαίρεσης από την κατεδάφιση των μη καλυπτόμενων από την αρχική άδεια έργων κατά τη διαδικασία του άρθρου 14Α.

4. Η απόφαση περί διατήρησης και παραχώρησης της χρήσης ανακαλείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, αζημίως για το Δημόσιο, σε περίπτωση μη υποβολής μέσα στην τασσομένη αποκλειστική προθεσμία των δύο (2) μηνών της αίτησης της παρ. 3 ή στην περίπτωση απόρριψής της.

5. Στην περίπτωση απόρριψης της αίτησης εκ των υστέρων αδειοδότησης ή εξαίρεσης από την κατεδάφιση, ο παραχωρησιούχος υποχρεούται να αποζηλώσει τις εγκαταστάσεις που υφίστανται χωρίς άδεια μέσα σε τρία (3) χρόνια από την ημέρα κατά την οποία η απόρριψη της αίτησης καθίσταται τελεσίδικη, άλλως η αποξήλωση διενεργείται από το Δημόσιο, η δε δαπάνη της βαρύνει τον παραχωρησιούχο και βεβαιώνεται και εισπράττεται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε). Από την αποξήλωση εξαιρούνται κατασκευές ή οικοδομήματα, τα οποία τελούν υπό καθεστώς προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3028/2002 (Α' 153), ή έχουν κριθεί διατηρητέα με βάση τις διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας.

6. Τα έργα ή εγκαταστάσεις επί του αιγιαλού, της παραλίας, της όχθης, της παρόχθιας ζώνης, του υδάτινου στοιχείου, του πτυθμένα και του υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού, ανήκουν στο Δημόσιο, το οποίο μπορεί να τα καταργεί ή να τα μετατρέπει οποτεδήποτε για λόγους δημοσίου συμφέροντος και ασφάλειας ή εθνικής άμυνας, χωρίς καμία υποχρέωση για αποζημίωση του παραχωρησιούχου.».

## Άρθρο 29

### Τροποποίηση του άρθρου 12 του ν.2971/2001

Το άρθρο 12 του ν. 2971/2001 αντικαθίσταται ως εξής :

«1. Αν η Επιτροπή της παραγράφου 1 του άρθρου 3 διαπιστώσει ότι η ακτή διαβρώνεται από τη θάλασσα, επιτρέπεται η κατασκευή, κατά τις διατάξεις περί δημόσιων έργων, των αναγκαίων τεχνικών έργων στον αιγιαλό, την παραλία ή το θαλάσσιο χώρο για την αποτροπή της διάβρωσης. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τα σχετικά στοιχεία και προβλέψεις του οικείου Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, εφόσον αυτό έχει εγκριθεί και περιέχει τέτοιες προβλέψεις, και ειδικότερες διατάξεις, που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος. Αν η Επιτροπή διαπιστώσει ότι η διάβρωση προήλθε από μη νόμιμες ενέργειες ή έργα, επιβάλλονται οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις του άρθρου 29.

2. Αν από τη διάβρωση απειλείται ιδιωτικό ακίνητο, μπορεί να επιτραπεί στον κύριό του να κατασκευάσει με δαπάνη του προ της ιδιοκτησίας του και με την επίβλεψη μηχανικού, που έχει από το νόμο σχετικό δικαίωμα, τα προστατευτικά έργα της παραγράφου 1, βάσει μελέτης η οποία θεωρείται από τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της οικείας Περιφέρειας, που έχει και τον έλεγχο του έργου, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της ίδιας Περιφέρειας σχετικά με τη συμβατότητα του συγκεκριμένου έργου με το Περιφερειακό Σχέδιο για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Τα κατασκευασθέντα έργα, εφόσον εμπίπτουν σε χώρους που ανήκουν στο Δημόσιο, δεν θεωρούνται ως όριο ιδιοκτησίας. Σε περίπτωση διαπίστωσης αυθαίρετης κατάληψης των χώρων αυτών λαμβάνονται όλα τα προβλεπόμενα από την κείμενη νομοθεσία μέτρα για την προστασία τους.

3. Αιτήματα των ενδιαφερομένων για την κατασκευή των ανωτέρω έργων υποβάλλονται στην αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία, με πλήρη φάκελο, που περιλαμβάνει: α) ακτομηχανική μελέτη θεωρημένη από τη Διεύθυνση Λιμενικών Υποδομών της του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, τεχνική μελέτη του έργου θεωρημένη από τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της οικείας Περιφέρειας, το σκοπό που αυτό εξυπηρετεί, τον τρόπο αντιμετώπισης της διάβρωσης, στοιχεία που αποδεικνύουν την υφιστάμενη διάβρωση στην περιοχή εκτέλεσης του προστατευτικού έργου και τη σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης

Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Περιφέρειας, για τη συμβατότητα του έργου με το Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, εφόσον αυτό έχει εγκριθεί και περιέχει τέτοιες προβλέψεις, β) τοπογραφικό διάγραμμα, κλίμακας 1:500, στο οποίο απεικονίζονται οι οριογραμμές αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού, αν υπάρχει, και τα προς κατασκευή έργα, με συντεταγμένες και με αλφαβητική ή αριθμητική περιγραφή των κορυφών τους και υπόμνημα, στο οποίο αναφέρεται αναλυτικά το εμβαδόν των προς αδειοδότηση έργων στη στάθμη της Μέσης Στάθμης Θάλασσας (ΜΣΘ), και γ) απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (Α.Ε.Π.Ο). Για την αδειοδότηση των προστατευτικών έργων εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ύστερα από σύμφωνη γνώμη των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου και απλή γνώμη του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας. Αν οι υπηρεσίες αυτές έχουν ήδη γνωμοδοτήσει κατά τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου, οι γνωμοδοτήσεις τους μπορεί να συνοποβληθούν από τον ενδιαφερόμενο για την κατασκευή των ανωτέρω έργων μαζί με την αίτηση. Αν στη μελέτη του έργου προβλέπονται τεχνικές αναπλήρωσης της ακτής, η διαδικασία αναπλήρωσης είναι δυνατόν να επαναλαμβάνεται χωρίς νέα αδειοδότηση, εφόσον προβλέπεται στις υποβαλλόμενες μελέτες και για το χρονικό διάστημα ισχύος τους.

4. Αν από τη διάβρωση της ακτής απειλούνται με καταστροφή αρχαία, καθώς και η ακεραιότητα των εγκαταστάσεων αρχαιολογικών χώρων, με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μπορεί να επιτραπεί στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, η εκτέλεση των αναγκαίων προστατευτικών έργων των αρχαίων με βάση ακτομηχανική και τεχνική μελέτη, που θεωρούνται από τη Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών της οικείας Περιφέρειας, ανεξάρτητα από το αν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία καθορισμού της οριογραμμής του αιγιαλού, της παραλίας και του παλαιού αιγιαλού. Η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, που εκτελεί το έργο, ενημερώνει την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία για την έναρξη και το πέρας των εργασιών εκτέλεσης του έργου.

5. Για την τροποποίηση ήδη αδειοδοτημένων έργων προστασίας των ακτών, εφόσον με τις τροποποιήσεις αυτές δεν μεταβάλλονται τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά και η ακριβής θέση του έργου, ακολουθείται η διαδικασία της παραγράφου 3, χωρίς να απαιτούνται εκ νέου οι σύμφωνες γνώμες των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου και απλή γνώμη του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, εφόσον αυτές έχουν ληφθεί κατά τη διαδικασία έκδοσης Α.Ε.Π.Ο, η οποία εξακολουθεί να ισχύει. Η τροποποίηση των περιβαλλοντικών όρων για τα έργα αυτά γίνεται με τη διαδικασία του άρθρου 6 του ν. 4014/2011.

6. Τα έργα των παραγράφων 1 και 2 ανήκουν στο Δημόσιο, το οποίο μπορεί να τα καταργεί ή να τα μετατρέψει οποτεδήποτε για λόγους δημοσίου συμφέροντος και ασφάλειας ή εθνικής άμυνας, χωρίς καμία υποχρέωσή του για αποζημίωση ή καταβολή της δαπάνης του ιδιώτη.

7. Αν γίνουν προσχώσεις χωρίς άδεια ή με υπέρβαση της άδειας ή δεν εκτελούνται νόμιμα τα σχετικά έργα, δεν επιτρέπεται η επαναχάραξη του αιγιαλού ή της παραλίας. Οι εκτάσεις που δημιουργούνται από τις προσχώσεις αυτές θεωρούνται αιγιαλός.»

### **Άρθρο 30**

#### **Προσθήκη άρθρου 12Α στο ν.2971/2111**

Στο ν. 2971/2001 προστίθεται άρθρο 12Α ως εξής:

#### **«Άρθρο 12Α**

#### **Επείγοντα Έργα**

1. Επιτρέπεται η εκτέλεση έργων σε χώρο αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού, κατά παρέκκλιση των διαδικασιών που ορίζονται στον παρόντα νόμο, συμπεριλαμβανομένης και της διαδικασίας του άρθρου 8, για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών πολιτικής προστασίας, όπως αυτές προσδιορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 3013/2002 (Α' 102) και εφόσον έχει προηγηθεί η κήρυξη μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης ή ετοιμότητας πολιτικής προστασίας, με απόφαση του εκάστοτε αρμοδίου οργάνου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3013/2002.

2. Για την εκτέλεση των έργων της παραγράφου 1 απαιτείται να κατατεθεί στην αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία και στην αρμόδια Λιμενική Αρχή από το φορέα εκτέλεσης του έργου η απόφαση εξαίρεσης από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, σύμφωνα με την παρ. 2β του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209), όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 41 του ν. 4456/2017 (Α' 42), καθώς και τεχνικός φάκελος για τα απαιτούμενα έργα, εγκεκριμένος από την αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση αρχή. Ο φορέας εκτέλεσης του έργου ενημερώνει την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία και την αρμόδια Λιμενική Αρχή για την έναρξη και το πέρας των εργασιών εκτέλεσης του έργου, καθώς και την αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού για την παρακολούθηση των έργων, όπου απαιτείται.

3. Αν στους χώρους στους οποίους επιτρέπεται η εκτέλεση των έργων επείγοντος χαρακτήρα προϋφίστανται έργα που έχουν γίνει χωρίς άδεια ή καθ' υπέρβαση αυτής και έχουν κατασκευαστεί μέχρι την 28.7.2011, μετά την εκτέλεση των έργων επείγοντος χαρακτήρα γίνεται η αδειοδότηση ή εξαίρεση από την κατεδάφιση των υφιστάμενων έργων, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 14Α, διαφορετικά διατάσσεται η κατεδάφισή τους, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 27. Αν για τα χωρίς άδεια ή καθ' υπέρβαση αυτής έργα απορριφθεί η αίτηση αδειοδότησης ή εξαίρεσης από την κατεδάφιση, αυτά κρίνονται κατεδαφιστέα.

4. Τα ανωτέρω δεν έχουν εφαρμογή στις περιπτώσεις του άρθρου 86 του ν. 4504/2017 (Α' 184).».

### **Άρθρο 31**

#### **Τροποποίηση του άρθρου 13 του ν.2971/2001**

Το άρθρο 13 του ν. 2971/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

#### **«Άρθρο 13**

#### **Παραχώρηση απλής χρήσης**

1. «Απλή χρήση» αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και πλεύσιμου ποταμού, είναι κάθε χρήση, εφόσον από αυτή δεν παραβιάζεται ο προορισμός τους ως κοινόχρηστων πραγμάτων και δεν επέρχεται αλλοίωση στη φυσική μορφολογία τους και τα βιοτικά στοιχεία τους. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο, η παραχώρηση απλής χρήσης γίνεται έναντι ανταλλάγματος. Για την παραχώρηση της απλής χρήσης παρέχει αιτιολογημένη γνώμη ο οικείος ΟΤΑ α' βαθμού με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, με την οποία προτείνονται οι αιγιαλοί, παραλίες όχθες και παρόχθιες ζώνες που μπορεί να παραχωρηθούν σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος.

2.α) Η παραχώρηση της απλής χρήσης, γίνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ύστερα από δημοπρασία, η οποία μπορεί να διεξάγεται και ηλεκτρονικά. Ως τιμή εκκίνησης της δημοπρασίας ορίζεται το ανάλλαγμα του άρθρου 16Α. Σε περίπτωση επανάληψης της δημοπρασίας λόγω έκπτωσης του πλειοδότη, η τιμή εκκίνησης δεν μπορεί να είναι μικρότερη του πενήντα τοις εκατό (50%) του ανταλλάγματος που κατακυρώθηκε στην αρχική δημοπρασία και πάντως όχι μικρότερη του ανταλλάγματος του άρθρου 16Α, ο δε αρχικός υπερθεματιστής, ο/η σύζυγος αυτού και οι συγγενείς του εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και του δεύτερου βαθμού, καθώς και οι εταιρείες στις οποίες συμμετέχουν όλοι οι παραπάνω, αποκλείονται από τη δημοπρασία. Η διάρκεια της δια δημοπρασίας παραχώρησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία δημοπρασίας, οι γενικοί όροι και προϋποθέσεις, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την παραχώρηση.

β) Σε ΟΤΑ α' βαθμού ή δημοτικές επιχειρήσεις του άρθρου 266 του ν. 3463/2006 (Α' 11) η παραχώρηση μπορεί να γίνει και απευθείας με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις διατάξεις του παρόντος. Η παραχώρηση προς τις δημοτικές επιχειρήσεις του άρθρου 266 του ν. 3463/2006 γίνεται για ίδια χρήση και χωρίς δικαίωμα περαιτέρω παραχώρησης με ή χωρίς ανάλλαγμα. Αν ο παραχωρησιούχος είναι ΟΤΑ α' βαθμού επιτρέπεται η από αυτόν περαιτέρω παραχώρηση, σύμφωνα με την παράγραφο 4 και την περίπτ. α) της παραγράφου 5, με ανάλλαγμα, που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16Α. Η παραχώρηση μπορεί να γίνει και με ηλεκτρονική δημοπρασία με τιμή εκκίνησης το ανάλλαγμα που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16Α. Τα ισχύοντα για τις παραχωρήσεις από το Δημόσιο εφαρμόζονται και στις παραχωρήσεις από τους ΟΤΑ.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι θέσεις προς παραχώρηση, τα τεχνικά θέματα, οι λοιποί όροι και οι προϋποθέσεις, και οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την παραχώρηση απλής χρήσης, συμπεριλαμβανομένων και των περιπτώσεων της παραγράφου 5, ειδικότεροι όροι για την παραχώρηση απλής χρήσης σε θέσεις που βρίσκονται σε περιοχές ενταγμένες στο δίκτυο Natura 2000, καθώς και σε περιοχές για τις οποίες ισχύουν ειδικότερες διατάξεις χαρακτηρισμού τους ως προστατευομένων των νόμων 1650/1986 (Α'160), 3937/2011 (Α' 60) και 3028/2002. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται ο τρόπος και ο χρόνος καταβολής του ανταλλάγματος για την παραχώρηση, και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Οι ανωτέρω θέσεις αναρτώνται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών.

4. Είναι δυνατή η παραχώρηση της απλής χρήσης αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και πλεύσιμου ποταμού, για την άσκηση δραστηριοτήτων που εξυπηρετούν τους λουόμενους ή την αναψυχή του κοινού, ιδίως για εκμίσθωση θαλάσσιων μέσων αναψυχής, ξαπλωστών, ομπρελών, λειτουργία αυτοκινούμενου ή ρυμουλκούμενου τροχήλατου αναψυκτηρίου, καθώς και τραπεζοκαθισμάτων, εφόσον εξασφαλίζεται η ελεύθερη διέλευση του κοινού και ανάλογα με τη σύσταση του εδάφους του αιγιαλού, με τη διαδικασία και τους όρους των παρ. 2 και 3. Το εμβαδόν κάθε παραχώρησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τριακόσια (300) τετραγωνικά μέτρα. Αν στον ίδιο αιγιαλό υπάρχουν περισσότερες παραχωρήσεις για την εκμίσθωση ομπρελών και ξαπλωστών, πρέπει να παραμένει ελεύθερη έκταση αιγιαλού σε ποσοστό τουλάχιστον εξήντα τοις εκατό (60%) του συνολικού εμβαδού του, ισοκατανεμημένο σε όλο το μήκος του αιγιαλού, μη υπολογιζομένου του χώρου που είναι δυσπρόσιτος και μη αξιοποιήσιμος.

5. α) Στα όμορα προς τον αιγιαλό, παραλία, λιμνοθάλασσα, λίμνη ή πλεύσιμο ποταμό κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα, οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις (camping), κέντρα αναψυχής, ναυαθλητικά σωματεία αναγνωρισμένα από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, καθώς και σε επιχειρήσεις θαλάσσιων μέσων αναψυχής, που δραστηριοποιούνται σε χώρο όμορο του κοινόχρηστου και λειτουργούν νόμιμα, και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του Γενικού Κανονισμού Λιμένα με αριθ. 20 (Β' 444/1999), μπορεί να παραχωρείται με αντάλλαγμα η απλή χρήση αιγιαλού, παραλίας, όχθης ή παρόχθιας ζώνης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παραγράφου 3, χωρίς δημοπρασία, για χρονικό διάστημα μέχρι τρία (3) έτη και για τους σκοπούς που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4. Σε περίπτωση ύπαρξης συνεχόμενων όμορων επιχειρήσεων του πρώτου εδαφίου της παρούσας, καταλείπεται από τις προβολές των ορίων κάθε επιχείρησης ελεύθερη ζώνη τουλάχιστον δύο (2) μέτρων εκατέρωθεν των ορίων τους. Αν η πρόσοψη της επιχείρησης είναι μικρότερη των έξι (6) μέτρων, η ελεύθερη ζώνη μειώνεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) εκατέρωθεν των ορίων της. Αν μεταξύ των χώρων που ασκείται η δραστηριότητα της επιχείρησης και των κοινόχρηστων χώρων του πρώτου εδαφίου της παρούσας παρεμβάλλεται δημοτική οδός, η ιδιότητα του όμορου διατηρείται. Το ίδιο ισχύει και όταν μεταξύ της επιχείρησης και των ανωτέρω κοινόχρηστων χώρων παρεμβάλλεται πλατεία. Αν υπάρχουν περισσότερες από μία επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται με πρόσοψη σε πλατεία όμορη των ανωτέρω κοινόχρηστων χώρων, διενεργείται δημοπρασία για την παραχώρηση τμημάτων αυτών, η οποία μπορεί να διεξαχθεί και ηλεκτρονικά, με τιμή εκκίνησης το αντάλλαγμα που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16Α. Αν μεταξύ των χώρων που ασκείται η δραστηριότητα της επιχείρησης και των κοινόχρηστων χώρων μεσολαβεί ιδιωτικό ακίνητο ή ακίνητο που ανήκει στην ιδιωτική περιουσία του Δημοσίου ή της εταιρείας με την επωνυμία «Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου Α.Ε.», της ανωτέρω παραχώρησης απαιτείται να προηγηθεί η απόκτηση εμπράγματος ή ενοχικού δικαιώματος επί του ακινήτου αυτού και η επέκταση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και επ' αυτού, προκειμένου να αποκτηθεί η ιδιότητα του όμορου. Το αντάλλαγμα για την παραχώρηση της παρούσας καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16Α.

β) Στα όμορα προς τον αιγιαλό κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα και στις οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις (camping) επιτρέπεται η άσκηση επιχείρησης θαλασσίων μέσων αναψυχής ή άλλης συναφούς επιχείρησης, ύστερα από την έκδοση της προς τούτο απαιτούμενης ειδικής άδειας βάσει του Γενικού Κανονισμού Λιμένα με αριθ. 20.

γ) Οι επιχειρήσεις της περίπτ. β) επιτρέπεται να συνάπτουν σύμβαση έργου με τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που διαθέτει όλες τις νόμιμες άδειες και εγκρίσεις, που προβλέπονται από το Γενικό Κανονισμό Λιμένα με αριθ. 20, με σκοπό την άσκηση των δραστηριοτήτων της περίπτ. β). Η συγκεκριμένη

δραστηριότητα ασκείται σε σαφώς καθορισμένο τμήμα του παραχωρηθέντος αιγιαλού, που δεν μπορεί να ξεπερνά το είκοσι τοις εκατό (20%) της συνολικής παραχώρησης, με αντάλλαγμα, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το αναλογούν για τον συγκεκριμένο παραχωρούμενο χώρο και καθορισθέν για την παραχώρηση αντάλλαγμα, και για χρονικό διάστημα, το οποίο είναι ίσο ή μικρότερο με το χρόνο της παραχώρησης, σε κάθε δε περίπτωση, δεν μπορεί να ξεπερνά τον υπόλοιπο χρόνο παραχώρησης. Η παραχώρηση ανακαλείται αν διαπιστωθεί ότι το καταβαλλόμενο αντάλλαγμα είναι υψηλότερο από το αναλογούν για το συγκεκριμένο παραχωρούμενο χώρο και καθορισθέν για την παραχώρηση. Οι διατάξεις του Γενικού Κανονισμού Λιμένα με αριθ. 20 εφαρμόζονται και στη συγκεκριμένη περίπτωση. Την ευθύνη για την τήρηση των όρων της παραχώρησης φέρει ο παραχωρησιούχος, ευθυνόμενος πλήρως από κοινού και εις ολόκληρον με τον εξ αυτού έλκοντα δικαιώματα. Η σύμβαση του πρώτου εδαφίου κοινοποιείται στην αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία, η οποία ασκεί έλεγχο νομιμότητας.

δ) Οι περιπτ. β) και γ) δεν αποκλείουν την παραχώρηση απλής χρήσης αιγιαλού, παραλίας, όχθης ή παρόχθιας ζώνης σε τρίτο επιχειρηματία, στην ίδια περιοχή, για την άσκηση επιχείρησης θαλάσσιων μέσων αναψυχής ή άλλης συναφούς επιχείρησης, σύμφωνα με τις διατάξεις Γενικού Κανονισμού Λιμένα με αριθ. 20 6. Η ανάπτυξη των ομπρελών, ξαπλωστρών και των θαλάσσιων μέσων αναψυχής σύμφωνα με τις παραγράφους 4 και 5, μπορεί να καλύπτει μέχρι το εξήντα τοις εκατό (60%) του παραχωρούμενου χώρου, με τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η ελεύθερη πρόσβαση του κοινού κάθετα και παράλληλα προς τη θάλασσα και η ύπαρξη ελεύθερης ζώνης από την ακτογραμμή πλάτους τουλάχιστον πέντε (5) μέτρων. Για αιγιαλό, παραλία, όχθη, παρόχθια ζώνη, υδάτινο στοιχείο της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και πλεύσιμου ποταμού, που έχει ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000, η κάλυψη δεν μπορεί να υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) του παραχωρούμενου χώρου και εφόσον δεν επηρεάζονται οι στόχοι διατήρησης για το προστατευτέο αντικείμενο. Η παραβίαση των ανωτέρω όρων επιφέρει την ανάκληση της παραχώρησης.

7. Δεν παραχωρείται η χρήση του αιγιαλού, όταν το μήκος ή πλάτος αυτού είναι μικρότερο των τριών (3) μέτρων ή όταν το συνολικό εμβαδόν του αιγιαλού είναι μικρότερο των εκατό πενήντα (150) τετραγωνικών μέτρων, εκτός από τις περιπτώσεις που υπάρχουν σε ισχύ άδειες λειτουργίας επιχείρησης, από τις προβλεπόμενες στην παρ. 4, και μέχρι τη λήξη τους.

8. Οι περιορισμοί των παραγράφων 6 και 7 ισχύουν και για τις παραχωρήσεις της παραγράφου 5.

9. Στις παραχωρήσεις των παραγράφων 4 και 5 ο παραχωρησιούχος είναι υποχρεωμένος να επισημαίνει επί του εδάφους τα όρια του παραχωρούμενου χώρου με τρόπο, αναγνωρίσιμο και εύκολα αντιληπτό από τους χρήστες του αιγιαλού, της παραλίας, της όχθης ή παρόχθιας ζώνης. Επίσης, είναι υποχρεωμένος να αναρτά σε εμφανές σημείο πινακίδα συγκεκριμένων διαστάσεων με το σχέδιο και τη φωτογραφία του παραχωρούμενου χώρου, ώστε να γίνεται εύκολα αντιληπτή η ενδεχόμενη παραβίαση των ορίων της παραχώρησης. Ο ΟΤΑ α' βαθμού, ύστερα από συνεργασία με την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία, είναι υποχρεωμένος να αναρτά σε εμφανές σημείο του αιγιαλού πινακίδα με το σχέδιο του αιγιαλού επί του οποίου θα επισημαίνονται όλες οι παραχωρήσεις στον συγκεκριμένο αιγιαλό. Σε περίπτωση παραβίασης των ορίων της παραχώρησης επιτρέπεται στον χρήστη του αιγιαλού, της παραλίας, της όχθης ή παρόχθιας ζώνης η ελεύθερη χρήση του αυθαιρέτως ή καθ' υπέρβαση της παραχώρησης καταληφθέντος κοινόχρηστου χώρου.

10. Για τη σύναψη της σύμβασης παραχώρησης των παραγράφων 4 και 5 απαιτείται η προσκόμιση πιστοποιητικού περί μη οφειλής στον οικείο Δήμο.

11. Σε ό,τι αφορά αιγιαλό, παραλία, όχθη, παρόχθια ζώνη, υδάτινο στοιχείο, πυθμένα και υπέδαφος του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και πλεύσιμου ποταμού, που περιβάλλουν ή εντός των οποίων βρίσκονται αρχαιολογικοί χώροι, μνημεία και ιστορικοί τόποι, απαραίτητη προϋπόθεση για την παραχώρηση της απλής χρήσης τους αποτελεί η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

12. Όλοι οι όροι και οι περιορισμοί του παρόντος ισχύουν και εφαρμόζονται και στα Τουριστικά Δημόσια Κτήματα, που έχουν χαρακτηριστεί τέτοια ή για τα οποία έχει εκδοθεί Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου κατ' εφαρμογή των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 1 της Κ' Συντακτικής Πράξης της 6/14 Φεβρουαρίου 1968 (Α' 33).».

### **Άρθρο 32**

#### **Προσθήκη άρθρου 13Α στο ν.2971/2001**

Στο ν. 2971/2001 μετά το άρθρο 13 προστίθεται άρθρο 13Α ως εξής:

**«Άρθρο 13Α**

**Ειδικές περιπτώσεις παραχώρησης απλής χρήσης**

1.α) Επιτρέπεται, έναντι οικονομικού ανταλλάγματος, που καθορίζεται με την με αριθμό 8321.3/06/14/2014 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (Β' 2788) και με τη διαδικασία της περίπτ. β), να τοποθετούνται στη θάλασσα, χωρίς επέμβαση στον αιγιαλό, πλωτές εξέδρες, επιφάνειες μέχρι εκατό (100) τετραγωνικών μέτρων για εποχιακή χρήση διάρκειας μέχρι έξι (6) μηνών, για την εξασφάλιση πρόσβασης και για την επιδίωξη σκοπών που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, καθώς και για πολιτιστικούς ή τουριστικούς σκοπούς. Απαγορεύεται η χρήση των εγκαταστάσεων του προηγούμενου εδαφίου για τη λειτουργία εστιατορίων ή κέντρων αναψυχής και γενικώς επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος.

β) Για την τοποθέτηση και χρήση πλωτής εξέδρας εντός θαλάσσιας ζώνης λιμένα (ΘΖΛ) εκδίδεται απόφαση του Γενικού Γραμματέα Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, του Γενικού Γραμματέα Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης του Υπουργείου Τουρισμού και εισήγηση της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής. Αν η ΘΖΛ βρίσκεται εντός προστατευόμενης περιοχής για την οποία υπάρχει Φορέας Διαχείρισης, για την έκδοση της απόφασης απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη του. Για την τοποθέτηση και χρήση πλωτής εξέδρας εκτός ΘΖΛ απαιτείται επιπλέον και η σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας, καθώς και του Φορέα Διαχείρισης, εφόσον υπάρχει, η δε σχετική απόφαση εκδίδεται από τον Υπουργό Οικονομικών.

γ) Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας και ιδίως αυτά που αφορούν όρους και τεχνικά ζητήματα ή προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι τοποθετούμενες εξέδρες, τη συντήρηση και την απομάκρυνσή τους, καθώς και τις συνθήκες πρόσβασης σ' αυτές από την ξηρά και αντίστροφα.

2. Επιτρέπεται, έναντι οικονομικού ανταλλάγματος, καθοριζομένου σύμφωνα με το άρθρο 16Α, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από τη σύμφωνη γνώμη των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και του Φορέα Διαχείρισης, εφόσον υπάρχει, να τοποθετούνται στο λιμναίο χώρο ή λιμνοθάλασσα, χωρίς επέμβαση στις όχθες ή τις παρόχθιες ζώνες, πλωτές εξέδρες, επιφάνειες μέχρι πενήντα (50) τετραγωνικών μέτρων για εποχιακή χρήση διάρκειας μέχρι έξι (6) μηνών, για την εξασφάλιση πρόσβασης και για την επιδίωξη σκοπών που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, καθώς και για πολιτιστικούς σκοπούς. Απαγορεύεται η χρήση των εγκαταστάσεων του προηγούμενου εδαφίου για τη λειτουργία εστιατορίων ή κέντρων αναψυχής και γενικώς επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την τοποθέτηση των πλωτών εξεδρών, οι προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν αυτές, οι όροι συντήρησης και απομάκρυνσής τους, οι συνθήκες πρόσβασης σ' αυτές από τις όχθες, τα τεχνικά εν γένει ζητήματα και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου. Ειδικά για τις λίμνες, το νερό των οποίων προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση, λαμβάνονται υπόψη τα οριζόμενα στη με αριθ. Γ1(δ)/ΓΠ οικ.67322/6.9.2017 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης, Υγείας και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 3282).

3. Επιτρέπεται, έναντι οικονομικού ανταλλάγματος, που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16Α, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από σύμφωνη γνώμη των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και εισήγηση της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής, η τοποθέτηση σε θαλάσσιο χώρο για εποχιακή χρήση διάρκειας έως έξι (6) μηνών, χωρίς επέμβαση στον αιγιαλό, συστημάτων φουσκωτών θαλάσσιων μέσων αναψυχής, θαλάσσιων παιδικών χαρών και λοιπών συναφών συστημάτων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας και ιδίως αυτά που αφορούν όρους και τεχνικά ζητήματα ή προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν τα ανωτέρω αναφερόμενα συστήματα, η μέγιστη θαλάσσια επιφάνεια που μπορεί να



καταλαμβάνουν, οι περιοχές στις οποίες επιτρέπεται η τοποθέτησή τους, ο μέγιστος αριθμός αυτών ανά νομό.

Ειδικά για τις πλωτές εξέδρες εποχιακής χρήσης, ανεξαρτήτως της χωροθέτησής τους σε θαλάσσιο ή λιμναίο χώρο ή σε ποταμό, αν αυτές τοποθετούνται κάθε χρόνο στα ίδια σημεία, απαιτείται ανανέωση της σύμφωνης γνώμης των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού κάθε πέντε (5) έτη.

4. Για την τοποθέτηση και χρήση πλωτής εξέδρας, καθώς και συστημάτων φουσκωτών θαλάσσιων μέσων αναψυχής, σύμφωνα με τις διαδικασίες των παραγράφων 1, 2 και 3, δεν απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας των παραγράφων 6 έως 10 του άρθρου 14.

5. Επιτρέπεται, έναντι οικονομικού ανταλλάγματος, που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16Α, η παραχώρηση της απλής χρήσης αιγιαλού, παραλίας, όχθης και παρόχθιας ζώνης, λιμνοθαλασσών, λιμνών και πλεύσιμων ποταμών σε επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειών για την εναπόθεση, αποκλειστικά και μόνο, πρώτων υλών, εφοδίων και εξοπλισμών απαραίτητων για τη λειτουργία τους χωρίς την χρήση οινωδήποτε κατασκευών. Η παραχώρηση γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για χρονικό διάστημα μέχρι τρία (3) χρόνια, με δυνατότητα ανανέωσης.

6. Με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας, η οποία κοινοποιείται στην αρμόδια Λιμενική Αρχή, και με την προϋπόθεση ότι η δραστηριότητα δεν αντίκειται σε ειδικότερες διατάξεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, μπορεί να παραχωρείται, χωρίς αντάλλαγμα, η απλή χρήση αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης και υδάτινου στοιχείου θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και πλεύσιμου ποταμού, σε ναυαθλητικά σωματεία, που εποπτεύονται από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, ή στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, με αποκλειστικό σκοπό την άμεση εξυπηρέτηση των αθλητικών αναγκών των μελών τους ή των αθλητικών σκοπών της, αντιστοίχως. Επίσης, επιτρέπεται, η παραχώρηση, άνευ ανταλλάγματος, της απλής χρήσης αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης και υδάτινου στοιχείου θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και πλεύσιμου ποταμού σε αθλητικούς φορείς, ύστερα από τη σύμφωνη γνώμη του οικείου Δήμου, ή σε ΟΤΑ για τη διενέργεια αθλητικών αγώνων, για διάρκεια που δεν μπορεί να ξεπερνά τις τριάντα (30) ημέρες ανά έτος στο σύνολο των παραλιών του Δήμου και με την προϋπόθεση ότι η δραστηριότητα δεν αντίκειται σε ειδικότερες διατάξεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Για τη διαπίστωση ότι η δραστηριότητα δεν αντίκειται στην περιβαλλοντική νομοθεσία αρκεί να αναφέρεται αιτιολογημένα στην αίτηση του αιτούντος σωματείου ή της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού. Στις περιπτώσεις παραχώρησης της παρούσας δεν πρέπει να εμποδίζεται η ελεύθερη πρόσβαση στον αιγιαλό, την παραλία, την όχθη ή την παρόχθια ζώνη και το υδάτινο στοιχείο της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και πλεύσιμου ποταμού. Αν σύμφωνα με την απόφαση του πρώτου εδαφίου της παρούσας προβλέπεται αντάλλαγμα, αυτό καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16Α μειωμένο κατά δέκα τοις εκατό (10 %).

7. Επιτρέπεται με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας, η οποία κοινοποιείται στην αρμόδια Λιμενική Αρχή, η παραχώρηση, άνευ ανταλλάγματος, τμημάτων του αιγιαλού και της παραλίας προς ΟΤΑ α' βαθμού, ύστερα από αίτηση του οικείου Δήμου, για την εκτέλεση έργων επ' αυτών, μη μονίμως πακτωμένων στο έδαφος, τα οποία διευκολύνουν αποκλειστικά την πρόσβαση ατόμων με ειδικές ανάγκες, ή επιβάλλονται για λόγους δημόσιας τάξης ή ασφάλειας του κοινού. Κάθε ΟΤΑ α' βαθμού οφείλει να εξασφαλίζει την πρόσβαση σε άτομα με ειδικές ανάγκες σε τουλάχιστον μία παραλία της χωρικής του αρμοδιότητας. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας των παραγράφων 6 έως 10 του άρθρου 14. Ο φορέας διαχείρισης του έργου ενημερώνει την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού ώστε, αν αυτό βρίσκεται εντός κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου, να χορηγηθεί έγκριση και να παρακολουθείται η εκτέλεση του έργου.

8. Με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας, η οποία κοινοποιείται στην αρμόδια Λιμενική Αρχή, ύστερα από αίτημα του οικείου Δήμου, επιτρέπεται η παραχώρηση, με αντάλλαγμα, που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16Α, της απλής χρήσης αιγιαλού, παραλίας, όχθης και παρόχθιας ζώνης λιμνοθάλασσας, λίμνης και πλεύσιμου ποταμού για τη διεξαγωγή πολιτιστικών εκδηλώσεων που διενεργούνται είτε υπό την αιγίδα του οικείου ΟΤΑ α' βαθμού είτε από τον ίδιο τον ΟΤΑ α' βαθμού, με την προϋπόθεση ότι η δραστηριότητα δεν αντίκειται σε ειδικότερες διατάξεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Οι παραχωρήσεις του προηγούμενου εδαφίου δεν μπορεί να ξεπεράσουν τις είκοσι (20) ημέρες ανά έτος για το σύνολο των αιγιαλών στην περιφέρεια κάθε ΟΤΑ α' βαθμού.

9. Με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας, η οποία κοινοποιείται στην αρμόδια Λιμενική Αρχή, είναι δυνατή η παραχώρηση, με αντάλλαγμα, που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16Α,

της απλής χρήσης αιγιαλού, παραλίας, όχθης και παρόχθιας ζώνης λίμνης, λιμνοθάλασσας και πλεύσιμου ποταμού για τη διεξαγωγή γαμήλιων τελετών και εκδηλώσεων κοινωνικού χαρακτήρα, με την προϋπόθεση ότι δεν αίρεται ουσιωδώς η κοινοχρησία και ότι η δραστηριότητα δεν αντίκειται σε ειδικότερες διατάξεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Τουρισμού, η οποία εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι, οι προϋποθέσεις, ο τρόπος, η διαδικασία και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και ο μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός παραλιών ανά Δήμο και κοινωνικών εκδηλώσεων ανά παραλία.

10. Αν διαπιστωθεί η διεξαγωγή πολιτιστικής, αθλητικής ή άλλης εκδήλωσης κοινωνικού χαρακτήρα, καθώς και γαμήλιας τελετής, χωρίς τις οικείες άδειες ή κατά παράβαση των όρων της σύμβασης παραχώρησης, η αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία επιβάλλει σε βάρος του διοργανωτή της εκδήλωσης πρόστιμο, το ύψος του οποίου ανέρχεται στο τριπλάσιο του ανταλλάγματος που θα έπρεπε να καταβληθεί για την παραχώρηση. Το πρόστιμο βεβαιώνεται και εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε.

11. Με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας, η οποία κοινοποιείται στην αρμόδια Λιμενική Αρχή, επιτρέπεται η παραχώρηση έναντι οικονομικού ανταλλάγματος, που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16Α, της απλής χρήσης αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης και υδάτινου στοιχείου θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και πλεύσιμου ποταμού για τις ανάγκες λήψεων με οπτικοακουστικά μέσα. Αν οι λήψεις πραγματοποιούνται εντός κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων ή πλησίον μνημείων, για την παραχώρηση απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού. Υφιστάμενες διατάξεις για τη λήψη άδειας από άλλες αρχές εξακολουθούν να ισχύουν.

12. Για όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, εφόσον οι προς παραχώρηση χώροι εμπίπτουν σε περιοχές που είναι ενταγμένες στο δίκτυο Natura 2000, καθώς και για τις περιοχές για τις οποίες ισχύουν ειδικότερες διατάξεις χαρακτηρισμού τους ως προστατευομένων του ν.1650/1986, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του οικείου Φορέα Διαχείρισης.

13. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι δυνατή η παραχώρηση της απλής χρήσης αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, του υδάτινου στοιχείου, του πυθμένα και του υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού απευθείας, με ή χωρίς αντάλλαγμα, σε Ν.Π.Δ.Δ. και φορείς διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, με σκοπό την έρευνα και μελέτη του οικοσυστήματος των ακτών και για λοιπούς ερευνητικούς σκοπούς που αφορούν το περιβάλλον, εφόσον αυτό προβλέπεται στην ιδρυτική τους πράξη ή αν η παραχώρηση κρίνεται απαραίτητη για την άσκηση των συναφών προς τον ανωτέρω σκοπό αρμοδιοτήτων τους.

14. Για τη σύναψη της σύμβασης παραχώρησης των περιπτ. α) και β) της παραγράφου 1 και των παραγράφων 2, 3, 5, 9 και 11 απαιτείται η προσκόμιση πιστοποιητικού περί μη οφειλής στον οικείο Δήμο.».

### **Άρθρο 33**

#### **Τροποποίηση του άρθρου 14 του ν.2971/2001**

Το άρθρο 14 του ν. 2971/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

### **«Άρθρο 14**

#### **Παραχώρηση χρήσης για την εκτέλεση έργων**

1. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, είναι δυνατή, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 6, η χωρίς δημοπρασία απευθείας παραχώρηση σε φορείς του Δημοσίου Τομέα και σε ιδιωτικές επιχειρήσεις της χρήσης του αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού, για την εκτέλεση έργων που εξυπηρετούν σκοπούς κοινωφελείς ή προστασίας του περιβάλλοντος, ναυαθλητικούς, ερευνητικούς, επιστημονικούς, ανάπλασης, βιομηχανικούς, εξορυκτικούς, συγκοινωνιακούς, λιμενικούς, ναυπηγοεπισκευαστικούς, ενεργειακούς, αλιευτικούς και υδατοκαλλιεργητικούς. Τοπικά χωρικά

σχέδια και θαλάσσιο χωροταξικό σχέδιο, όπως αυτό ορίζεται στο ν. 4546/2018 (Α' 101), λαμβάνονται υπόψη μετά την έγκρισή τους. Η παραχώρηση μπορεί να περιλαμβάνει και την απλή χρήση του αιγιαλού της παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού για την εξυπηρέτηση λειτουργικών αναγκών των έργων αυτών. Το αντάλλαγμα για τις παραχωρήσεις του παρόντος καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16Α. Ειδικά για λιμενικές τουριστικές υποδομές και επιχειρήσεις η παραχώρηση γίνεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Τουρισμού. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται στους τουριστικούς λιμένες που εμπίπτουν στο άρθρο 29 του ν. 2160/1993 (Α' 118).

2. Επιτρέπεται, σύμφωνα με τη διαδικασία των παραγράφων 1, 6, 7, 8, 9 και 10, η παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης αιγιαλού, παραλίας όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού ιδίως για:

α) σκοπούς κοινωφελείς ή προστασίας του περιβάλλοντος, εφόσον τα έργα εκτελούνται από το Δημόσιο ή ΝΠΔΔ, συμπεριλαμβανομένων των ΟΤΑ, επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας ή Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών,

β) ναυαθλητικά έργα με βάση μελέτες, οι οποίες έχουν εγκριθεί από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού,

γ) έργα ανάπτυξης του άρθρου 8 του ν. 2508/1997 (Α' 124) που εκτελούνται από το Δημόσιο, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ,

δ) ερευνητικούς σκοπούς αποκλειστικά επιστημονικού χαρακτήρα, καθώς και για έρευνες ενεργειακών αποθεμάτων,

ε) έργα εξυπηρέτησης ή εγκατάστασης επιχειρήσεων υδατοκαλλιεργειών που λειτουργούν νόμιμα,

στ') την εγκατάσταση σταθερών ή πλωτών εξεδρών, την κατασκευή προβλητών και κρηπιδωμάτων, την εγκατάσταση ανυψωτικών και φορτοεκφορτωτικών μέσων παντός είδους, ήτοι μεταφορικών ταινιών, γερανών, αγωγών μεταφοράς υγρών φορτίων και λοιπών συναφών συστημάτων ή άλλων έργων, τα οποία προορίζονται να εξυπηρετούν τη μεταφορά φορτίων ή εφοδίων, που παράγονται ή χρησιμοποιούνται από επιχειρήσεις υδατοκαλλιεργητικές, βιομηχανικές, εξορυκτικές, ναυπηγοεπισκευαστικές, που λειτουργούν νόμιμα σε ακίνητα επί των οποίων οι ανωτέρω επιχειρήσεις έχουν δικαίωμα χρήσης με βάση εμπράγματη ή ενοχική σχέση και έχουν κατασκευάσει τις κύριες εγκαταστάσεις τους. Η κατασκευή των έργων, στο πλαίσιο της ανωτέρω παραχώρησης, γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, τηρουμένων των γενικών και ειδικών πολεοδομικών διατάξεων, καθώς και των οικείων διατάξεων για τους λιμένες. Η κατασκευή των έργων του παρόντος δεν μπορεί να αρχίσει αν προηγουμένως δεν κατατεθεί η απόφαση παραχώρησης στην αρμόδια λιμενική αρχή. Τα έργα ανήκουν στο Δημόσιο, το οποίο μπορεί να τα καταργεί ή να τα μετατρέψει οποτεδήποτε για λόγους δημοσίου συμφέροντος και ασφάλειας ή εθνικής άμυνας, χωρίς καμία υποχρέωσή του για αποζημίωση ή για καταβολή της δαπάνης κατασκευής και συντήρησής τους στον ιδιώτη. Ο επιβλέπων μηχανικός είναι υπεύθυνος για την κατασκευή του έργου σύμφωνα με την πράξη παραχώρησης και την εγκεκριμένη οριστική μελέτη,

ζ) την κατασκευή έργων και εγκαταστάσεων υποδομής προοριζομένων να εξυπηρετούν την εκτέλεση συγκοινωνιών κάθε μορφής από συγκοινωνιακές επιχειρήσεις, οι οποίες λειτουργούν νόμιμα,

η) την εκτέλεση έργων εγκατάστασης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε), στις οποίες περιλαμβάνεται η τοποθέτηση υποσταθμών, καθώς και η κατασκευή κάθε έργου, που κρίνεται αναγκαίο για τη σύνδεση σταθμού Α.Π.Ε με το σύστημα ή το Δίκτυο, συμπεριλαμβανομένου και του αναγκαίου χώρου για την εγκατάσταση του εξοπλισμού και του αναγκαίου προσωπικού για την ασφαλή λειτουργία και συντήρηση του έργου. Ειδικά για την εκτέλεση των έργων της παρούσας παραγράφου, η απόφαση περί παραχώρησης του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να αφορά το χερσαίο τμήμα της χώρας, νησιά ή βραχονησίδες. Είναι δυνατή η παραχώρηση και για την κατασκευή λοιπών έργων που έχουν εγκριθεί σύμφωνα με τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Η παρούσα περίπτωση εφαρμόζεται και για έργα ενίσχυσης του Συστήματος Μεταφοράς ή το Δίκτυο, αλλά και για έργα Διασύνδεσης Νήσων με το Εθνικό Διασυνδεδεμένο Σύστημα Μεταφοράς, τα οποία θα εξυπηρετούν και την αύξηση της διείσδυσης των Α.Π.Ε. και γενικά οποιοδήποτε έργο που συνδέεται με την κατασκευή και τη λειτουργία τους ή αναφέρεται στην Α.Ε.Π.Ο. ως συνοδό έργο, συμπεριλαμβανομένων των έργων οδοποιίας πρόσβασης. Για τα έργα της παρούσας, κατά παρέκκλιση των παραγράφων 6 έως 10, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση προς την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία μετά την έκδοση της Α.Ε.Π.Ο. του σταθμού Α.Π.Ε ή του έργου διασύνδεσης, στην οποία πρέπει να περιλαμβάνονται όλα τα έργα, για τα οποία ζητείται η

παραχώρηση του ανωτέρω δικαιώματος, συμπεριλαμβανομένων και όσων χαρακτηρίζονται ως συνοδών έργων από την Α.Ε.Π.Ο. Η Κτηματική Υπηρεσία διαβιβάζει αμελλητί και πάντως μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την κατάθεση σ' αυτήν της αίτησης και της Α.Ε.Π.Ο., την αίτηση στα Υπουργεία Οικονομίας και Ανάπτυξης, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Τουρισμού και στο Γ.Ε.Ν, εκτός αν οι υπηρεσίες αυτές έχουν ήδη γνωμοδοτήσει κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου και οι γνωμοδοτήσεις τους έχουν συνυποβληθεί από τον ενδιαφερόμενο με την αίτηση. Μετά τη συγκέντρωση των γνώμων ή την άπρακτη παρέλευση προθεσμίας τριών (3) μηνών από την περιέλευση στις υπηρεσίες αυτές της αίτησης, η αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία ενεργεί για την έκδοση της απόφασης παραχώρησης.

Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται για τις εγκαταστάσεις αιολικών πάρκων στον εθνικό θαλάσσιο χώρο, σύμφωνα με το άρθρο 6Α του ν. 3468/2006 (Α' 129).

3. Στα έργα, τα οποία μπορεί να εκτελεστούν για την επιδίωξη των σκοπών των παραγράφων 1 και 2, περιλαμβάνονται και η τοποθέτηση υποθαλάσσιων αγωγών και καλωδίων, ναυδέτων εκτός θαλάσσιας ζώνης λιμένα, πλωτών προβλητών και εξεδρών και η πόντιση τεχνητών υφάλων, εξαιρούμενης της χρήσης για τουριστικούς σκοπούς.

4.α) Η εκτέλεση προσωρινών ή μόνιμων έργων επί αιγιαλού και παραλίας, που έχουν χαρακτηριστεί Τουριστικά Δημόσια Κτήματα ή για τα οποία έχει εκδοθεί Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου κατ' εφαρμογή των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 1 της Κ' Συντακτικής Πράξης της 6/14 Φεβρουαρίου 1968, καθώς και στο συνεχόμενο ή παρακείμενο αυτών θαλάσσιο χώρο, γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Τουρισμού.

β) Στο Υπουργείο Οικονομικών συνιστάται επταμελής Επιτροπή αποτελούμενη από τον Γενικό Γραμματέα Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης του Υπουργείου Τουρισμού, τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, έναν εκπρόσωπο του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, έναν εκπρόσωπο της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας και Κοινωνικών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών, έναν εκπρόσωπο της Γενικής Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έναν εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και έναν εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται ο Γενικός Γραμματέας Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης του Υπουργείου Τουρισμού, αναπληρούμενος από τον Γενικό Διευθυντή της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Η Επιτροπή συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Τουρισμού. Με την ίδια απόφαση ορίζονται οι αναπληρωτές των μελών και ο Γραμματέας της Επιτροπής με τον αναπληρωτή του. Η Επιτροπή μπορεί, μετά από σχετική εισήγηση του Προέδρου της, να υποβοηθείται στο έργο της από εξειδικευμένους υπαλλήλους, οι οποίοι υπηρετούν σε οποιαδήποτε δημόσια υπηρεσία ή σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Τουρισμού ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη λειτουργία της Επιτροπής.

δ) Αρμοδιότητα της Επιτροπής είναι η εξέταση και η διατύπωση γνώμης προς τους Υπουργούς Οικονομικών και Τουρισμού για τη συνδρομή των προϋποθέσεων εκτέλεσης έργων της περίπτωσης α), κατόπιν υποβολής του φακέλου και των μελετών που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

ε) Η Επιτροπή, στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της, μπορεί να διενεργεί αυτοψίες, καθώς και να ζητεί πληροφορίες, τεχνικά ή άλλα στοιχεία από τους κατά τόπον αρμόδιους φορείς.

5. Η παραχώρηση ισχύει για όσο χρόνο ισχύει η άδεια ίδρυσης ή εγκατάστασης του φορέα/της επιχείρησης, παύει δε αυτοδικαίως και αζημίως για το Δημόσιο, όταν παύσει να ισχύει για οποιοδήποτε λόγο η άδεια αυτή.

6. Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση προς την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία, συνοδευόμενη από πλήρη φάκελο, ο οποίος περιέχει:

α) ακτομηχανική μελέτη θεωρημένη από το Υπουργείο Μεταφορών και Υποδομών, εφόσον αυτή απαιτείται από το είδος του έργου,

β) την απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του έργου σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4014/2011, ή, κατά περίπτωση, την απόφαση έγκρισης υπαγωγής σε καθεστώς Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων του ν. 4014/2011,

γ) την εγκεκριμένη από την Δ/νση Τεχνικών Έργων της οικείας Περιφέρειας οριστική μελέτη του έργου, συνοδευόμενη από τη σύμφωνη γνώμη των φορέων της παραγράφου 8, εκτός αν αυτές έχουν ήδη δοθεί σύμφωνα με τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης,

δ) την οριογραμμή του αιγιαλού και τα ακριβή όρια του ζητούμενου χώρου επί των υποβάθρων του άρθρου 4 ή σε τοπογραφικά διαγράμματα των προδιαγραφών της παραγράφου 6 του άρθρου 4 και πρόσφατες αεροφωτογραφίες.

ε) φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα,

στ') εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης του έργου,

ζ) έγκριση ή γνωστοποίηση της αρμόδιας αρχής για την ίδρυση ή εγκατάσταση της επιχείρησης. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η χορήγηση της έγκρισης ή γνωστοποίησης αυτής πριν από την παραχώρηση του αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης ή κοίτης πλεύσιμου ποταμού, εκδίδεται η απόφαση περί παραχώρησης, αλλά τελεί υπό τον όρο έκδοσης της εν λόγω άδειας ίδρυσης ή εγκατάστασης μέσα σε ένα (1) έτος από την παραχώρηση. Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν εκδοθεί τελικά η άδεια για την ίδρυση ή εγκατάσταση της επιχείρησης, ανακαλείται αυτοδικαίως η παραχώρηση και εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Οικονομικών.

7. Κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, εφαρμόζονται οι κείμενες κατά περίπτωση διατάξεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Αν δεν προβλέπεται περιβαλλοντική αδειοδότηση, για την παραχώρηση διατυπώνουν τη γνώμη τους και οι εξής συναρμόδιοι φορείς:

α) το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας δια του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας,

β) το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, όταν πρόκειται για παραχώρηση αιγιαλού σε βιομηχανικές μονάδες,

γ) το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όταν πρόκειται για παραχώρηση αιγιαλού σε εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών και σε επιχειρήσεις μεταλλευτικών, λατομικών και βιομηχανικών ορυκτών,

δ) το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για έργα σε λιμένες, λίμνες, λιμνοθάλασσες και ποταμούς, καθώς και για την κατασκευή αλιευτικού καταφυγίου με σκοπό την προστασία επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών και για την ίδρυση και εγκατάσταση μονάδων ιχθυοκαλλιέργειών, καθώς και για κάθε άλλο θέμα αρμοδιότητάς του,

ε) το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού,

στ') το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής,

ζ) το Υπουργείο Τουρισμού,

η) το οικείο Δημοτικό Συμβούλιο.

Οι γνώμες αυτές διατυπώνονται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών(3) μηνών από την υποβολή πλήρους φακέλου, διαφορετικά η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς αυτές.

8. Για την έγκριση της οριστικής μελέτης του έργου απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Εθνικής Άμυνας για θέματα εθνικής άμυνας και ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, εφόσον η τελευταία γνώμη δεν διατυπώθηκε κατά το στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Για παραδοσιακούς οικισμούς απαιτείται και σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Οι ανωτέρω γνώμες διατυπώνονται μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από την υποβολή σ' αυτούς πλήρους φακέλου.

9. Η Κτηματική Υπηρεσία, μετά τη διενέργεια αυτοψίας, υποχρεούται να συντάσσει προς τη Δ/νση Δημόσιας Περιουσίας της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών, μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την κατάθεση σ' αυτήν της αίτησης και του πλήρους φακέλου, εισηγητική έκθεση στην οποία καθορίζεται το αντάλλαγμα της παραχώρησης σύμφωνα με το άρθρο 16Α.

10. Η Δ/νση Δημόσιας Περιουσίας, μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την παραλαβή της εισηγητικής έκθεσης και του φακέλου, προβαίνει στη σύνταξη σχεδίου απόφασης παραχώρησης.

11. α) Η επισκευή και συντήρηση των εγκαταστάσεων των παραγράφων 1, 2 και 3, στις οποίες περιλαμβάνονται και η μερική ή ολική αντικατάσταση τμημάτων τους σε αιγιαλό, παραλία, όχθη, παρόχθια ζώνη, υδάτινο στοιχείο, πυθμένα και υπεδάφος του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού, εφόσον δεν επέρχεται αλλοίωση του περιβάλλοντος χώρου ή των γεωμετρικών και τεχνικών χαρακτηριστικών του έργου και δεν τίθεται σε κίνδυνο η ανθρώπινη υγεία και η ασφάλεια των εργαζομένων και των χρηστών, πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα Α.Ε.Π.Ο, που έχει χορηγηθεί

για το συνολικό έργο για το οποίο πρόκειται να γίνει η αντικατάσταση, επισκευή ή συντήρηση και δεν απαιτείται νέα απόφαση παραχώρησης της παραγράφου 1. Για την κατά τα ανωτέρω έναρξη προγραμματισμένων εργασιών αντικατάστασης, επισκευής ή συντήρησης απαιτείται η σύνταξη τεχνικής μελέτης εγκεκριμένης από τη Διεύθυνση Τεχνικών Έργων της οικείας Περιφέρειας, η οποία κοινοποιείται τουλάχιστον προ δεκαπέντε (15) ημερών στην αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία, στη Λιμενική Αρχή, καθώς και στην αρμόδια για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων υπηρεσία.

β) Αν διαπιστωθεί εκτέλεση εργασιών κατά παρέκκλιση των όρων παραχώρησης, η αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία εκδίδει απόφαση απαγόρευσης, παύσης ή αναστολής εκτέλεσης των σχετικών εργασιών, η οποία κοινοποιείται στην αρμόδια Αστυνομική ή Λιμενική Αρχή. Στην περίπτωση αυτή λαμβάνονται τα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 27 και 29.

γ) Αν διαπιστωθεί εκτέλεση εργασιών κατά παρέκκλιση της σχετικής τεχνικής μελέτης, η αρμόδια Λιμενική Αρχή επιβάλλει πρόστιμο ύψους δέκα χιλιάδων (10.000) έως εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, ανάλογα με την απόκλιση από τη μελέτη, με την επιφύλαξη αυστηρότερων προστίμων που μπορεί να επιβληθούν για παραβίαση της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Επιπλέον, εκδίδεται από την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία πρωτόκολλο κατεδάφισης και επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα αυτών κατάσταση.

δ) Σε περίπτωση απρόβλεπτης βλάβης σε υφιστάμενες εγκαταστάσεις που είναι δυνατόν να προκαλέσει περιβαλλοντικό πρόβλημα, θαλάσσια ρύπανση ή πρόβλημα στην ενεργειακή τροφοδοσία της περιοχής, η επέμβαση για αποκατάσταση της βλάβης γίνεται ύστερα από προηγούμενη ενημέρωση της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής από τον επιβλέποντα το έργο.

12. Ειδικά για κατασκευές που εξυπηρετούν τη λειτουργία μονάδων υδατοκαλλιεργειών (συνοδές εγκαταστάσεις), για τις οποίες έχει γίνει υπαγωγή στο άρθρο 121 του ν. 4495/2017 (Α' 167), αναστέλλεται από την ημερομηνία υπαγωγής η έκδοση και εκτέλεση Πρωτοκόλλου Διοικητικής Αποβολής και πρωτοκόλλου κατεδάφισης, καθώς και η έκδοση Πρωτοκόλλου Καθορισμού Αποζημίωσης Αυθαίρετης Χρήσης, που αφορά το διάστημα μετά την ημερομηνία υπαγωγής. Η παραχώρηση χρήσης των χώρων αυτών δεν κωλύεται σ' αυτή την περίπτωση και η χρήση τους γίνεται με ευθύνη των παραχωρησιούχων. Ομοίως, είναι δυνατή η παραχώρηση για την εκτέλεση έργων σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος. Εφόσον μετά την παρέλευση της διετούς προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 121 του ν. 4495/2017 δεν έχει τηρηθεί η διαδικασία που ορίζεται σ' αυτό, η αναστολή της λήψης των μέτρων προστασίας παύει και αυτά επιβάλλονται, όπως ορίζουν οι σχετικές διατάξεις.

13. Έργα καθαρισμού - αποκατάστασης λειτουργικών βαθών, όπως προβλέπονται από τη μελέτη κατασκευής των λιμενικών εγκαταστάσεων, που καθίστανται αναγκαία εξαιτίας προσχώσεων που προέρχονται από απώλειες φορτοεκφορτώμενου υλικού, αλλά και άλλες αιτίες, ιδίως, συσσωρευση φερτών υλών, προσαμμώσεις, που οφείλονται σε θεομηνίες ή εξελίσσονται μέσω φυσικών διεργασιών, επιτρέπονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, η οποία εκδίδεται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου και την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων). Στην ανωτέρω απόφαση του Γενικού Γραμματέα Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής ορίζεται και ο τρόπος διάθεσης του υλικού, που αποκομίζεται από τον καθαρισμό του πυθμένα της θάλασσας. Άδειες κατασκευής και χρήσης λιμενικών έργων που έχουν χορηγηθεί ισχύουν και για όλες τις παραπάνωεργασίες. Για την έναρξη των εργασιών απαιτείται προηγούμενη κοινοποίηση της απόφασης στην αρμόδια Λιμενική Αρχή.

14. Εφόσον ο παραχωρησιούχος συμφωνεί, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να επιτραπεί η χρησιμοποίηση των έργων και των εγκαταστάσεων της περίπτ. στ') της παραγράφου 2 και από τρίτες, εκτός από τον παραχωρησιούχο, επιχειρήσεις, που λειτουργούν νόμιμα, για ορισμένο χρονικό διάστημα και πάντως όχι μεγαλύτερο της τριετίας και για σκοπούς που προβλέπονται από τις παραγράφων 1, 2 και 3. Η απόφαση αυτή εκδίδεται ύστερα από προσκόμιση τεχνικής έκθεσης από τον αιτούντα και διατύπωση γνώμης από τα Υπουργεία Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία. Οι πιο πάνω γνώμες χορηγούνται μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την υποβολή του αιτήματος. Στην απόφαση υπολογίζεται και το αντάλλαγμα, σύμφωνα με το άρθρο 16Α, το οποίο βεβαιώνεται με πράξη της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας και εισπράττεται σύμφωνα με της διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. Σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής του ανταλλάγματος ανακαλείται η απόφαση του πρώτου εδαφίου της παρούσας.

15. Το αντάλλαγμα χρήσης για την παραχωρούμενη έκταση, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16Α, εκτός αν συντρέχει απαλλαγή σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 15. Το αντάλλαγμα βεβαιώνεται με πράξη της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας και εισπράττεται σύμφωνα με της διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. Σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολήστου ανταλλάγματος και παρόδου τριών (3) μηνών από την καθυστέρηση μιας δόσης του καθορισθέντος ανταλλάγματος, ο παραχωρησιούχος εκπίπτει αυτοδίκαια από την παραχώρηση. Για την αυτοδίκαιη έκπτωση από την παραχώρηση εκδίδεται πράξη του Υπουργού Οικονομικών, η οποία έχει διαπιστωτικό χαρακτήρα. Ειδικά για τις περιοχές στις οποίες έχουν ιδρυθεί Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών του ν. 4519/2018 (Α' 29), ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) από το αντάλλαγμα αποδίδεται στο Πράσινο Ταμείο αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση των αντίστοιχων ανωτέρω Φορέων, απαγορευομένης ρητώς της μεταφοράς οποιουδήποτε ποσοστού του σε άλλους φορείς, ταμεία ή νομικά πρόσωπα.

16. Τα έργα του παρόντος άρθρου ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο μπορεί να τα καταργεί ή να τα μετατρέψει οποτεδήποτε για λόγους δημοσίου συμφέροντος και ασφάλειας ή εθνικής άμυνας, χωρίς καμία υποχρέωσή του για αποζημίωση ή καταβολή της δαπάνης κατασκευής και συντήρησης του κατασκευαστή και χρήστη τους. Η χρήση των έργων μπορεί να παραχωρείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, με αντάλλαγμα που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16Α, για ορισμένο χρόνο. Είναι δυνατή η παραχώρηση των έργων για ορισμένο χρόνο σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης χωρίς αντάλλαγμα, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για κοινωφελείς σκοπούς, αν για τη συνήθη χρήση τους ο φορέας διαχείρισης δεν εισπράττει αντάλλαγμα.

17. α) Επιτρέπεται η παραχώρηση, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, του δικαιώματος χρήσης αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού για την εκτέλεση έργων δικτύων τηλεπικοινωνιών, ενέργειας, ύδρευσης, αποχέτευσης και βιολογικών καθαρισμών, ακόμα και αν στους ανωτέρω κοινόχρηστους χώρους υφίστανται έργα χωρίς άδεια ή καθ' υπέρβαση αυτής.

β) Στην υποβαλλόμενη τεχνική μελέτη του προς κατασκευή έργου πρέπει να περιγράφεται αναλυτικά και η διαδικασία απαιτούμενης αποκατάστασής του στην περίπτωση που τα υφιστάμενα παράνομα έργα δεν αδειοδοτηθούν και κριθούν κατεδαφιστέα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

18. Διατάξεις που αφορούν την προστασία της ποιότητας και της ποσότητας των υδάτων, σύμφωνα με τις οποίες είναι απαραίτητη η έκδοση άδειας και από τις αρμόδιες για την προστασία της ποιότητας και της ποσότητας των υδάτων ή και άλλες αρχές, εξακολουθούν να ισχύουν.»

### **Άρθρο 34**

#### **Προσθήκη άρθρου 14Α στο ν.2971/2001**

Στο ν. 2971/2001 μετά το άρθρο 14 προστίθεται άρθρο 14Α ως εξής:

#### **«Άρθρο 14Α**

#### **Αδειοδότηση υφισταμένων άνευ αδειάς ή καθ' υπέρβαση αυτής κατασκευών**

1.α) Έργα των άρθρων 12, 12Α και των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 14 που έχουν κατασκευαστεί μέχρι τις 28.7.2011 στον αιγιαλό, την παραλία, την όχθη, την παρόχθια ζώνη, το υδάτινο στοιχείο, τον πυθμένα και το υπεδάφος του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού χωρίς να υφίσταται απόφαση παραχώρησης της χρήσης, ανεξαρτήτως της έκδοσης πρωτοκόλλου κατεδάφισης μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου, μπορεί να αδειοδοτηθούν με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, εκτός από εκείνα που προβλέπονται στο άρθρο 86 του ν. 4504/2017, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου προς την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία μέσα σε δύο (2) έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Στη ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου περιλαμβάνονται ξενοδοχειακές μονάδες, που έχουν κατασκευαστεί από το Δημόσιο, τον Ε.Ο.Τ. ή για λογαριασμό του ή των οποίων το Δημόσιο ή ο Ε.Ο.Τ είχαν τη διαχείριση ή αποτελούν λειτουργικό σύνολο με τα εν λόγω καταλύματα ή ξενοδοχειακές μονάδες του Ε.Ο.Τ. Επίσης, υπάγονται και οι αυθαίρετες κατασκευές που εξυπηρετούν τη λειτουργία των μονάδων υδατοκαλλιέργειας, για τις οποίες έχει γίνει υπαγωγή στις διατάξεις είτε του άρθρου 121 του ν. 4495/2017 είτε της περιπτ. α' της παρ. 19 του άρθρου 23 του ν. 4178/2013 (Α'174).

Η ρύθμιση του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζεται για κατοικίες κάθε είδους, καταστήματα κάθε είδους, συμπεριλαμβανόμενων εμπορικών και υγειονομικού ενδιαφέροντος, με τα παραρτήματα και προσαρτήματά τους, κάμπινγκ, τουριστικά καταλύματα γενικά και ξενοδοχειακές μονάδες, εκτός των αναφερομένων στο προηγούμενο εδάφιο, καθώς και για τους τουριστικούς λιμένες του ν. 2160/1993.

Για την αδειοδότηση ακολουθείται η διαδικασία των παραγράφων 6 επ. του άρθρου 14, με εξαίρεση την εγγυητική επιστολή της περίπτ. στ'), επιπλέον δε, υποβάλλονται από τον αιτούντα οπωσδήποτε φωτογραφίες και χάρτης της ευρύτερης περιοχής με την ακριβή θέση του έργου και δημόσια έγγραφα και αεροφωτογραφίες συνοδευόμενες από υπεύθυνη δήλωση του μηχανικού, από τα οποία να προκύπτει ο χρόνος κατασκευής και η έκταση των προς αδειοδότηση ή εξαίρεση από την κατεδάφιση έργων, καθώς και κάθε άλλο πρόσφορο αποδεικτικό μέσο, ρητώς εξαιρουμένων των μαρτύρων και του όρκου.

β) Μπορεί να εξαιρούνται από την κατεδάφιση, κατά παρέκκλιση από κάθε γενική ή ειδική διάταξη, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, έργα που κατασκευάστηκαν μετά την 28.7.2011 αν αφορούν: αα) έργα και δραστηριότητες που εξυπηρετούν σκοπούς Εθνικής Άμυνας και ασφάλειας, ββ) έργα εθνικής σημασίας, γγ) έργα υποδομής δικτύων κοινής ωφέλειας, συμπεριλαμβανομένων των έργων Α.Π.Ε.,

γ) Αν τα έργα δεν αδειοδοτηθούν ή δεν εξαιρεθούν από την κατεδάφιση σύμφωνα με την ανωτέρω διαδικασία θεωρούνται αυθαίρετα και κατεδαφιστέα, εκδιδομένης σχετικής διαπιστωτικής πράξης του Υπουργού Οικονομικών. Για την κατεδάφιση ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 27. Αν η αίτηση της αδειοδότησης ή εξαίρεσης από την κατεδάφιση απορριφθεί, το παράνομο έργο κατεδαφίζεται με δαπάνη του αιτούντος και επιβάλλεται, για όσο χρόνο δεν κατεδαφίζεται, αποζημίωση αυθαίρετης χρήσης. Αν η κατεδάφιση γίνει από υπηρεσίες του Δημοσίου, το κόστος επιβαρύνει τον αυθαίρετο χρήστη του έργου και εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε.

δ) Στα έργα και κατασκευές που αδειοδοτούνται ή εξαιρούνται από την κατεδάφιση με βάση τις περιπτ. α) και β) επιτρέπονται οι εργασίες συντήρησης ή επισκευής τους με τις διαδικασίες του άρθρου 14.

2. α) Προϋπόθεση για την αδειοδότηση ή την εξαίρεση από την κατεδάφιση των έργων είναι η καταβολή ή ο νόμιμος διακανονισμός της αποζημίωσης αυθαίρετης χρήσης που καθορίζεται από την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία για την αυθαίρετη και παράνομη χρήση της έκτασης για το προηγούμενο χρονικό διάστημα και μέχρι πέντε (5) έτη αναδρομικά, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Η κατ' έτος αποζημίωση αυθαίρετης χρήσης ορίζεται σε ποσό αντίστοιχο με το εφεξής καταβαλλόμενο ετήσιο αντάλλαγμα για τη χρήση του χώρου του έργου, προσαυξημένο κατά το ένα τρίτο (1/3) του ποσού αυτού. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τρόπος με τον οποίο η καταβαλλόμενη προσαύξηση διατίθεται για την προστασία και αποκατάσταση της κοινοχρησίας επί των κοινόχρηστων χώρων αιγιαλού και παραλίας. Η εξόφληση της αποζημίωσης μπορεί να γίνει: αα) εφάπαξ, με καταβολή του πενήντα τοις εκατό (50%) του οφειλόμενου ποσού, ή ββ) με άτοκες δόσεις επί του αρχικώς βεβαιωμένου ποσού και διαγραφή προσαυξήσεων. Η ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου δεν αφορά την προσαύξηση του ενός τρίτου (1/3) της αποζημίωσης, η οποία καταβάλλεται εφάπαξ. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται ο αριθμός των δόσεων και κάθε σχετικό θέμα εξόφλησης της αποζημίωσης αυθαίρετης χρήσης. Από την καταβολή αποζημίωσης αυθαίρετης χρήσης εξαιρούνται έργα υποδομών ή κοινής ωφέλειας που αφορούν κοινόχρηστα αγαθά, εφόσον αποδεδειγμένα έχουν κατασκευασθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης, όπως αυτοί προσδιορίζονται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), είτε από ΟΤΑ α' και β' βαθμού, είτε από νομίμως λειτουργούσες επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας εφόσον ανήκουν αποκλειστικά ή κατά πλειοψηφία στο Δημόσιο ή σε ΟΤΑ α' και β' βαθμού, με την προϋπόθεση το πρωτόκολλο καθορισμού αποζημίωσης αυθαίρετης χρήσης να μην έχει επικυρωθεί δικαστικά ή να μην έχει βεβαιωθεί ταμειακά η αποζημίωση.

β) Από την κατάθεση της αίτησης για αδειοδότηση ή εξαίρεση από την κατεδάφιση και μέχρι την ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας αναστέλλεται :αα) η εκτέλεση των πρωτοκόλλων κατεδάφισης και διοικητικής αποβολής και η έκδοση νέων, καθώς και ββ) η έκδοση νέων πρωτοκόλλων καθορισμού αποζημίωσης αυθαίρετης χρήσης και η επιβολή νέων προστίμων για τα προς αδειοδότηση με την παρούσα διαδικασία έργα και για όσο χρόνο διαρκεί αυτή.

γ) Η διετής αποκλειστική προθεσμία της παραγράφου 1, καθώς και η αναστολή των μέτρων της περίπτ. β), αναστέλλουν την παραγραφή των απαιτήσεων και δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς και την παραγραφή των ποινικών αδικημάτων που σχετίζονται με την κατασκευή και χρήση των έργων και



εγκαταστάσεων του παρόντος και την αναγκαστική είσπραξη των επιβληθέντων προστίμων και αποζημιώσεων. Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω διετούς αποκλειστικής προθεσμίας και κατά το διάστημα που εκκρεμεί η απόφαση επί της υποβληθείσας αίτησης για αδειοδότηση ή εξαίρεση από την κατεδάφιση, αναστέλλεται η πρόοδος των ποινικών διαδικασιών, που σχετίζονται με την κατασκευή και χρήση των έργων και εγκαταστάσεων του παρόντος. Αν απορριφθεί για οποιονδήποτε λόγο η αίτηση αδειοδότησης ή εξαίρεσης από την κατεδάφιση, τότε λαμβάνονται και εκτελούνται όλα τα μέτρα, η έκδοση των οποίων είχε ανασταλεί.

3. Με την απόφαση περί αδειοδότησης ή εξαίρεσης από την κατεδάφιση των έργων παραχωρείται και η χρήση του χώρου των κατασκευών ή έργων. Η παραχώρηση γίνεται πάντοτε με αντάλλαγμα, που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16Α, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, του ανταλλάγματος μπορεί να εξαιρεθούν ή να επιβληθεί μειωμένη καταβολή του για έργα υποδομής ή κοινής ωφέλειας που αφορούν κοινόχρηστα αγαθά και ανήκουν στο Δημόσιο ή σε ΟΤΑ α' και β' βαθμού ή σε ΝΠΔΔ, από την χρήση των οποίων ο κύριος του έργου ή ο φορέας διαχείρισης δεν εισπράττει αντάλλαγμα ή το εισπραττόμενο αντάλλαγμα δεν υπερβαίνει την αναγκαία για την συντήρηση του έργου δαπάνη.

4. Ο χώρος των κατασκευών ή έργων που έχουν ήδη αδειοδοτηθεί με τις παραγράφους 9 και 10 του άρθρου 27, παραχωρείται εφεξής κατά χρήση έναντι ανταλλάγματος, που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16Α, εκτός αν πρόκειται για έργα υποδομής ή κοινής ωφέλειας που αφορούν κοινόχρηστα αγαθά, ανήκουν στο Δημόσιο ή σε ΟΤΑ α' και β' βαθμού ή σε ΝΠΔΔ και από τη χρήση των οποίων ο κύριος του έργου ή ο φορέας διαχείρισης δεν εισπράττει αντάλλαγμα ή το εισπραττόμενο αντάλλαγμα δεν υπερβαίνει την αναγκαία για την συντήρηση του έργου δαπάνη. Για την παραχώρηση του προηγούμενου εδαφίου υποβάλλεται αίτηση από τον ενδιαφερόμενο μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, διαφορετικά θεωρείται αυθαίρετος χρήσης και λαμβάνονται σε βάρος του τα προβλεπόμενα μέτρα.

5. Έργα που υλοποιήθηκαν στον αιγιαλό, στην παραλία και στον συνεχόμενο ή παρακείμενο θαλάσσιο χώρο πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου από νομίμως λειτουργούσες επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και αφορούν τοποθέτηση υποθαλάσσιων καλωδίων θεωρούνται νόμιμα και εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη από την αρμόδια Υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών. Την ευθύνη για την απόδειξη του χρόνου και του φορέα κατασκευής και την καταγραφή του έργου την έχει ο αιτών. Στην περίπτωση αυτή υπάρχει απαλλαγή από την καταβολή αποζημίωσης αυθαίρετης χρήσης. Για τη συντήρηση ή επισκευή των έργων της παρούσας εφαρμόζεται η διαδικασία της παραγράφου 11 του άρθρου 14.

6. Η αδειοδότηση ή εξαίρεση από την κατεδάφιση έργων και εγκαταστάσεων, που έχουν εκτελεσθεί μη νόμιμα εντός του αιγιαλού, παραλίας, όχθης ή παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού είτε από νομίμως λειτουργούντα ναυαθλητικά σωματεία, αναγνωρισμένα από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού είτε από την ίδια τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού γίνεται, κατ' εξαίρεση, με τη διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 18Α.

7. Αν υφίσταται άμεσος κίνδυνος για την ανθρώπινη υγεία ή για το περιβάλλον λόγω βλάβης ή φθορών σε υφιστάμενες λειτουργούσες εγκαταστάσεις και έργα, για τα οποία έχει ήδη υποβληθεί αίτηση για την αδειοδότηση ή εξαίρεση από την κατεδάφιση σύμφωνα με την παράγραφο 1, για την εκτέλεση των επείγουσών εργασιών επισκευής, προς αποτροπή του κινδύνου, ακολουθείται η διαδικασία της παραγράφου 11 του άρθρου 14.».

### **Άρθρο 35**

#### **Τροποποίηση του άρθρου 15 του ν.2971/2001**

Το άρθρο 15 του ν. 2971/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Απαγορεύεται η παραχώρηση της αποκλειστικής χρήσης του αιγιαλού, της παραλίας, της όχθης, της παρόχθιας ζώνης, του υδάτινου στοιχείου, του πυθμένα και του υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού, εκτός αν επιβάλλεται για λόγους υπέρτερου

δημοσίου συμφέροντος, εθνικής άμυνας, δημόσιας τάξης, ασφάλειας, προστασίας αρχαιοτήτων, υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος .

2. Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 2 είναι δυνατή η παραχώρηση της χρήσης του αιγιαλού, της παραλίας, της όχθης, της παρόχθιας ζώνης, του υδάτινου στοιχείου, του πυθμένα και του υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

3. Οι παραχωρήσεις του αιγιαλού, της παραλίας, της όχθης, της παρόχθιας ζώνης, του υδάτινου στοιχείου, του πυθμένα και του υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού υπόκεινται πάντοτε σε μονομερή ανάκληση από το Δημόσιο για λόγους υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος, εθνικής άμυνας, δημόσιας τάξης, ασφάλειας, δημόσιας υγείας, προστασίας αρχαιοτήτων και προστασίας του περιβάλλοντος, εφαρμογής των τοπικών χωρικών σχεδίων και του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδίου, όπως αυτό ορίζεται στο ν. 4546/2018 (Α'101), καθώς και για την αποκατάσταση του κοινόχρηστου χαρακτήρα τους, αζημίως για το Δημόσιο.

4. Για την παραχώρηση της χρήσης του αιγιαλού, της παραλίας, της όχθης, της παρόχθιας ζώνης, του υδάτινου στοιχείου, του πυθμένα και του υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού καταβάλλεται αντάλλαγμα. Κατ' εξαίρεση, μπορεί ο Υπουργός Οικονομικών να αποφασίζει την χωρίς αντάλλαγμα παραχώρηση, για την εκτέλεση έργων δημόσιας ωφέλειας ή για την εκτέλεση εκδηλώσεων εκπαιδευτικού, ερευνητικού, αθλητικού ή πολιτιστικού περιεχομένου βραχείας χρονικής διάρκειας, αποκλειστικά σε υπηρεσίες του Δημοσίου, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ή ΟΤΑ α' και β' βαθμού και Νομικά Πρόσωπα του ν. 3429/2005 (Α' 314). Σε περίπτωση παραχώρησης έναντι ανταλλάγματος, το αντάλλαγμα ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16Α μειωμένο κατά δέκα τοις εκατό (10 %). Στην πράξη παραχώρησης περιλαμβάνονται όροι χρήσης που διασφαλίζουν την ελεύθερη πρόσβαση του κοινού. Με τις πράξεις παραχώρησης τίθενται από τη Διοίκηση όροι και προϋποθέσεις για τη χρήση συγκεκριμένων εκτάσεων και για περιορισμένη χρονικά διάρκεια χρήση. Επίσης, μπορεί να τίθενται περιορισμοί για λόγους επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος που αφορά την εθνική άμυνα και δημόσια ασφάλεια, άλλη δημόσια ανάγκη ή την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

5. Όταν στην παραχωρούμενη έκταση περιλαμβάνονται αρχαιολογικοί χώροι, μνημεία και ιστορικοί τόποι απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού. Όταν στην παραχωρούμενη έκταση περιλαμβάνονται προστατευόμενες περιοχές, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος της οικείας Περιφέρειας.

6. α) Με την επιφύλαξη του άρθρου 14 του ν. 3986/2011 (Α' 152), οι πράξεις παραχώρησης είναι προσωποπαγείς. Ο παραχωρησιούχος δεν επιτρέπεται να μεταβιβάσει μερικά ή ολικά το δικαίωμα, που αποκτά με την πράξη παραχώρησης, σε άλλον ή να συνάψει οποιαδήποτε σχέση γι' αυτό με ή χωρίς αντάλλαγμα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε άλλες διατάξεις του παρόντος νόμου.

β) Αν ο παραχωρησιούχος είναι ΟΤΑ α' βαθμού, είναι, κατ' εξαίρεση, δυνατή η περαιτέρω παραχώρηση προς τρίτους με αντάλλαγμα που υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16Α και με την τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου.

γ) Οι ΟΤΑ α' βαθμού είναι υποχρεωμένοι, εκ των παραχωρουμένων σ' αυτούς κοινοχρήστων χώρων αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού, να παραχωρούν κάθε χρόνο το δέκα τοις εκατό (10%), κατά προτεραιότητα, με κριτήρια κοινωνικά, εντοπιότητας ή σε επιχειρήσεις μορφών κοινωνικής οικονομίας και με αντάλλαγμα, που υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16Α. Προς το σκοπό αυτό, οι ΟΤΑ α' βαθμού ανακοινώνουν κάθε χρόνο τις θέσεις, οι οποίες παραχωρούνται με τα ανωτέρω κριτήρια. Αν υποβληθούν περισσότερες από μία αιτήσεις διενεργείται προφορική δημοπρασία, στην οποία ως τιμή εκκίνησης ορίζεται το αντάλλαγμα που υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16Α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών ρυθμίζονται τα κοινωνικά κριτήρια, οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας περίπτωσης.

7. Το αντάλλαγμα για τις παραχωρήσεις των άρθρων 13 και 13Α, είτε αυτές γίνονται απευθείας από το Δημόσιο είτε από τους ΟΤΑ α' βαθμού προς τρίτους, και ανεξαρτήτως του τρόπου παραχώρησης (ήτοι με απευθείας παραχώρηση προς τους όμορους, προφορική ή ηλεκτρονική δημοπρασία) κατατίθεται από τον παραχωρησιούχο στην αρμόδια Δ.Ο.Υ, ύστερα από σχετικό σημείωμα που εκδίδει η αρμόδια Κτηματική

Υπηρεσία, ύστερα από ενημέρωση του οικείου ΟΤΑ σχετικά με την προς τον τρίτο παραχώρηση, και αποδίδεται κατά εξήντα τοις εκατό (60%) στον οικείο ΟΤΑ και κατά σαράντα τοις εκατό (40%) στο Δημόσιο. Ειδικά για τις περιοχές για τις οποίες έχουν ιδρυθεί Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών του ν. 4519/2018, από το αντάλλαγμα ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) εκ του αποδιδόμενου στους ΟΤΑ και ένα τοις εκατό (1%) εκ του αποδιδόμενου στο Δημόσιο, αποδίδεται στο Πράσινο Ταμείο για τη χρηματοδότηση των αντίστοιχων Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών.

8. Αν ο δικαιούχος παραχώρησης, αρχικός ή τελικός, παραβιάζει διατάξεις του νόμου ή όρους και περιορισμούς που έχουν τεθεί στην πράξη παραχώρησης ή προβαίνει σε μεταβολή του σκοπού, της χρήσης ή της φύσης του παραχωρηθέντος ακινήτου, ανακαλείται υποχρεωτικά η παραχώρηση, αζημίως για το Δημόσιο, με την έκδοση σχετικής απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, εφαρμόζονται τα άρθρα 27 και 29 και υφιστάμενα έργα καταλαμβάνονται από το Δημόσιο.

9. Η πράξη παραχώρησης δεν υποκαθιστά άλλες απαιτούμενες άδειες ή εγκρίσεις.

10. Ο Υπουργός Οικονομικών μπορεί να εξαιρεί, με απόφασή του, από την παραχώρηση απλής χρήσης αιγιαλούς ιδίως για λόγους επικινδυνότητας, δημόσιας ασφάλειας, προστασίας του περιβάλλοντος, ιστορικής προστασίας, για λόγους κοινωνικούς και για λόγους μεγάλης τοπικής σημασίας, ύστερα από τεκμηριωμένη γνωμοδότηση του οικείου ΟΤΑ ή της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας. Οι εξαιρέσεις της παρούσας ισχύουν για πέντε (5) έτη, μετά την πάροδο των οποίων επανεξετάζονται όλες οι περιπτώσεις. Ο Υπουργός Οικονομικών μπορεί να τροποποιεί ανά έτος την απόφασή του με την προσθήκη και νέων εξαιρέσεων. Για όσους από τους εξαιρούμενους αιγιαλούς της παρούσας παραγράφου υφίστανται ενεργές συμβάσεις παραχώρησης κατά το χρόνο έκδοσης της Υπουργικής Απόφασης του προηγούμενου εδαφίου, η εξαίρεση αρχίζει από τη λήξη της παραχώρησης.

11. Οι πράξεις παραχώρησης καταχωρίζονται σε Ηλεκτρονικό Μητρώο Πληροφοριών (ΗΜΠ), το οποίο εξασφαλίζει τη διασύνδεση και διαλειτουργικότητα, με ηλεκτρονικά μέσα, με τους λοιπούς συμπράττοντες φορείς του Δημοσίου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Τουρισμού καθορίζονται οι όροι, οι προδιαγραφές, η παροχή και συντήρηση, οι διαδικασίες και άδειες ηλεκτρονικής πρόσβασης και εισαγωγής πληροφοριών του ΗΜΠ, τα στοιχεία που καταχωρίζονται στο ΗΜΠ και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την υλοποίηση και τη λειτουργία του.».

### Άρθρο 36

#### Τροποποίηση του άρθρου 16 του ν.2971/2001

Το άρθρο 16 του ν. 2971/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από σύμφωνη γνώμη των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Τουρισμού, για σκοπούς που ανήκουν στην αρμοδιότητά τους, επιτρέπεται η παραχώρηση, κατ' ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 13 και 14, της χρήσης νησιδών, βραχονησίδων, υφάλων, σκοπέλων και αβαθών θαλασσιών εκτάσεων, καθώς και του συνεχόμενου αιγιαλού και της παραλίας για την εξυπηρέτηση σκοπών γεωργικών, κτηνοτροφικών (ιδίως για εκτροφή ζώων, εγκατάσταση μελισσοκομείων και εκτροφείων σαλιγκαριών), αλιευτικών, υδατοκαλλιέργειας, ναυαθλητικών, τουριστικών, ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε, ανάπτυξης της εθνικής οικονομίας, εθνικής άμυνας και ασφάλειας και περιβαλλοντικής έρευνας. Με την αίτηση για την παραχώρηση προσκομίζεται η απαιτούμενη από ειδικές διατάξεις άδεια και βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας ότι η συγκεκριμένη χρήση ή δραστηριότητα δεν αντίκειται σε συγκεκριμένο χωροταξικό σχεδιασμό, σε ειδικότερες διατάξεις προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος του ν. 1650/1986 ή σε διατάξεις περί χρήσεων γης. Στην περίπτωση παραχώρησης για σκοπούς περιβαλλοντικής έρευνας εκδίδεται κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας .

2. Επιτρέπεται κατά τον ίδιο τρόπο και για τους σκοπούς της παρ. 1 χωρίς δημοπρασία, η κατά χρήση παραχώρηση νησιδών του Δημοσίου σε αγροτικούς, αγροτοβιομηχανικούς, γεωργικούς, κτηνοτροφικούς και αλιευτικούς συνεταιρισμούς, οργανώσεις παραγωγών του αγροτικού τομέα και σε δημοτικές επιχειρήσεις του άρθρου 266 του ν. 3463/2006. Με την αίτηση για την παραχώρηση προσκομίζεται η απαιτούμενη από

ειδικές διατάξεις άδεια και βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας ότι η συγκεκριμένη χρήση ή δραστηριότητα δεν αντίκειται σε συγκεκριμένο χωροταξικό σχεδιασμό, σε ειδικότερες διατάξεις προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος του ν. 1650/1986 ή σε διατάξεις περί χρήσης γης.

3. Η παραχώρηση της παρ. 1 γίνεται ύστερα από δημοπρασία, η οποία μπορεί να διενεργείται και ηλεκτρονικά, τα δε πρακτικά της εγκρίνονται από τον Υπουργό Οικονομικών. Ως τιμή εκκίνησης ορίζεται το αντάλλαγμα που υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16Α. Με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Οικονομικών είναι δυνατή η απευθείας παραχώρηση σε Ν.Π.Δ.Δ, επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, αλλά και σε ιδιώτες αν προηγήθηκαν δύο άγονες δημοπρασίες ή αν σε αυτές δεν εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από περισσότερους ενδιαφερόμενους και δεν αναπτύχθηκε πραγματικός ανταγωνισμός. Το αντάλλαγμα της απευθείας παραχώρησης του προηγούμενου εδαφίου καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16Α.

4. Για την εκτέλεση έργων στα πλαίσια της παραχώρησης του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 14.

5. Στις παραχωρήσεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 και 11 του άρθρου 15.».

### **Άρθρο 37**

#### **Προσθήκη άρθρου 16Α στο ν.2971/2001**

Στο ν. 2971/2001 μετά το άρθρο 16 προστίθεται άρθρο 16Α ως εξής:

#### **«Άρθρο 16Α**

##### **Αντάλλαγμα χρήσης –αποζημίωση αυθαίρετης χρήσης**

1. Το αντάλλαγμα χρήσης αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού για τις χρήσεις των άρθρων 11, 12, 13, 13Α, 14 και 16, καθώς και η αποζημίωση αυθαίρετης χρήσης των χώρων αυτών, καθορίζεται με απόφαση του αρμόδιου για την παραχώρηση οργάνου με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

Τ.Β. = Τιμή Βάσης

Ε.Δ. = Είδος Δραστηριότητας

Ε.Χ. = Εμβαδόν Χώρου

2. Η Τιμή Βάσης για κάθε γεωγραφική περιοχή καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Για τον καθορισμό της τιμής βάσης λαμβάνονται υπόψη οι αντικειμενικές και μισθωτικές αξίες των πλησιέστερων ακινήτων εκάστης γεωγραφικής περιοχής.

3. Το Είδος Δραστηριότητας διαιρείται στις εξής κατηγορίες:

α) Απλή χρήση (ομπρέλες – ξαπλώστρες, καντίνες, μη μηχανοκίνητα θαλάσσια μέσα αναψυχής κλπ).

β) Απλή χρήση με μηχανοκίνητα μέσα αναψυχής.

γ) Απλή χρήση των παρ. 8, 9, 11 και 13 του άρθρου 13Α (πολιτιστικές εκδηλώσεις, γαμήλιες τελετές, εκδηλώσεις κοινωνικού χαρακτήρα, λήψεις με οπτικοακουστικά μέσα, ερευνητικοί σκοποί).

δ) Απλή χρήση των παρ. 2, 3 και 5 του άρθρου 13Α (πλωτές εξέδρες, φουσκωτά θαλάσσια μέσα αναψυχής, υδατοκαλλιέργειες).

ε) Έργα των περιπτ. α, β, γ και δ της παρ. 2 του άρθρου 14 (έργα κοινής ωφέλειας, ναυαθλητικά, ανάπλασης, εξυπηρέτησης ερευνητικών σκοπών).

στ) Έργα της περίπτ. ε) του άρθρου 14 (Υδατοκαλλιέργειες) και της παρ. 3 του άρθρου 14 (υποθαλάσσιοι αγωγοί, καλώδια, ναύδετα κλπ).

ζ) Έργα του άρθρου 11 και των περιπτ. στ), ζ) και η) της παρ. 2 του άρθρου 14 (έργα και εγκαταστάσεις που εκτελέστηκαν ύστερα από σύμβαση με το Δημόσιο, τον Ε.Ο.Τ., τη Γ.Γ.Α. ή τους ΟΤΑ ή με βάση αναπτυξιακούς νόμους, καθώς και έργα λιμενικά, συγκοινωνιακά, Α.Π.Ε κλπ).

4. Ο συντελεστής βαρύτητας κάθε Είδους Δραστηριότητας καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ύστερα από εισήγηση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργείου.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται ο μαθηματικός τύπος από τον οποίο θα προκύπτει το αντάλλαγμα χρήσης με βάση τα προηγούμενα κριτήρια και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του. Το αντάλλαγμα υπολογίζεται σε ετήσια βάση και ειδικά για τις χρήσεις του άρθρου 14 αναπροσαρμόζεται ανά πενταετία.

Το αντάλλαγμα που προκύπτει από το παρόν άρθρο στις περιπτώσεις των δημοπρασιών αποτελεί την τιμή εκκίνησης.

**Άρθρο 38**  
**Τροποποίηση του άρθρου 24 του ν.2971/2001**

Στο άρθρο 24 του ν. 2971/2001, όπως ισχύει, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις :

1. Η παρ. 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Επιτρέπεται ο φορέας διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα, με απόφαση της διοίκησής του, που εγκρίνεται, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Γ.Ε.Ν., από το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, να παραχωρεί, με αντάλλαγμα και για ορισμένο χρονικό διάστημα, τη χρήση χώρων που βρίσκονται μέσα στη Χερσαία Ζώνη Λιμένα. Εφόσον η παραχώρηση αφορά έργο ή δραστηριότητα που απαιτεί έγκριση περιβαλλοντικών όρων, ακολουθείται υποχρεωτικά η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για παραχώρηση χώρων της ζώνης λιμένα σε βιομηχανικές μονάδες, απαιτείται και σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, σε εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών, μεταλλευτικές, λατομικές επιχειρήσεις και επιχειρήσεις βιομηχανικών ορυκτών απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ενώ για αλιευτικές και υδατοκαλλιεργητικές επιχειρήσεις απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Στην απόφαση παραχώρησης καθορίζεται το αντάλλαγμα για τη χρήση των ανωτέρω χώρων, καθώς και οι λοιποί όροι της παραχώρησης. Η παρούσα διάταξη δεν εφαρμόζεται για τους τουριστικούς λιμένες του άρθρου 29 του ν. 2160/1993».

2. Η παρ. 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του αρμόδιου φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα, χωρίς να απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Γ.Ε.Ν. και του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, εγκρίνονται οι παραχωρήσεις απλής χρήσης των χώρων της χερσαίας ζώνης λιμένα χρονικής διάρκειας μικρότερης των τριών (3) ετών, που δεν συνοδεύονται από οποιοδήποτε έργο μόνιμης ή προσωρινής φύσης. Οι παραχωρήσεις απλής χρήσης των χώρων στην περιοχή αρμοδιότητας των Οργανισμών Λιμένων Α.Ε., εγκρίνονται από το Διοικητικό τους Συμβούλιο. Οι παραχωρήσεις απλής χρήσης τελούν πάντα υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος νόμου και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονιστικών πράξεων ή των υπουργικών αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του ή του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου για την προστασία του αιγιαλού. Για παραχωρήσεις που συνοδεύονται από οποιοδήποτε έργο μόνιμης φύσης και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο των Οργανισμών Λιμένων Α.Ε., πριν από την υλοποίηση της παραχώρησης απαιτείται η προηγούμενη έγκριση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Η παρούσα διάταξη δεν εφαρμόζεται για τους τουριστικούς λιμένες του άρθρου 29 του ν. 2160/1993».

3. Μετά την παράγραφο 9 προστίθεται νέα παράγραφος 10 ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθορίζονται οι προϋποθέσεις, τα τεχνικά θέματα, οι όροι και όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την παραχώρηση έναντι ανταλλάγματος της απλής χρήσης χώρων εντός χερσαίας ζώνης λιμένων για την άσκηση δραστηριοτήτων που εξυπηρετούν τους λουόμενους ή την αναψυχή του κοινού, ιδίως για την ανάπτυξη τραπέζοκαθισμάτων, ομπρελών – ξαπλωστρών και λειτουργία τροχήλατου αναψυκτηρίου.».

**Άρθρο 39**  
**Τροποποίηση του άρθρου 27 του ν.2971/2001**

Το άρθρο 27 του ν.2971/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

**«Άρθρο 27**

**Προστασία αιγιαλού, παραλίας, όχθης και παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του πυθμένα θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού**

«1. Κατ' αυτού που επελήφθη και κατέχει αυτογνωμόνως αιγιαλό, παραλία, όχθη, παρόχθια ζώνη, υδάτινο στοιχείο, πυθμένα και υπεδάφος του βυθού θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού συντάσσεται από τον προϊστάμενο της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας Πρωτόκολλο Διοικητικής Αποβολής (Π.Δ.Α), το οποίο κοινοποιείται σ' αυτόν κατά του οποίου απευθύνεται, ανεξαρτήτως του χρόνου ενάρξεως κατοχής του χώρου. Επίσης, τοιχοκολλάται μέσα σε τρεις (3) ημέρες από την

ανωτέρω κοινοποίηση στην αυθαίρετη κατασκευή, αν υπάρχει, και στο δημοτικό κατάστημα του οικείου δήμου και αναρτάται στο διαδίκτυο μέσω του προγράμματος «Διαύγεια», τηρουμένων των διατάξεων περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Αν είναι άγνωστη η διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής του προσώπου κατά του οποίου απευθύνεται το πρωτόκολλο ή αν αυτό είναι κάτοικος αλλοδαπής, η κοινοποίηση γίνεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 84 του Κ.Ε.Δ.Ε. Κατά του Π.Δ.Α. επιτρέπεται η άσκηση ανακοπής, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση του πρωτοκόλλου, η οποία δεν μπορεί να παραταθεί, ενώπιον του αρμόδιου κατά τόπον Μονομελούς Πρωτοδικείου, που δικάζει αυτήν κατά την ειδική διαδικασία των μισθωτικών διαφορών. Η άσκηση ανακοπής δεν αναστέλλει την εκτέλεση του πρωτοκόλλου, ο ανακόπτων, όμως, μπορεί με αίτησή του να ζητήσει από το δικαστήριο την αναστολή της εκτέλεσης μέχρι την έκδοση της απόφασης επί της ανακοπής. Αν δεν ασκηθεί εμπροθέσμως ανακοπή, το Π.Δ.Α. θεωρείται ότι έχει γίνει αποδεκτό από εκείνον που έχει έννομο συμφέρον να το προσβάλει. Αντίγραφο της ανακοπής με κλήση προς συζήτηση κοινοποιείται μέσα στην ίδια ανατρεπτική προθεσμία των τριάντα (30) ημερών στον Προϊστάμενο της Κτηματικής Υπηρεσίας που το εξέδωσε, επί ποινή ακυρότητας της ασκηθείσας ανακοπής. Κατάθεση παραβόλου ή εγγραφή της ασκούμενης ανακοπής στο βιβλίο διεκδικήσεων δεν απαιτείται. Το βάρος της απόδειξης φέρει ο ανακόπτων, με τα δε προσαγόμενα αποδεικτικά μέσα συνεκτιμώνται και όσα προσκομίζονται από την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία. Κατά της απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου επιτρέπεται έφεση ενώπιον του Μονομελούς Εφετείου. Η έφεση ασκείται, σύμφωνα με τις κοινές διατάξεις, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία τριάντα (30) ημερών. Κατά της απόφασης του Εφετείου δεν χωρεί ένδικο μέσο. Οι προθεσμίες του παρόντος δεν παρατείνονται λόγω απόστασης. Για την κλήση του Δημοσίου ισχύουν οι ειδικές περί αυτού διατάξεις. Η απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου δεν εμποδίζει την επιδίωξη των δικαιωμάτων σύμφωνα με την τακτική διαδικασία είτε από τον ιδιώτη είτε από το Δημόσιο, οι δε ισχύουσες διατάξεις δεν θίγονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Το Π.Δ.Α., όταν τελεσιδικήσει, εκτελείται από δικαστικό επιμελητή ύστερα από έγγραφη εντολή του Προϊσταμένου της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας. Αν το Π.Δ.Α. ακυρωθεί τελεσιδικώς για λόγους που αφορούν την κυριότητα ή τη νομή του χώρου, ο ανακόπτων οφείλει να ασκήσει τακτική αγωγή μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από την επίδοση της απόφασης, διαφορετικά το πρωτόκολλο παραμένει σε ισχύ και εκτελείται. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται η παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 1539/1938 (Α' 488).

2. Σε βάρος οποιουδήποτε κατέχει ή κάνει χρήση αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πλυμένα θάλασσας και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού, χωρίς συμβατική σχέση με το Δημόσιο ή ΟΤΑ α' βαθμού, στον οποίο έχει νομίμως παραχωρηθεί η χρήση αυτών, εκδίδεται Πρωτόκολλο Καθορισμού Αποζημίωσης Αυθαίρετης Χρήσης (Π.Κ.Α.Α.Χ.), με το οποίο επιβάλλεται αποζημίωση για την άνευ συμβατικής σχέσης κατάληψη ή και χρήση του χώρου. Η αποζημίωση υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16Α. Με το ίδιο πρωτόκολλο επιβάλλεται και πρόστιμο, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της καθορισθείσας αποζημίωσης. Για τον υπολογισμό του προστίμου του προηγούμενου εδαφίου λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαίτερες περιστάσεις της παράβασης, ιδίως δε το είδος και η έκταση του καταληφθέντος χώρου, η επ' αυτού ασκούμενη δραστηριότητα, καθώς και η υποτροπή του υποχρέου. Αν το πρωτόκολλο εκδίδεται σε βάρος περισσότερων προσώπων, αυτά καθίστανται συνυπόχρεα αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για την καταβολή της καθορισθείσας αποζημίωσης και του προστίμου. Το πρωτόκολλο κοινοποιείται σ' αυτόν κατά του οποίου εκδόθηκε, ανεξαρτήτως του χρόνου ενάρξεως κατοχής του χώρου. Αν είναι άγνωστη η διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής του προσώπου προς το οποίο κοινοποιείται το πρωτόκολλο ή αν αυτό είναι κάτοικος αλλοδαπής, η κοινοποίηση γίνεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 84 του Κ.Ε.Δ.Ε. Κατά του Π.Κ.Α.Α.Χ. επιτρέπεται η άσκηση ανακοπής ενώπιον του αρμόδιου Μονομελούς Πρωτοδικείου, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση του πρωτοκόλλου, η οποία δεν μπορεί να παραταθεί. Η ανακοπή κοινοποιείται στον Προϊστάμενο της Κτηματικής Υπηρεσίας που εξέδωσε το πρωτόκολλο μέσα στην ίδια ανατρεπτική προθεσμία των τριάντα (30) ημερών. Για το παραδεκτό της άσκησης της ανακοπής απαιτείται, ως την πρώτη συζήτησή της, να προσκομιστεί στο δικαστήριο αποδεικτικό καταβολής ποσοστού είκοσι τοις εκατό (20%) της καθορισθείσας αποζημίωσης, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ. Το ανωτέρω ποσό, αν η ανακοπή απορριφθεί ή γίνει εν μέρει δεκτή για οποιοδήποτε λόγο, συνυπολογίζεται κατά τη σχετική εκκαθάριση της αξίωσης του Δημοσίου, ενώ, αν αυτό γίνει δεκτό, αποδίδεται σε αυτόν που το κατέβαλε, χωρίς τόκο. Οι

έννομες αυτές συνέπειες επέρχονται ακόμη κι αν δεν υπάρχει σχετική ρητή διάταξη στην απόφαση. Η άσκηση ανακοπής δεν αναστέλλει την εκτέλεση του ανωτέρω πρωτοκόλλου, με αίτηση, όμως, του ανακόπτοντος, μπορεί να ζητηθεί από το αρμόδιο δικαστήριο η αναστολή εκτέλεσης αυτού μέχρι την έκδοση απόφασης επί της ανακοπής. Κατά των αποφάσεων που εκδίδονται επί ανακοπών κατά Π.Κ.Α.Α.Χ. δεν χωρεί ένδικο μέσο. Αν η απόφαση που εκδίδεται ακυρώνει το πρωτόκολλο για λόγους που αφορούν την κυριότητα ή τη νομή του χώρου, ο ανακόπτων οφείλει να ασκήσει τακτική αγωγή μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από την επίδοση της απόφασης, διαφορετικά το πρωτόκολλο παραμένει σε ισχύ και εκτελείται. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται η παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 1539/1938. Ειδικά για τις περιοχές για τις οποίες έχουν ιδρυθεί Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών του ν. 4519/2018, από την αποζημίωση και το πρόστιμο που επιβλήθηκαν με το Π.Κ.Α.Α.Χ. ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) αποδίδεται στο Πράσινο Ταμείο για τη χρηματοδότηση των αντίστοιχων ανωτέρω Φορέων, ρητώς απαγορευομένης της μεταφοράς οποιουδήποτε ποσοστού από το ποσό αυτό σε οποιονδήποτε άλλο φορέα ή για οποιαδήποτε άλλη χρήση.

3. Σε περίπτωση βραχυχρόνιας κατάληψης για εποχιακή χρήση, ιδίως για τις περιπτώσεις των άρθρων 13 και 13Α, κατά παρέκκλιση της παρ. 1, δεν εκδίδεται Π.Δ.Α., αλλά Πράξη Άμεσης Απομάκρυνσης των αυθαίρετων κατασκευών/πραγμάτων του Προϊστάμενου της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας, η οποία κοινοποιείται μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την έκδοσή της στον καθ' ου η Πράξη και στον οικείο ΟΤΑ α' βαθμού. Κατά της Πράξης Άμεσης Απομάκρυνσης επιτρέπεται η άσκηση ανακοπής ενώπιον του Προέδρου Πρωτοδικών του αρμοδίου κατά τόπο Μονομελούς Πρωτοδικείου, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση της πράξης, η οποία δεν μπορεί να παραταθεί. Μέσα στην ίδια προθεσμία πρέπει η ανακοπή να κοινοποιηθεί στον Προϊστάμενο της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας. Η ανακοπή συζητείται με τη διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων εντός πέντε (5) ημερών από την κατάθεσή της, η δε απόφαση εκδίδεται εντός τριών (3) ημερών από τη συζήτησή της. Κατά της απόφασης αυτής δεν χωρεί ένδικο μέσο. Η απόφαση κοινοποιείται με επιμέλεια του ανακόπτοντος στον Προϊστάμενο της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας και στον οικείο Δήμο. Μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την έκδοση της απόφασης επί της ανακοπής του προηγούμενου εδαφίου ή την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας για την άσκηση της ανακοπής εναντίον της Πράξης Άμεσης Απομάκρυνσης, ο καθ' ου η Πράξη οφείλει να απομακρύνει τις κατασκευές/πράγματα, με τα οποία έχει γίνει η κατάληψη. Ο οικείος ΟΤΑ α' βαθμού διαπιστώνει την εμπρόθεσμη απομάκρυνσή τους. Αν αυτά δεν απομακρυνθούν εμπρόθεσμα, ο οικείος ΟΤΑ α' βαθμού υποχρεούται να τα απομακρύνει μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την πάροδο της προθεσμίας εντός της οποίας ο καθ' ου όφειλε να ενεργήσει για την απομάκρυνση. Επίσης, εκδίδεται Π.Κ.Α.Α.Χ. με το οποίο επιβάλλεται αποζημίωση και πρόστιμο που καθορίζονται στο διπλάσιο των υπολογιζομένων σύμφωνα με την παρ. 2. Επιπλέον, ο αυθαίρετος κάτοχος, ο σύζυγός του, οι συγγενείς του εξ αίματος και εξ αγχιστείας μέχρι το δεύτερο βαθμό, καθώς και ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες εταιρείες ή ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες, στις οποίες είναι εταίρος ο αυθαίρετος κάτοχος ή κάποιος από τα προηγούμενα πρόσωπα, αποκλείονται από οποιαδήποτε παραχώρηση αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών.

4. Τα πάσης φύσεως κτίσματα και γενικώς κατασκευάσματα, τα οποία έχουν εν όλω ή εν μέρει κατασκευασθεί στον αιγιαλό, την παραλία, την όχθη, την παρόχθια ζώνη, το υδάτινο στοιχείο, τον πυθμένα και το υπεδάφος του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού, χωρίς σχετική άδεια σύμφωνα με τα άρθρα 11, 12, 12 Α, 13, 13Α, 14 και 16 θεωρούνται παράνομα και κατεδαφίζονται, ανεξάρτητα από το χρόνο κατασκευής τους ή της χρήσης τους. Ομοίως κατεδαφίζονται τα πάσης φύσεως κτίσματα και εν γένει κατασκευάσματα, τα οποία έχουν ανεγερθεί ή θα αναγερθούν χωρίς άδεια στον αιγιαλό ή την παραλία, μετά τον καθορισμό και τη συντέλεση των απαλλοτριώσεων των άρθρων 7 και 10, ανεξάρτητα από το χρόνο ανέγερσής τους ή αν κατοικούνται ή διαφορετικά πως χρησιμοποιούνται. Προς τούτο ο προϊστάμενος της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας εκδίδει πρωτόκολλο κατεδάφισης, το οποίο κοινοποιεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999 (Α' 97), στον φερόμενο κύριο ή νομέα ή κάτοχο ή κατασκευαστή αυτών, ο οποίος οφείλει μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση να κατεδαφίσει τα κτίσματα και να άρει τα πάσης φύσεως κατασκευάσματα. Παράλληλα, η αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία αποστέλλει το πρωτόκολλο κατεδάφισης στο Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Από την κατεδάφιση εξαιρούνται κτίσματα και

κατασκευάσματα που τελούν υπό την προστασία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, καθώς και κατασκευές ή κτίσματα που έχουν ήδη κηρυχθεί προστατευόμενα ή διατηρητέα με απόφαση αρμόδιας αρχής. Ενώσω εκκρεμεί η διαδικασία κήρυξης αυτών ως προστατευομένων ή διατηρητέων, αναστέλλεται η έκδοση ή η εκτέλεση εκδοθέντος πρωτοκόλλου κατεδάφισης.

5. Αν δεν μπορεί να διαπιστωθεί η ταυτότητα του προσώπου που κατέλαβε την κοινόχρηστη έκταση και ανήγειρε ή κάνει χρήση της παράνομης κατασκευής, η αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία δημοσιεύει πρόσκληση προς οποιονδήποτε γνωρίζει σχετικά να γνωστοποιήσει στην υπηρεσία την ταυτότητά του. Η πρόσκληση αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών και δημοσιεύεται σε μία ημερήσια εφημερίδα με πανελλήνια κυκλοφορία και μία ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα, που εκδίδεται στην έδρα του οικείου Δήμου ή της περιφερειακής ενότητας, αν στο Δήμο δεν εκδίδεται τέτοια εφημερίδα. Μετά την άπρακτη πάροδο τριάντα (30) ημερών από την τελευταία δημοσίευση, το πρωτόκολλο εκδίδεται κατά αγνώστου και τοιχοκολλάται στην προς κατεδάφιση κατασκευή και στο κατάστημα του οικείου Δήμου. Η συντασσόμενη έκθεση αποστέλλεται στην Κτηματική Υπηρεσία. Αν είναι άγνωστη η διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής του προσώπου προς το οποίο κοινοποιείται το πρωτόκολλο ή αν αυτό είναι κάτοικος αλλοδαπής, η κοινοποίηση γίνεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 84 του Κ.Ε.Δ.Ε..

6. Αν μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την τελευταία κοινοποίηση του πρωτοκόλλου ή την τοιχοκόλλησή του δεν κατεδαφιστεί η αυθαίρετη κατασκευή, ειδοποιείται για την κατεδάφιση η οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση, ο Γενικός Γραμματέας της οποίας έχει την ευθύνη γι αυτή. Σε περίπτωση αδυναμίας, ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ζητά την τεχνική υποστήριξη της οικείας Περιφέρειας, η Τεχνική Υπηρεσία της οποίας υποχρεούται να προβεί στην κατεδάφιση. Το πρωτόκολλο ισχύει ως άδεια κατεδάφισης της αρμόδιας αρχής και η σχετική δαπάνη βαρύνει εις ολόκληρο το χρήστη και αυτόν που παράνομα προέβη στην κατασκευή που πρόκειται να κατεδαφιστεί, βεβαιώνεται δε και εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε..

7. Όλα τα μέτρα προστασίας που αφορούν αυθαίρετη χρήση ή κατασκευές χωρίς άδεια ή με υπέρβαση αυτής μέσα στη θάλασσα ή σε χερσαία ζώνη λιμένα εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Φορέα Διαχείρισης ή, αν δεν υπάρχει, της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής συνοδευόμενη από τα στοιχεία του αυθαίρετου κατόχου ή χρήστη και σκαρίφημα του καταληφθέντος χώρου, αν δε συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της παρ. 4, τοιχοκολλάται επιπλέον και στο αρμόδιο Λιμεναρχείο. Αν από τις κατασκευές της παρ. 4 προκύπτει άμεσος και κατεπείγων κίνδυνος για την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, το πρωτόκολλο κατεδάφισης εκτελείται μετά την πάροδο προθεσμίας επτά (7) ημερών από την τοιχοκόλληση στο Λιμεναρχείο.

8. Για ζητήματα που δεν ρυθμίζονται ειδικά στο παρόν άρθρο εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις περί προστασίας δημόσιων κτημάτων, εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

9. Οι δημοτικές αρχές που παραχώρησαν την απλή χρήση αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού υποχρεούνται να αναφέρουν αμελλητί στην αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία αυθαίρετες κατασκευές ή χρήσεις επί των κοινόχρηστων χώρων του παρόντος, οι οποίες υποπίπτουν στην αντίληψή τους. Τις ίδιες υποχρεώσεις έχουν και οι Φορείς Διαχείρισης για τις περιοχές αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού, χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης λιμένα της αρμοδιότητάς τους. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής συνιστά το πειθαρχικό αδίκημα της παράβασης καθήκοντος, όπως προβλέπεται και τιμωρείται από τις οικείες για ένα έκαστο εξ αυτών διατάξεις.».

#### **Άρθρο 40**

#### **Τροποποίηση του άρθρου 29 του ν. 2971/2001**

Η παρ. 3 του άρθρου 29 του ν. 2971/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Τρίτος που, κατά παράβαση της περίπτ. α' της παρ. 6 του άρθρου 15, μεταβιβάζει μερικά ή ολικά το δικαίωμα, που αποκτά με την πράξη παραχώρησης, σε άλλον ή συνάπτει οποιαδήποτε σχέση γι' αυτό με ή χωρίς αντάλλαγμα, τιμωρείται με την ποινή της παρ. 1 και, αν το δικαίωμα αφορά έργα ή λιμενικές εγκαταστάσεις, και με πρόστιμο ισόποσο με το λιμενικό τέλος, που καταβάλλεται στον πλησιέστερο λιμένα για τη χρήση παρόμοιων έργων ή λιμενικών εγκαταστάσεων, το οποίο βεβαιώνεται σε βάρος του



αυθαίρετου χρήστη και του αρχικού παραχωρησιούχου, οι οποίοι ευθύνονται εις ολόκληρο για την καταβολή του, με απόφαση, άμεσα εκτελεστή, της αρμόδιας λιμενικής αρχής, και εισπράττεται σύμφωνα με της διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε.».

#### **Άρθρο 41** **Τελικές Διατάξεις**

.Μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, κατεδαφίζονται όλες οι παράνομες κατασκευές που εμποδίζουν την ελεύθερη πρόσβαση στον αιγιαλό και την παραλία.

#### **Άρθρο 42** **Μεταβατικές Διατάξεις**

1.Μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων για τις οποίες χορηγείται εξουσιοδότηση με τις διατάξεις του ν.2971/2001, όπως τροποποιούνται ή προστίθενται στο ν. 2971/2001 με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους, εξακολουθούν να ισχύουν οι υφιστάμενες κανονιστικές πράξεις, που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

2. Εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, αιτήσεις για τη διατήρηση έργων και κατασκευών και περαιτέρω παραχώρηση εξετάζονται κατά τις διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο υποβολής τους. Σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος επιθυμεί να εξετασθεί η αίτησή του με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους υποβάλλει σχετικό αίτημα εντός τρίμηνης αποκλειστικής προθεσμίας από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

3.Παραχωρήσεις απλής χρήσης αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού, που έχουν γίνει με υπουργικές αποφάσεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 13 του ν. 2971/2001 όπως ίσχυε πριν από την τροποποίησή του με τον παρόντα νόμο, εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τη λήξη τους.

4.Άδειες παραχώρησης χρήσης για την κατασκευή έργου επί του αιγιαλού, της παραλίας, της όχθης, της παρόχθιας ζώνης, του υδάτινου στοιχείου, του πυθμένα και του υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού, που εκδόθηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2971/2001 εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τη λήξη τους.

5.Για την επισκευή και συντήρηση των εγκαταστάσεων των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 14 του ν.2971/2001, όπως αυτό τροποποιείται με τον παρόντα νόμο, τα οποία είχαν κατασκευαστεί στον αιγιαλό, όχθη, παρόχθια ζώνη, υδάτινο στοιχείο, πυθμένα και υπεδάφος του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού, πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, και για τα οποία κατά το χρόνο κατασκευής τους δεν υπήρχε η υποχρέωση έκδοσης Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο), υποβάλλονται μέσα σε δύο (2) έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, προκειμένου να εκδοθεί Α.Ε.Π.Ο.

6. Έργα καθαρισμού – αποκατάστασης λειτουργικών βαθών λιμενικών εγκαταστάσεων της παρ. 13 του άρθρου 14 του ν.2971/2001, που έχουν γίνει πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, μπορεί να πραγματοποιούνται με τη διαδικασία της παρ. 13 του άρθρου 14 του ν.2971/2001, όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο, εφόσον υποβληθούν, μέσα σε προθεσμία δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι σχετικές μελέτες για την έκδοση Α.Ε.Π.Ο.

7.Μέχρι την έκδοση των υπουργικών αποφάσεων του άρθρου 16Α, το αντάλλαγμα για τις παραχωρήσεις και η αποζημίωση αυθαίρετης χρήσης καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 115 του από 11/12.11.1929 Π.Δ «περί διοικήσεως δημοσίων κτημάτων», το οποίο εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 2 του ν. 4266/1929 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν. 5895/33, όπως περαιτέρω τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τα άρθρα 20 του α.ν 1540/38, 19 του α.ν 1919/39, 2 του α.ν 1925/51 και 5 παρ. 4 του α.ν 263/1968.

8. Εκκρεμείς κατά την ημέρα δημοσίευσης του παρόντος νόμου αιτήσεις της παρ. 3 του άρθρου 11 και των παρ. 9 και 10 ου άρθρου 27 του ν. 2971/2001, όπως ίσχυαν πριν την τροποποίησή τους με τον παρόντα νόμο, εξετάζονται κατά τις προϊσχύσασες διατάξεις. Σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος επιθυμεί να

εξετασθεί η αίτησή του με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους υποβάλλει σχετικό αίτημα εντός τρίμηνης αποκλειστικής προθεσμίας από την έναρξη ισχύος του παρόντος στην αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία.

9. Η εξαίρεση από την παραχώρηση δικαιώματος απλής χρήσης αιγιαλού, με βάση το άρθρο 8 της ΔΔΠ0007378/0454ΒΕΞ2017/11.5.2017 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Καθορισμός όρων, προϋποθέσεων, τεχνικών θεμάτων, αναγκαίων λεπτομερειών και διαδικασίας για την παραχώρηση απλής χρήσης αιγιαλού, παραλίας, όχθης και παρόχθιας ζώνης μεγάλων λιμνών και πλεύσιμων ποταμών», (Β' 1636), εξακολουθεί να ισχύει.

10. Μετά την έκδοση των υπουργικών αποφάσεων που προβλέπονται στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 14Α καταργείται το άρθρο 51 του ν. 4599/2019 (Α' 40) και η αδειοδότηση των έργων που αναφέρονται στο άρθρο αυτό γίνεται στο εξής σύμφωνα με το άρθρο 14Α. Οι φάκελοι που έχουν κατατεθεί για την αδειοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν.4599/2019 μπορεί να συμπληρωθεί μέσα σε τρεις (3) μήνες από την έναρξη ισχύος των αποφάσεων των παρ. 2 και 3 του άρθρου 14Α.

11. Κατά των αποφάσεων επανακαθορισμού της οριογραμμής αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού που έχουν εκδοθεί μέχρι την έναρξη ισχύος της παραγράφου 4 του άρθρου 7<sup>Α</sup> του ν. 2971/2001, που προστίθεται με το άρθρο 26 του παρόντος, επιτρέπεται η υποβολή ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον της Δευτεροβάθμιας Επιτροπής, εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

## ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

### Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

#### Ρυθμίσεις για το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους

#### Άρθρο 43

#### Απλούστευση διαδικασιών στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους

1. Η παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3086/2002 (Α' 324), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι Τριμελείς Επιτροπές γνωμοδοτούν για:

α) τη συμβιβαστική επίλυση διαφορών ή αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, τη μη άσκηση αγωγών ή άλλων ένδικων βοηθημάτων από το Δημόσιο, την παραίτηση από αγωγές ή άλλα ένδικα βοηθήματα, που ασκήθηκαν από αυτό, την αποδοχή αγωγών ή άλλων ένδικων βοηθημάτων που ασκήθηκαν κατά του Δημοσίου, εφόσον η υπόθεση υπάγεται γενικά στην καθ' ύλη αρμοδιότητα του Ειρηνοδικείου, του Μονομελούς Πρωτοδικείου και του Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου. Το αυτό ισχύει και για υποθέσεις, που υπάγονται στην καθ' ύλη αρμοδιότητα και κάθε άλλου δικαστηρίου, εφόσον το αντικείμενο της διαφοράς, ανεξάρτητα από το χαρακτήρα της ως ιδιωτικής ή διοικητικής, δεν υπερβαίνει το ποσό της καθ' ύλη αρμοδιότητας του Μονομελούς Πρωτοδικείου,

β) τη μη άσκηση ένδικων μέσων κατά δικαστικών αποφάσεων, που έχουν εκδοθεί, και την παραίτηση από ένδικα μέσα, που έχουν ασκηθεί, ανεξάρτητα από το αντικείμενο ή το ποσό της διαφοράς,

γ) τη μη άσκηση ανακοπής κατά πίνακα κατάταξης δανειστών, εφόσον η διαφορά μεταξύ του ποσού των αναγγελθεισών απαιτήσεων του Δημοσίου ή του συνολικού εκπλειστηριάσματος αφενός και του ποσού της κατάταξης του Δημοσίου αφετέρου υπερβαίνει το ποσό των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ.

Κατ' εξαίρεση, οι Τριμελείς Επιτροπές αποφαινόμενες με σχετική Πράξη, που χρονολογείται και υπογράφεται από τα μέλη που τις συγκροτούν, χωρίς να ακολουθείται η διαδικασία εισήγησης και πρακτικού στις εξής περιπτώσεις: αα) για τη μη άσκηση ένδικων μέσων κατά αποφάσεων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, εφόσον δεν μπορεί να ασκηθεί παραδεκτά, λόγω του ποσού της διαφοράς, έφεση ή αίτηση αναίρεσης, και δεν συντρέχουν λόγοι για την κατ' εξαίρεση άσκησή τους, ββ) για τη μη άσκηση ένδικων μέσων επί φορολογικών και τελωνειακών υποθέσεων και υποθέσεων εκτέλεσης (κοινής και διοικητικής), γγ) για τη μη άσκηση ένδικων μέσων κατά αποφάσεων πολιτικών δικαστηρίων, εφόσον το αντικείμενο της διαφοράς δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό των δέκα πέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ κατά κεφάλαιο, ανά διάδικο γενικά ή ανά δανειολήπτη στις περιπτώσεις αποφάσεων που εκδόθηκαν επί αγωγών που ερείδονται στις διατάξεις των άρθρων 1 και 11 του ν.2322/1995 (Α' 143) και των υπουργικών αποφάσεων που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση αυτών, δδ) για τη μη άσκηση ανακοπής κατά δηλώσεων τρίτων, οι οποίες υποβάλλονται

συνεπεία κατασχέσεων, που επιβάλλονται στα χέρια τους εκ μέρους των φορολογικών και τελωνειακών αρχών, εε) για τη μη άσκηση ανακοπής κατά πίνακα κατάταξης δανειστών, εφόσον η διαφορά μεταξύ του ποσού των αναγγελθεισών απαιτήσεων του Δημοσίου ή του συνολικού εκπλειστηριάσματος αφενός και του ποσού της κατάταξης του Δημοσίου αφετέρου δεν υπερβαίνει το ποσό των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, στστ) για την εισαγωγή ή μη στο ακροατήριο υποθέσεων για τις οποίες έχουν εκδοθεί αποφάσεις σε συμβούλιο, σύμφωνα με τη διαδικασία των άρθρων 34Α και 34Β του π.δ. 18/1989 (Α' 8), του άρθρου 126Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας [ν. 2717/1999, (Α' 97)] και της παρ. 3 του άρθρου 108Α του π.δ. 1225/1981 (Α' 304).

ζζ) για τη μη άσκηση ένδικων μέσων για υποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α' 275), στις περιπτώσεις αρχικών εγγραφών με την ένδειξη «αγνώστου ιδιοκτήτη», στις οποίες το Δημόσιο, όπως προκύπτει από έγγραφα όλων των αρμόδιων υπηρεσιών του, δεν προβάλλει, ούτε επιφυλάσσεται να προβάλλει δικαιώματα επί του ακινήτου. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, η Πράξη συντάσσεται ύστερα από προφορική εισήγηση του εισηγητή της υπόθεσης, περιέχει συνοπτική αιτιολογία που αναφέρεται στα έγγραφα του φακέλου και το περιεχόμενό τους και δεν υπόκειται σε θεώρηση ή έγκριση.

Με Πράξη, που εκδίδεται με την ίδια διαδικασία, οι Τριμελείς Επιτροπές παραπέμπουν στο οικείο Τμήμα οποιαδήποτε υπόθεση της αρμοδιότητάς τους, αν κρίνουν ότι παρουσιάζει ιδιαίτερη σπουδαιότητα ή έχει ευρύτερες δημοσιονομικές επιπτώσεις.

Με την εξαίρεση των υποθέσεων του τελευταίου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 3086/2002, όπως προστέθηκε με το άρθρο 46 του ν. 4569/2018 (Α' 179), για τη μη άσκηση ένδικων βοηθημάτων ή μέσων σε υποθέσεις του ν. 3869/2010 (Α' 130) τίθεται απλή επισημειωματική πράξη στον φάκελο της υπόθεσης που υπογράφεται από τον χειριστή της υπόθεσης και τον Προϊστάμενο του αντίστοιχου Γραφείου Ν.Σ.Κ..

Με απόφαση του Προέδρου του Ν.Σ.Κ., ύστερα από γνώμη της Ολομέλειας, μπορεί: α) να παραπέμπονται στις Τριμελείς Επιτροπές υποθέσεις, μολονότι το αντικείμενο της διαφοράς δεν υπάγεται στην αρμοδιότητά τους, εφόσον οι υποθέσεις αυτές είναι όμοιες κατά το πραγματικό και νομικό μέρος, τα ανακύπτοντα ζητήματα έχουν ήδη αντιμετωπιστεί από την Ολομέλεια και κρίνεται ότι παρέλκει η εισαγωγή τους σε Τμήμα ή στην Ολομέλεια, β) να ορίζονται και άλλα είδη υποθέσεων επί των οποίων οι Τριμελείς Επιτροπές αποφαίνονται με Πράξη, χωρίς να ακολουθείται η διαδικασία εισήγησης και πρακτικού, και γ) να ορίζεται ότι για τη μη άσκηση ή την αποδοχή αγωγών ή ένδικων βοηθημάτων ή τη μη άσκηση ενδίκου μέσου, σε υποθέσεις με ανώτατο όριο την υλική αρμοδιότητα Ειρηνοδικείου ή που τα νομικά τους ζητήματα έχουν κριθεί με αποφάσεις ανωτάτων δικαστηρίων ή την παραίτηση από ένδικο μέσο που ασκήθηκε αποκλειστικά για διαφύλαξη της προθεσμίας, τίθεται επισημειωματική πράξη στον φάκελο της υπόθεσης που υπογράφεται από τον χειριστή της υπόθεσης και τον Προϊστάμενο του αντίστοιχου Γραφείου Ν.Σ.Κ..

Η Τριμελής Επιτροπή της Κεντρικής Υπηρεσίας του Ν.Σ.Κ. αποφαίνεται σε θέματα αρμοδιότητάς της για υποθέσεις επαρχιών στις οποίες δεν λειτουργούν Δικαστικά Γραφεία ή αν στα Δικαστικά Γραφεία που λειτουργούν δεν είναι δυνατή η συγκρότηση Επιτροπής ή σε υποθέσεις Γραφείων Νομικών Συμβούλων ή Ειδικών Γραφείων Νομικών Συμβούλων στα οποία δεν είναι δυνατή η συγκρότηση Επιτροπής λόγω του αριθμού των μελών του Ν.Σ.Κ. που υπηρετούν σε αυτά. Με απόφαση του Προέδρου του Ν.Σ.Κ., καθορίζεται ο τρόπος, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία άσκησης των παραπάνω αρμοδιοτήτων».

2. Η ηλεκτρονική κατάθεση στο Ν.Σ.Κ. αιτήσεων ιδιωτών για την εξώδικη αναγνώριση απαιτήσεων ή τη συμβιβαστική επίλυση διαφορών μεταξύ αυτών και του Δημοσίου παράγει όλες τις νόμιμες συνέπειες, σύμφωνα με την περίπτ. γ' του άρθρου 143 του ν. 4270/2014 (Α' 143), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ν. 3086/2002.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται θέματα πιστοποίησης των χρηστών για την ηλεκτρονική κατάθεση των ανωτέρω αιτήσεων, μέσω του μηχανισμού πιστοποίησης του Υπουργείου Οικονομικών. Με όμοια απόφαση, ύστερα από πρόταση του Προέδρου του Ν.Σ.Κ., μπορεί να ορίζονται και άλλες κατηγορίες υποθέσεων, διαδικασίες ή ενέργειες που διεκπεραιώνονται ηλεκτρονικά και να καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με τον τρόπο υποβολής των αντίστοιχων εγγράφων και το ελάχιστο τυπικό περιεχόμενό τους.

1. Στο ν. 3086/2002 προστίθεται άρθρο 12Α ως εξής]:

**«Άρθρο 12Α  
Γραφείο Επιθεώρησης**

1. Το Γραφείο Επιθεώρησης αποτελείται από έναν Αντιπρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως Προϊστάμενο, και από τρεις Νομικούς Συμβούλους, με τους αναπληρωτές τους, οι οποίοι ορίζονται με απόφαση του Προέδρου με τριετή θητεία. Με απόφαση του Προέδρου, τα τακτικά μέλη του Γραφείου μπορεί, κατά τη διάρκεια της θητείας τους, να απαλλαγθούν από κάθε άλλη υπηρεσία, εκτός από τη συμμετοχή τους στα Τμήματα και στην Ολομέλεια του Ν.Σ.Κ.. Για την προεδρία του Γραφείου Επιθεώρησης, οι οργανικές θέσεις των Αντιπροέδρων Ν.Σ.Κ. αυξάνονται κατά μία (1).

2. Το Γραφείο Επιθεώρησης: α) καθορίζει ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους για τις υπηρεσιακές μονάδες του Ν.Σ.Κ. και τους λειτουργούς του, β) παρακολουθεί, ελέγχει και αξιολογεί το έργο των υπηρεσιακών μονάδων του Ν.Σ.Κ, των λειτουργών του και των εξωτερικών συνεργατών του Ν.Σ.Κ., γ) συγκεντρώνει στοιχεία για τον αριθμό, το είδος και τη σοβαρότητα των δικαστικών και εξώδικων υποθέσεων, δ) υποβάλλει τον Ιανουάριο κάθε έτους αναλυτική έκθεση προς τον Πρόεδρο του Ν.Σ.Κ., για την ποιοτική και ποσοτική αξιολόγηση του έργου των υπηρεσιακών μονάδων του Ν.Σ.Κ., καθώς και προτάσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας και της οργάνωσής τους, οι δε παρατηρήσεις αυτές ενσωματώνονται στην Ετήσια Έκθεση του άρθρου 3, δ) διενεργεί την τακτική και έκτακτη επιθεώρηση των λειτουργών του Ν.Σ.Κ. και συντάσσει τις σχετικές εκθέσεις επιθεώρησης.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από πρόταση του Προέδρου του Ν.Σ.Κ., καθορίζονται αναλυτικά τα επιμέρους καθήκοντα των επιθεωρητών, τα κριτήρια αξιολόγησης των υπηρεσιακών μονάδων του Ν.Σ.Κ. και της απόδοσης των λειτουργών του, ο τρόπος και η διαδικασία άσκησης των αρμοδιοτήτων του Γραφείου Επιθεώρησης και κάθε άλλο σχετικό θέμα».

4. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 3 του άρθρου 12Α του ν. 3086/2002, εξακολουθούν να ισχύουν τα άρθρα 32 έως 37 του π.δ. 238/2003 (Α' 214)

**Άρθρο 45**

**Τοκοφορία οφειλών του Δημοσίου**

1. Το ύψος του νόμιμου επιτοκίου και του επιτοκίου υπερημερίας κάθε οφειλής του Δημοσίου ισούται προς το επιτόκιο των πράξεων Κύριας Αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΜΡΟ), που ισχύει κατά την ημερομηνία άσκησης του ένδικου βοηθήματος, πλέον τριών (3,00) εκατοστιαίων μονάδων ετησίως. Το επιτόκιο του προηγούμενου εδαφίου δεν μεταβάλλεται, κατά το μέρος που αφορά το επιτόκιο των πράξεων Κύριας Αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΜΡΟ), πριν από την εκάστοτε σωρευτική μεταβολή αυτού κατά μία (1,00) εκατοστιαία μονάδα, με σχετική βάση υπολογισμού του το επιτόκιο που ισχύει κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Τα ανωτέρω δεν ισχύουν για: α) τις απαιτήσεις των φορολογουμένων της παρ. 2 του άρθρου 53 του ν. 4174/2013 (Α' 170), β) τις περιπτώσεις όπου σε σύμβαση, στην οποία συμβάλλεται νόμιμα το Δημόσιο, έχει περιληφθεί ειδική πρόβλεψη σχετικά με το εφαρμοζόμενο επιτόκιο, γ) τις αξιώσεις ιδιωτών που στηρίζονται σε ειδικές και ευθέως εφαρμοζόμενες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου, με τις οποίες έχει καθοριστεί, ρητά και ειδικά, ύψος επιτοκίου. Με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων αυτών, όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά ή παραπομπή στο ύψος του οφειλόμενου από το Δημόσιο νόμιμου επιτοκίου ή και του επιτοκίου υπερημερίας, νοείται το επιτόκιο του παρόντος.

2. Στην περίπτωση των ένδικων βοηθημάτων κατά του Δημοσίου, τόκος οφείλεται, σε κάθε περίπτωση, μόνο από την επίδοσή των σχετικών δικογράφων από το διάδικο στον Υπουργό Οικονομικών ή στο αρμόδιο όργανο του Δημοσίου ή της Αρχής που προβλέπεται από το νόμο σε ειδικές κατηγορίες υποθέσεων. Ειδικές διατάξεις νόμου, οι οποίες προβλέπουν ρητά διαφορετικό χρόνο έναρξης της τοκοφορίας, εξακολουθούν να ισχύουν.

3. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και σε όλες τις εκκρεμείς υποθέσεις, σε οποιοδήποτε βαθμό και στάδιο, για το μέρος κατά το οποίο οι αξιώσεις για τόκο ανάγονται και υπολογίζονται σε χρόνο μετά την πρώτη του επόμενου μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος.